

BAŞLARKEN

“ Son iki aydır artan terör olayları neticesinde şehit düşen asker ve polislerimizin acısını tüm millet olarak çok derinden yaşamaktayız. Tüm acımıza rağmen halkımızın vakarı ile birlik ve beraberliğe daha fazla önem vermesi gerektiği bir dönem yaşamaktayız. Vatandaşlarımızın ev ve işyerlerine şanlı bayrağımızı asarak, yaşanan terör olaylarına karşı her zamankinden daha da çok birlik ve beraberlik içerisinde olduğumuzu, milli bir ruh içinde göstermek amacıyla tüm Konya'nın bayraklarla donatılmasını istiyoruz. ”

Oda olarak katkımızın olması için 10 bin bayrak dağıttık. Ayrıca terör saldırılarına tepkimizi gür bir sesle dile getirmek için, tüm üyelerimizi de ev ve işyerlerine yaşanan terör olaylarına karşı birlik ve beraberliğimizin en kutsal sembolü olan al bayrağımızı asmaya davet ediyoruz. Bu vesile ile bir kez daha hain saldırılarda şehit düşen asker ve polislerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, yakınlarına ve milletimize başsağlığı ve sabır, saldırıda yaralanan kahramanlarımıza acil şifalar diliyor, yaşanan bu acıların son bulmasını niyaz ediyorum.

...

Türkiye ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde yüzde 3.8 büyüme gösterdi. Piyasadaki ağırlıklı beklenti ekonominin yüzde 3.4 büyüyeceği yönündeydi. Ekonomi ilk 6 ayda ise yüzde 3.1 büyüdü. 2015 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 3.8 oranında gerçekleşen büyüme beklentilerin üstündedir. İlk yarı büyümesi ise yüzde 3,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yılın ikinci çeyreğinde kamu sektörü yüzde 1 büyürken, özel sektör yüzde 11,4 büyüme kaydetmiştir. Bununla birlikte hane halkı tüketim harcamaları da yüzde 5,6'lık bir artış kaydetmiştir. Mal ve hizmet ihracatı ise yüzde 2,1'lik azalış göstermiştir. 2015 yılının ilk yarısında özel sektör yatırımlarında ve tüketimde artış görülmesine karşın dünya ticaretindeki daralmayla azalan ihracat Türkiye ekonomisindeki büyümeyi sınırlandırmıştır. Yeterli bulsak da tüm dünya ekonomilerindeki daralmaya rağmen Türkiye ekonomisi büyümeye devam etmektedir. Büyümede özel sektörün katkısı giderek artmaktadır. Özellikle Anadolu özel sektörünün ağırlığı da giderek yükselmektedir. Türkiye küresel dalgalarla siyasi istikrarı sağlayamadığı bir ortamda karşılaştı ve ülkemizde yaşanan siyasi belirsizlik ve terör olayları bu dalgaları şiddetlendirdi. Bunun sonucunda TL'deki değer kaybı diğer ülkelere göre daha yüksek oldu. Türk lirasının dolar karşısında değer kaybetmesi kuşkusuz özel sektörü olumsuz etkileyecektir. Bu olumsuzluk özel sektör borçlarının kura bağlı olarak artması ve yatırımların azalması şeklinde kendini gösterebilir. Görülen o ki, ülkemiz kısa vadede gerek FED kaynaklı gerekse Çin'in yavaşlaması kaynaklı küresel piyasalardaki dalgalanmalardan etkilenmeye devam edecektir. 2015'in ikinci yarısı büyüme rakamları beklentilerin ardından gelebilir. Yatırımcı önünü görebilmek için siyasi istikrar, ticaret yapabilmek için de güvenlik ister. Türkiye terör olaylarını en kısa zamanda bertaraf edecek güce sahiptir. 2013 yılından itibaren Türkiye'de yaşanan radikal siyasi ve anarşi olaylarının etkisini kısa sürede atlatan ülkemiz beklenmedik bir anda karşılaştığı ve şok etkisi yapan terör hadiselerine karşı da gerekeni en kısa zamanda yapacaktır. Türkiye 1990'lı yıllardaki gibi; terörle iç içe yaşamaya mecbur bırakılamaz, ekonomimiz de dış kaynaklı tehditlerin boyunduruğu altında sürdürülmeye devam edilemez. 1 Kasım seçimleri ile siyasi ve ekonomik istikrarın yeniden geleceğine tüccar ve sanayicinin en fazla ihtiyacı olduğu moral ve motivasyonun sağlanacağına inanıyoruz. Özel sektörümüze kriz refleksi ile hareket etmemesini, sükûnetle gelişmeleri takip etmesini tavsiye ediyoruz. 2015 yılında kurdaki dalgalanmalar devam edecektir. Bu dönemde temkinli hareket etmekte fayda görmekteyiz.

...

Oda olarak ihracatçı firma sayımızı artırmaya ihracatçı firmalarımız da daha fazla ihracat yapmalarına imkân sağlayacak projeler üzerinde çalışıyoruz. Bir şehrin ihracat yapabilmesi için birden çok parametrenin sağlanması gerekmektedir. Bunlardan biri de firmaların finansal destekleridir. Firmalarımıza bu desteği sağlamak için yaptığımız girişimlerden biri de Türk Eximbank'ın Konya'da İrtibat Bürosu açmasıdır. İrtibat Bürosu 2014 yılında Konyalı ihracatçılara 285 milyon dolar destek sağlamıştır. 2015'in ilk yedi ayında ise bu rakam 280 milyon dolara ulaşmıştır. 2012 yılında açılan büro bugüne kadar bölgesinde bulunan ihracatçılara 1 milyar dolara yakın destek sağlamıştır. Hem gelecek hedeflerimiz açısından hem de bugünkü dünya şartlarının getirdiği durgunluğun yarattığı sıkışıklıktan kurtulmamız açısından, yavaşlayan iç talebe karşı mevcut ihracat pazarlarımızı daha iyi değerlendirmeli yeni pazar arayışını artırmalıyız. Dünyanın içinde bulunduğu ekonomik daralmayı ülkemiz ve şehrimiz adına bir fırsata çevirmeliyiz. Bu açıdan Konya Ticaret Odası bünyesinde açılan Türk Eximbank Konya İrtibat Bürosu'nun ihracatçılarımıza sağladığı destekleri önemli bulmaktayız.

Selçuk ÖZTÜRK
KTO Yönetim Kurulu Başkanı
TOBB Yönetim Kurulu Üyesi

İÇİNDEKİLER

06

KONYA
ORTAK BİLDİRİ İLE
TERÖRÜ KINADI

09

KONYA'NIN
İHRACATI
AĞUSTOSTA ARTTI

BASIN VE
HALKLA İLİŞKİLER
MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI:331 • Eylül 2015

www.kto.org.tr

basin@kto.org.tr - basyay@kto.org.tr

13

TÜRKMEN
ÖĞRENCİLERDEN
ZİYARET

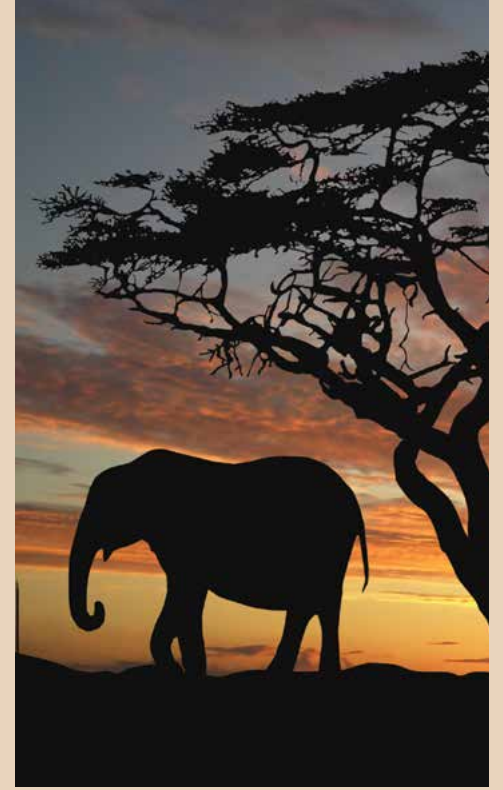
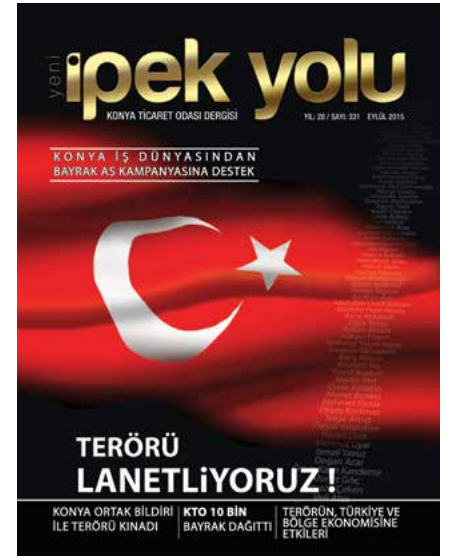
17

ENDONEZYA
BÜYÜKELÇİSİ'NDEN
ZİYARET

EYLÜL //2015

26

TÜRKİYE'NİN CARİ AÇIK
SORUNU VE CARİ AÇIĞIN
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİLİĞİ

38

2015-2018
KOBİ STRATEJİ
PLANI

40

BEBEK GİYİM
SEKTÖRÜ

46

TANZANYA

KONYA ORTAK BİLDİRİ İLE TERÖRÜ KINADI

Konya iş dünyası ve sivil toplum kuruluşları son günlerde artan terör olaylarına ilişkin ortak bir bildiri yayımladı. Bildiride devletin terörle mücadelesine destek verilirken, hain saldırıları kınamayanlara sert mesaj verildi.

Konya iş dünyası ve STK'ları adına hazırlanan bildiriye; Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası, Konya Sanayi Odası, Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği, Konya Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası, MÜSİAD Konya Şubesi, ASKON Konya Şubesi, TÜMSİAD Konya Şubesi, İpekyolu Sanayici ve İşadamları Derneği, DERSİAD Konya Şubesi, SELSİAD, Konya Sivil Toplum Kuruluşları Platformu, Konya Platformu Derneği, Memur-SEN İl Temsilciliği ve HUDER Konya Şubesi imza attı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk tarafından okunan bildiride; "Şehirlerde yüzünü kapatan, etekle gezen, dağlarda haince arkadan saldıran, yollarda bomba tuzaklayan kalles terör ve bu terörü lanetlemeyen, bilakis bundan beslenen siyasi uzantılar var. Bu coğrafyanın birlikte yaşama azmini kırmak için elinden geleni yapan, her türlü alçaklığı deneyen çocuk çocuk demeden binlerce masumun kanına giren, askerimizi, polisimizi şehit eden, aklı ve vicdanı satılmış hainler çok iyi bilmelilerdir ki; bin yıldır bu coğrafyada barışın ve huzurun teminatı olan aziz milletimiz teröre haddini bildirecektir.

Hiç kuşkusuz, Sayın Başbakanımızın da ifade ettiği gibi güvenlik güçlerimiz bu ülkenin dağlarını, ovalarını terörden kalıcı bir şekilde temizleyecektir.

Eve şehit haberleriyle yüreğimiz yanıyor içimiz acıyor ama biz kahramanlarımızla gurur duyuyoruz. Kahramanlarımızı yetiştiren, vatani için gözünü dahi kırpmayan evlatlarımızın anaları, babaları ile gurur duyuyor, acılarını millet olarak paylaşıyoruz.

Şunu tüm dünya bilmelidir ki; tarih nasıl şehitlerimizi unutmuyacaksa, terörden beslenenleri tepki göstermeyenleri de asla unutmayacak, hain olarak not edecektir.

Bu ülkenin üreten, ticaret yapan iş dünyası ve STK'ları olarak bugün bizlerin önemli önceliğinin terörün kalıcı bir şekilde yok edilmesi olduğunu ifade etmek isteriz. Devletimizin terörle mücadele konusunda attığı adımları destekliyor, bu mücadelenin her alanda kararlılıkla devam etmesini istiyoruz. Ayrıca bu süreçte başta siyasiler olmak üzere toplumun tüm kesimlerini de sorumluluk olmaya, terörü ve şiddeti lanetlemeye davet ediyoruz.

Ülkemizin huzur, güvenlik ve istikrarını bozmayı amaçlayan bu saldırılar karşısında necip milletimizin birlik ve beraberlik duygusundan taviz vermeden, itidal içinde bir duruş sergileyeceğine inanıyoruz. Lütfen öfkemiz aklımızın önüne geçmesin.

Konya iş dünyası ve sivil toplum kuruluşları olarak buradan Doğu ve Güney Doğu'daki vatandaşlarımıza da seslenmek istiyoruz. Türkiye'nin dört bir yanında bölgenin ve Türkiye'nin huzuru için zor şartlarda görev yapan vatan evlatlarımız sizlere emanettir. Bu emanet tarihin bizlere yüklediği en önemli sorumluluktur. İnsan olmanın en büyük onuru da emanete sahip çıkmaktır" ifadeleri yer aldı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik, Konya Sanayi Odası Başkanı Memiş Kütükcü ve MÜSIAD Konya Şube Başkanı Dr. Lütfi Şimşek, Konya Gazeteciler Cemiyeti ve Konya Basın Konseyi öncülüğünde şehrimizde başlatılan "Bayrak As" kampanyasına destek verdiklerini belirterek, tüm Konyalıları işyerlerine bayrak asmaya davet etti.

KONYA İŞ DÜNYASINDAN BAYRAK AS KAMPANYASINA DESTEK

bozmak için ellerini ovuşturarak tetikte bekleyen, akli ve vicdani başkalarının ipoteği altında bulunan şer odakları şunu asla unutmamalıdır ki, bu necip millet bu kirli odaklara tarihi boyunca geçit vermedi ve bundan sonra da asla vermeyecektir. Asırlardır al bayrağın gölgesinde birlikte yaşayan milletimiz, ülkemiz üzerinde oynanan ayak oyunlarını geçmişte olduğu gibi bugün de boşa çıkarıp, kadim kardeşliği, birliği, beraberliği ve vakarı ile tüm bu yaşananların üstesinden gelecektir. Tüm ülkede olduğu gibi, özellikle terörün gelişmeye mani olduğu bölgelerdeki sivil toplum kuruluşları ve halkı huzur, barış ve refah için teröre ortak tepkilerini daha gür bir sesle dile getirmelidir. Konya iş dünyası olarak huzur, barış ve refah için teröre ortak tepkimizi daha gür bir sesle dile getirmek için, başta Konyalı hemşerilerimiz olmak üzere tüm vatandaşlarımızı iş yerlerini ve evlerini yaşanan terör olaylarına karşı birlik ve beraberliğimizin en kutsal sembolü olan al bayrağımızla donatmaya davet ediyoruz. Bu vesile ile vatan için canlarını veren şehitlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyoruz."

Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası, Konya Sanayi Odası ve MÜSIAD Konya Şubesi tarafından ortak yapılan açıklamada şu ifadelerle yer verildi:

"Millet olarak çok kritik süreçlerden geçiyoruz. Yaşanan terör olaylarının 7 Haziran seçimlerinin hemen ardından başlaması ise son derece manidardır. Uzun yıllardır ülkemizde tesis edilen huzur, kardeşlik ve barış ortamının genel seçimlerin hemen ardından oluşan siyasi belirsizlik ortamından faydalanılarak bozulmak istenmesi ülkemizdeki siyasi istikrarın önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Ülkemizde yüzyıllardır süren kardeşliği

KTO 10 BİN BAYRAK DAĞITTI

Konya Ticaret Odası'nca 10 bin Türk Bayrağı dağıtıldı. Tüm Konya'da ev ve işyerlerinde bayrak olması amacıyla Konya Ticaret Odası önünde kurulan standta Türk Bayrağı dağıtımına vatandaşlar büyük bir ilgi gösterdi.

Teröre karşı birlik içinde tepki gösterilmesi adına tüm Konya'nın ay yıldızlı al bayrağımızla donatılması etkinlikleri devam ediyor. Konya'da tüm kurumların desteğiyle ev ve işyerlerine bayrak asılması kampanyaları çerçevesinde Konya Ticaret Odası tarafından vatandaşlara 10 bin bayrak dağıtıldı. Bayrak dağıtımı Konya Ticaret Odası önünde kurulan standta gerçekleştirildi. KTO Başkanı Selçuk Öztürk'ün de katıldığı Türk Bayrağı dağıtımına vatandaşlar büyük bir ilgi gösterdi.

Başkan Öztürk, "Son iki aydır artan terör olayları neticesinde şehit düşen asker ve polislerimizin acısını tüm millet olarak çok derinden yaşamaktayız. Tüm acımızı rağmen halkımızın vakarı ile birlik ve beraberliğe daha fazla önem vermesi gerektiği bir dönem yaşamaktayız. Vatandaşlarımızın ev ve işyerlerine şanlı bayrağımızı asarak, yaşanan terör olaylarına karşı her zamankinden daha da çok birlik ve beraberlik içerisinde olduğumuzu, milli bir ruh içinde göstermek amacıyla tüm Konya'nın bayraklarla donatılmasını istiyoruz. Oda olarak katkımızın olması için 10 bin bayrak dağıttık. Ayrıca terör saldırılarına tepkimizi gür bir sesle dile getirmek için, tüm üyelerimizi de ev ve işyerlerine yaşanan terör olaylarına karşı birlik ve beraberliğimizin en kutsal sembolü olan al bayrağımızı asmaya davet ediyoruz. Bu vesile ile bir kez daha hain saldırılarda şehit düşen asker ve polislerimize Allah'tan rahmet, ailelerine, yakınlarına ve milletimize başsağlığı ve sabır, saldırıda yaralanan kahramanlarımıza acil şifalar diliyor, yaşanan bu acıların son bulmasını niyaz ediyorum" dedi.

BAŞKAN ÖZTÜRK'TEN MERKEZ BANKASI UYARISI

KONYA TİCARET ODASI'NIN AĞUSTOS AYI MECLİS TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Ağustos Ayı Meclis toplantısında gündemdeki ekonomik ve siyasi gelişmeleri değerlendiren KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Merkez Bankası'nın ekonomiye zarar gelmeden daha hızlı müdahalede bulunarak tedbir alması gerektiğini söyledi. Oda faaliyetleri hakkında bilgi veren Öztürk, KTO Karatay Üniversitesi'nin yüzde 65 olan doluluk oranını iki yıl gibi bir sürede yüzde 100'e yaklaştırdıklarını belirtti.

Konya Ticaret Odası Ağustos Ayı Olağan Meclis Toplantısı, KTO Meclis Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı'nın yönettiği toplantıda KTO Başkanı Selçuk Öztürk, Oda faaliyetleri ile gündemdeki konuları değerlendirdi. Konuşmasına 7 Temmuz tarihinden gerçekleşen terör saldırılarında şehit olan güvenlik güçleri mensuplarına Allah'tan rahmet yakınlarına ve milletimize başsağlığı dileyerek başlayan Başkan Öztürk:

"7 Haziran milletvekilliği genel seçimleri sonucunda; dört partinin Meclis'e girdiği, seçimlerde tek başına iktidarın mümkün olmadığı bir tablo ortaya çıkmıştı. Bu sonuçla birlikte seçimin kaçınılmaz olacağı ilk günden itibaren görülmüyordu. 1 Kasım seçimleri ile Türkiye'nin daha sağlıklı bir parlamentoya ve daha sağlıklı, istikrarlı bir hükümete sahip olacağına inanı-

yoruz. Türkiye piyasaları özellikle son bir aydır dışarıda ve içeride eş zamanlı olarak başlayan bir fırtınanın etkisi altında hareket ediyor. Gelişmekte olan ülkelere göre geçmiş 13 ayda yaşanan çıkış 1 trilyon doları aşarak küresel krizdeki seviyelere yaklaştı. Türkiye bu küresel dalgalarla siyasi istikrarı sağlayamadığı bir ortamda karşılaştı ve ülkemizde yaşanan siyasi belirsizlik ve terör olayları bu dalgalar üzerinde çarpan etkisi yarattı. Bunun sonucunda TL'deki değer kaybı diğer ülkelere göre daha yüksek oldu. 20 Ağustos tarihinde TCMB'nin kısa vadeli faizleri sabit tutmasının ardından dolar 3.00 liraya kadar çıkarak rekor kırmıştır. 2015 yılının başından bu yana TL'deki değer kaybı yüzde 22 olurken, bir önceki yılın Ağustos ayından bugüne kadar değer kaybı ise yüzde 36 olarak gerçekleşti. Böylece Türkiye, gelişmekte olan ülkeler arasında Brezilya'dan sonra parası en çok değer kaybeden ikinci ülke olmuştur. TL'nin son bir ayda değer kaybının büyük kısmı küresel piyasalardaki hareketlenmelerdir. Siyasi belirsizliğin TL'nin değer kaybındaki oranı yüzde 10-12 civarındadır. Türk Lirası'nın dolar karşısında değer kaybetmesi özel sektörü olumsuz etkilemektedir. Türkiye'nin toplam dış borcunun yarısının şirket ve bankalara ait olduğu düşünüldüğünde, liralarda zayıflamanın reel sektördeki üretim maliyetleri ve borç çevirme üzerinde yapacağı olumsuz etki daha net görülebilir. Bu nedenle, talebin daraldığı ve borçların arttığı bir ortamda finansal erişim zorluğu yaşanmaması için tedbir alınmalıdır. Kamu ve özel bankaların şirketleri-

mize karşı daha pozitif pozisyonda durmaları gerekmektedir. Burada önemli olan kurda istikrarın sağlanmasıdır. Bunu sağlamak için Merkez Bankası'nın elinde pek çok araç vardır. Merkez Bankası'ndan beklentimiz ekonomimize zarar gelmeden daha hızlı müdahalede bulunması ve tedbirleri almasıdır" dedi.

- KARATAY ÜNİVERSİTESİNDE YÜZDE 100 DOLULUK

Toplantıda Oda faaliyetleri hakkında bilgi veren Başkan Öztürk, "6-16 Temmuz 2015 tarihinde KTO Karatay Üniversitemizin 6 fakülte ve 2 yüksekokul olmak üzere toplam 21 bölümüne tercihler alındı. Bizim için tercih dönemi çok başarılı geçti. İlk tercihlerde yüzde 96 doluluk oranına ulaştık. İkinci tercihlerle birlikte bu oranı yüzde 100'e çıkaracağız. İki yıl içinde yüzde 65 olan doluluk oranını yüzde 100'e çıkarmak büyük bir başarıdır. Bir diğer başarımız da ilk 100'den 2 öğrenci ve ilk 10.000'den 33 öğrenci aldık. Gelecek yıllarda hedefimiz tüm kontenjanımızı ilk 200.000'den öğrencilerle doldurmaktır" dedi.

Meclis toplantısına konuk olan Selçuklu Belediye Başkanı Uğur İbrahim Altay, Selçuklu İstihdam Merkezi projeleri hakkında Meclis üyelerine bilgi verdi. Altay, "SİM adıyla hizmet vermeye başlayan Merkezimizde iş arayan hemşerilerimizle işverenleri buluşturuyoruz. Bununla birlikte işsizlere istihdam kaynaklı meslek edindirme eğitimleri verip meslek sahibi yaparak, işe yerleşmelerine imkân sağlıyoruz. Konya Türkiye'nin en düşük işsizliğine sahip olması, şehrimizde iş bulamamaktan ziyade iş beğenmeme sorunu yaşanıyor olması bu projemiz için en büyük dezavantaj. Bu noktada özel sektör temsilcilerimizin desteğini bekliyoruz. İşverenlerimizin iş gücü taleplerini merkezimize yönlendirmelerini istiyoruz" dedi. Konuşmasının ardından Altay meclis üyelerinin sorularını cevaplandırdı.

KONYA'NIN İHRACATI AĞUSTOSTA ARTTI

109.064.798 dolar ihracat yapan Konya'nın ihracatı %2,6 arttı. Konya, genel ihracattaki %1.04 payı ile 13. sıraya yükseldi. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "Türkiye ortalaması yüzde 4,9 düşerken, Konya'nın ihracatını yüzde 2,6 artırması ülke ekonomimize her şartta verdiğimiz katkıyı göstermektedir" dedi.

Ağustos ayı ihracat verileri açıklandı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ihracat rakamlarını değerlendirdi:

"TİM'in açıklamış olduğu verilere göre Türkiye'nin Ağustos ayında ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 4,9 düşüşle 10 milyar 482 milyon dolar oldu. Yılın ilk 8 ayında toplam ihracat ise yüzde 8,9 gerileyerek 95 milyar 135 milyon dolar olarak gerçekleş-

ti. Konya'nın ise Ağustos ayı ihracat rakamı 109.064.798 dolar olarak gerçekleşti. Şehrimizin ihracatı 2014 yılının Ağustos ayına göre yüzde 2,6 oranında arttı. Bu rakama göre Konya il bazında, genel ihracattaki yüzde 1.04 payı ile Mersin'i geride bırakarak 13. sıraya yükseldi. 2015 yılı ilk sekiz aylık toplam ihracat rakamımız da 916.684 dolar oldu" dedi.

2015 yılında, dünya ticaretinde yüzde 5 ila 6 arasında küçülme beklendiğini ifade eden Başkan Öztürk "Tüm dünyada mal ticaretinde yılın ilk yarısında yüzde 10,6 gerileme var. Emtia fiyatları da gerilemeye devam ediyor. Bir yanda Çin ve ABD ekonomilerinden gelen yavaşlama sinyallerinin artırdığı küresel risk, diğer yanda siyasi belirsizlik ve terör olaylarının

etkisi Türkiye ekonomisini ve piyasaları baskı altında tutmaya devam ediyor. Bu durum ekonomimizin yön bulmasını engelliyor. En fazla ihracat yapan şehirlere bakıldığında ise Ağustos ayında İstanbul'un ihracatı yüzde 4, Kayseri, Manisa, İzmir ve Ankara'nın ihracatı yüzde 8, Kocaeli'nin ihracatı yüzde 13 ve Denizli'nin ihracatı yüzde 17 düşüş kaydetti. Türkiye ortalaması yüzde 4,9 düşerken, Konya'nın ihracatını yüzde 2,6 artırması ülke ekonomimize her şartta verdiğimiz katkıyı göstermektedir. Siyasi ve ekonomik istikrarın yeniden sağlanması ile ihracat rakamlarımızı daha yukarılara çıkararak ekonomiye katkımızı artıracığımıza inanıyoruz" şeklinde konuştu.

TEMMUZDA KURULAN ŞİRKET SAYISI ARTTI

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nin kurulan ve kapanan şirket istatistikleri açıklandı. Temmuz ayında Türkiye genelinde şirket kuruluşu yüzde 8,94 artarken Konya'da yüzde 13,5 arttı. Konya'da Temmuz ayında 84 şirket kurulurken 12 şirket kapandı. Yılın ilk yedi ayında ise şirket kuruluşu yüzde 19,28 arttı.

2015 yılı Temmuz ayı kurulan ve kapanan şirket istatistikleri açıklandı. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, istatistikleri değerlendirdi:

"Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi verilerine göre, Türkiye genelinde 2015 yılı Temmuz ayında, 2014 yılı Temmuz ayına göre kurulan şirket sayısında yüzde 8,94 artış olurken, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısında yüzde 16,68 azalış olmuştur. 2015 yılı Temmuz ayında kapanan şirket sayısı, 2014 yılının aynı ayına göre yüzde 3,54, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 2,04 azalmıştır. 2015 yılının

ilk yedi ayında ise, geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket sayısı yüzde 16,95 artarken, gerçek kişi ticari işletmesi sayısı yüzde 39,03 oranında azaldı. Aynı dönem içinde kapanan şirket sayısı yüzde 7,70 ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yüzde 1,36 azaldı.

Konya'da ise Temmuz ayında şirket kuruluşunda yüzde 13,5'lik bir artış olmuştur. 2014 yılı Temmuz ayında 74 şirket kurulmuşken bu senenin Temmuz ayında bu rakam 84'e yükselmiştir. Kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı ise geçen sene Temmuz ayında 65 iken bu

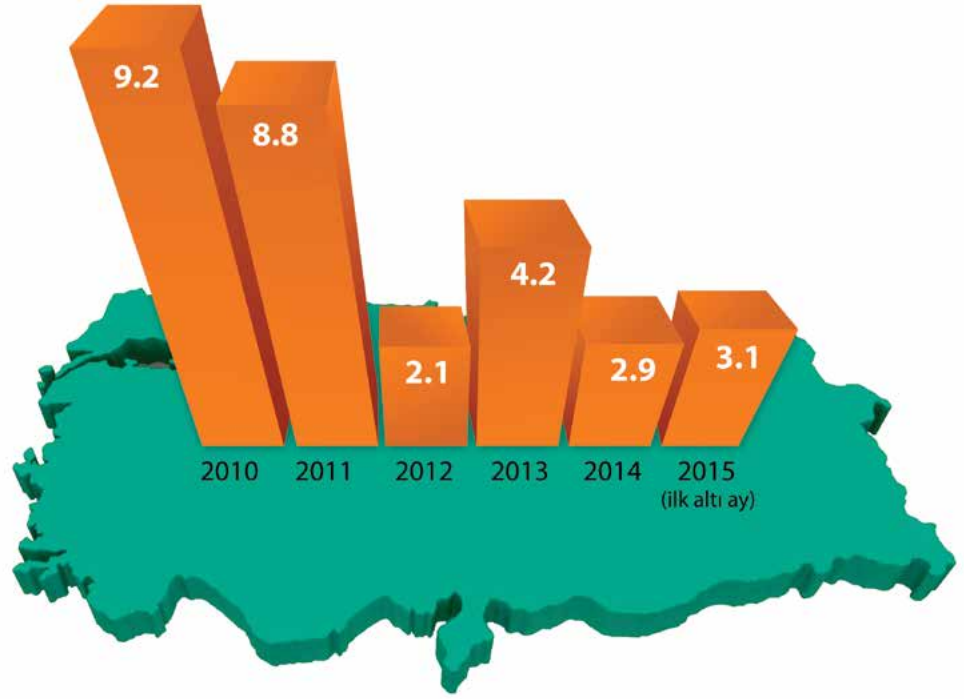
sene Temmuz ayında 57'ye düşmüştür. 2015 yılı Temmuz ayında kapanan şirket sayısı oranında değişiklik olmamıştır. 2015 yılının ve 2014 yılının Temmuz aylarında kapanan şirket sayısı 12'dir. Aynı dönem içinde kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısı ise 28'den 31'e yükseldi. Yılın ilk yedi ayında geçen seneye oranla kurulan şirket sayısı 129 artarak 798'e çıkmıştır. Bu dönemde artış oranı yüzde 19,28 olmuştur. 2015 Ocak-Temmuz döneminde kapanan şirket sayısı ise yüzde 24 azalarak 114 olmuştur."

TÜRKİYE

BEKLENTİLERİN ÜSTÜNDE BÜYÜDÜ

Türkiye ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde yüzde 3.8 büyümeye gösterdi. Piyasadaki ağırlıklı beklenti ekonominin yüzde 3.4 büyüyeceği yönündeydi. Ekonomi ilk 6 ayda ise yüzde 3.1 büyüdü. TÜİK tarafından açıklanan 2015 yılı 2. çeyrek büyüme rakamlarını değerlendiren KTO Başkanı Selçuk Öztürk şu ifadelerle yer verdi:

“2015 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 3.8 oranında gerçekleşen büyüme beklentilerin üstündedir. İlk yarı büyümesi ise yüzde 3,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Yılın ikinci çeyreğinde kamu sektörü yüzde 1 büyürken, özel sektör yüzde 11,4 büyümeye kaydetmiştir. Bununla birlikte hane halkı tüketim harcamaları da yüzde 5,6’lık bir artış kaydetmiştir. Mal ve hizmet ihracatı ise yüzde 2,1’lik azalış göster-

Türkiye ekonomisi 2015 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 3.8 oranıyla beklentilerin üstünde büyüdü. Tüm dünya ekonomilerindeki daralmaya rağmen Türkiye ekonomisinin büyümeye devam etmesini büyük bir başarı olarak değerlendiren KTO Başkanı Selçuk Öztürk, büyümede özel sektörün katkısının giderek arttığını ifade etti.

miştir. 2015 yılının ilk yarısında özel sektör yatırımlarında ve tüketimde artış görülmesine karşın dünya ticaretindeki daralmayla azalan ihracat Türkiye ekonomisindeki büyümeyi sınırlandırmıştır. Yeterli bulmasak da tüm dünya ekonomilerindeki daralmaya rağmen Türkiye ekonomisi büyümeye devam etmektedir. Büyümede özel sektörün katkısı giderek artmaktadır. Özellikle Anadolu özel sektörünün ağırlığı da giderek yükselmektedir.”

Küresel olarak Çin ve ABD ekonomilerinden gelen yavaşlama sinyallerinin etkilediği bir döneme girildiğini ifade eden Başkan Öztürk, “Türkiye küresel dalgalarla siyasi istikrarı sağlayamadığı bir ortamda karşılaştı ve ülkemizde yaşanan siyasi belirsizlik ve terör olayları bu dalgaları şiddetlendirdi. Bunun sonucunda TL’deki değer kaybı diğer ülkelere göre daha yüksek oldu. Türk lirasının dolar karşısında değer kaybetmesi kuşkusuz özel sektörü olumsuz etkileyecektir. Bu olumsuzluk özel sektör borçlarının kura bağlı olarak artması ve yatırımların azalması şeklinde kendini gösterebilir. Görülen o ki, ülkemiz kısa vadede gerek FED kaynaklı gerekse Çin’in yavaşlaması kay-

naklı küresel piyasalardaki dalgalanmalardan etkilenmeye devam edecektir. 2015’in ikinci yarısı büyüme rakamları beklentilerin ardından gelebilir. Yatırımcı önünü görebilmek için siyasi istikrar, ticaret yapabilmek için de güvenlik ister. Türkiye terör olaylarını en kısa zamanda bertaraf edecek güce sahiptir. 2013 yılından itibaren Türkiye’de yaşanan radikal siyasi ve anarşi olaylarının etkisini kısa sürede atlatan ülkemiz beklenmedik bir anda karşılaştığı ve şok etkisi yapan terör hadiselerine karşı da gerekeni en kısa zamanda yapacaktır. Türkiye 1990’lı yıllardaki gibi; terörle iç içe yaşamaya mecbur bırakılamaz, ekonomimiz de dış kaynaklı tehditlerin boyunduruğu altında sürdürülmeye devam edilemez. 1 Kasım seçimleri ile siyasi ve ekonomik istikrarın yeniden geleceğine tüccar ve sanayicinin en fazla ihtiyacı olduğu moral ve motivasyonun sağlanacağına inanıyoruz. Özel sektörümüze kriz refleksi ile hareket etmemesini, sükûnetle gelişmeleri takip etmesini tavsiye ediyoruz. 2015 yılında kurdaki dalgalanmalar devam edecektir. Bu dönemde temkinli hareket etmekte fayda görmekteyiz” dedi.

TÜRK EXİMBANK KONYA İRTİBAT BÜROSU

İHRACATÇIYA 1 MİLYON DOLAR DESTEK SAĞLADI

Konya Ticaret Odası'nda hizmet vermeye başlayan Türk Eximbank Konya İrtibat Bürosu 2015 yılında Konyalı ihracatçılara 280 milyon dolar destek sağladı. KTO Başkanı Selçuk Öztürk Konyalı ihracatçıların finansa erişimini kolaylaştırmak amacıyla Türk Eximbank'ın Konya'da İrtibat Bürosu açması için girişimlerde bulduklarını ve 2012 yılında açılan büronun bu güne kadar geçen sürede ihracatçılara 1 milyar dolara yakın bir kaynak sağladığını söyledi.

Konya'nın on üç yılda ihracatçı firma sayısını 500'den 1502'ye çıkardığını ifade eden Başkan Öztürk, "Konya 2001 yılında yaptığı toplam 100 milyon dolar ihracatı on üç yılda 15 kat artırarak 1,5 milyar doların üzerine çıkarmıştır. Şehrimiz diğer taraftan, orta ve yüksek teknoloji ürünler ihracatında Türkiye'de 9. sırada yer alırken, ürün çeşitliliği sıralamasında da 4. sırada yer almaktadır. Konya ihracatçı firma sayısında Türkiye'deki ilk beş şehir arasında yer almaktadır. 2001 yılında 500 olan ihracatçı firma sayımız üç kat artırarak 1502'ye ulaşmıştır. Nitelikli ihracatımızı, ihracat çeşitliliğimizi ve firma sayımızı üst üste koyduğumuzda bugün bulunduğumuz yerin daha üstünde yer alacak potansiyele sahip olduğumuz görülmektedir. Oda olarak ihracatçı firma sayımızı artırmaya ihracatçı firmalarımız da daha fazla ihracat yapmalarına imkân sağlayacak projeler üzerinde çalışıyoruz. Bir şehrin ihracat yapabilmesi için birden çok parametrenin sağlanması gerekmektedir. Bunlardan biri de firmaların finansal destekleridir. Firmalarımıza bu desteği sağlamak için yaptığımız giri-

şimlerden biri de Türk Eximbank'ın Konya'da İrtibat Bürosu açmasıdır. İrtibat Bürosu 2014 yılında Konyalı ihracatçılara 285 milyon dolar destek sağlamıştır. 2015'in ilk yedi ayında ise bu rakam 280 milyon dolara ulaşmıştır. 2012 yılında açılan büro bugüne kadar bölgesinde bulunan ihracatçılara 1 milyar dolara yakın destek sağlamıştır. Hem gelecek hedeflerimiz açısından hem de bugünkü dünya şartlarının getirdiği durgunluğun yarattığı sıkışıklıktan kurtulmamız açısından, yavaşlayan iç talebe karşı mevcut ihracat pazarlarımızı daha iyi değerlendirmeli yeni pazar arayışını artırmalıyız. Dünyanın içinde bulunduğu ekonomik daralmayı ülkemiz ve şehrimiz adına bir fırsat çevirmeliyiz. Bu açıdan Konya Ticaret Odası bünyesinde açılan Türk Eximbank Konya İrtibat Bürosu'nun ihracatçılarımıza sağladığı destekleri önemli bulmaktayız" dedi. Türk Eximbank Konya İrtibat Bürosu Uzmanları Hamza Çalık ve Murat Pekmezci de "Ülkemiz ihracat sıralamasında önemli bir yer tutan Konya ilimizde 2012 yılının Nisan ayında faaliyetine başlayan Türk Eximbank, Konya ile birlikte hinterlandında bulunan Aksaray, Antalya

ve Karaman illerine de hizmet vermektedir. Konya'nın sanayi ağırlıklı bir ekonomiye geçiş konusundaki performansı ve ihracat potansiyeli Türk Eximbank'ın Konya'da irtibat bürosu açması kararı almasında en önemli etkidir. İhracatçılarımızı kredi, garanti ve sigorta programlarıyla desteklemek amacıyla sürekli ihracatçılarımızla iletişim halinde olan Türk Eximbank'ın bölgemizde bulunan kredi ve sigorta faaliyetleri yıllar itibarıyla artış göstermektedir. 2012 yılında 156,8, 2013'te 375,8 milyon ABD Doları olan krediler 2014'te 556,3 milyon ABD Doları'na yükselmiş olup 2015'in ilk yedi ayında 464,4 milyon dolara çıkmıştır. Ayrıca yine bu bölgedeki ihracatçılarımıza ilk yedi ayda 100 milyon dolar tutarında sigorta yapılmıştır. Eximbank ihracata verdiği desteği her geçen gün artırarak sürdürmektedir. 2014 yılında ihracatın yaklaşık yüzde 20'sine destek verilmiştir. Türk Eximbank Konya İrtibat Bürosu olarak da bundan sonra da bölgemizde bulunan ihracatçılarımıza, ihracata yönelik mal üreten imalatçılarımıza ve hem imalatçı hem de ihracatçı konumunda olan firmalarımıza destek vermeye devam edeceğiz" dedi.

KAZAKİSTAN AKTOBE VALİ YRD. GALİ NAJMEDENOĞLU

"KONYA İLE TİCARİ İLİŞKİLERİMİZİ ARTIRMAK İSTİYORUZ"

Kazakistan'ın Aktobe eyaletinden heyet Konya Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Aktobe Vali Yardımcısı Gali Najmedenoglu, Aktobe Ticaret Odası Başkanı Nurlibek Bekbolatoglu ve beraberindeki heyet Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ile görüştü. Toplantıda Konya ve Aktobe arasında işbirliği yapılabilecek konular görüşüldü.

Toplantıda konuşan KTO Başkanı Selçuk Öztürk "İki ülke arasındaki ortak tarihi ve kardeşlik bağları Türkiye-Kazakistan ilişkilerine özel bir anlam kazandırmaktadır. Kardeşlik ve akrabalık temelinde inşa edilen yakın işbirliğinin her alanda gelişmesinden büyük bir memnuniyet duymaktayız. Bilge Cumhurbaşkanı Sayın Nursultan Nazarbayev'in önderliğinde dünya çapında örnek gösterilecek şekilde bir gelişme gösteren Kazakistan'la işbirliğine önem vermekteyiz. Geçtiğimiz Nisan ayında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Kazakistan ziyareti ile ikili ilişkilerin daha iyi bir seviyeye geleceğine inanıyoruz. Türkiye ve Kazakistan arasındaki köklü dost-

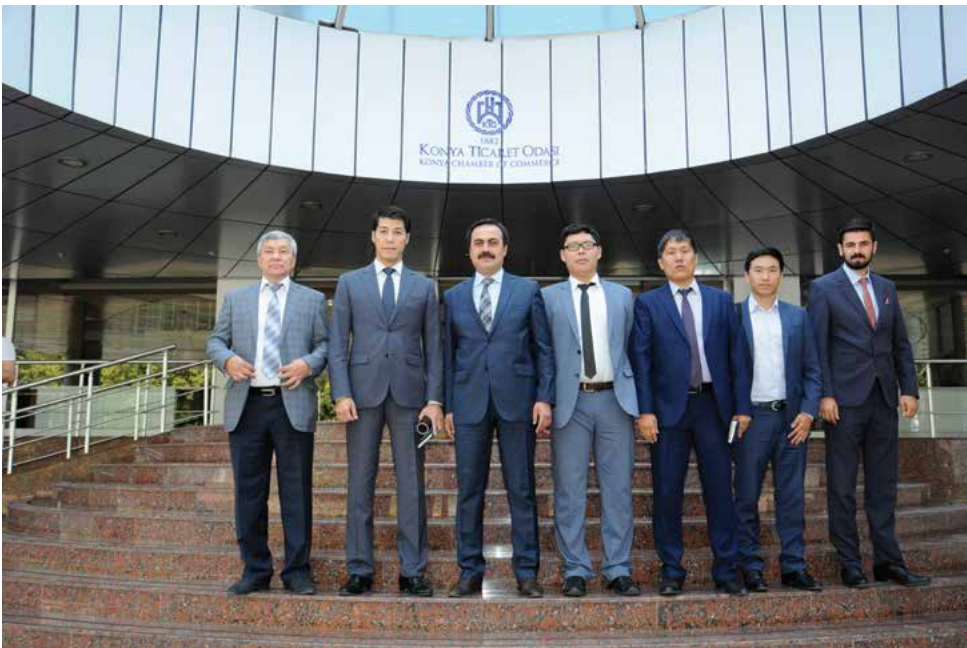
luk sayesinde bugüne kadar sorunsuz bir siyasi ilişki sergilenmiştir. Fakat bu ilişkinin ekonomik alanda istenilen seviyede olduğundan söz etmek mümkün değil. 2014 yılında karşılıklı ticaret hacmimiz 3,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dünya ekonomisinin içinde bulunduğu durum, özellikle Rus ve Çin ekonomilerinin son dönemde yaşadığı krizler Türkiye ve Kazakistan gibi hızlı gelişen ülkelerin ticari işbirliğini daha önemli hale getirmiştir. İş dünyası temsilcileri olarak iki ülke arasındaki ilişkilerin önümüzdeki dönemde ekonomik alanda üst seviyelere getirilmesi isteğini taşıyoruz. Türkiye ve Kazakistan ara-

sındaki ticareti kısa vadede 10 milyar dolara çıkarma hedefi bulunmaktadır. Bu hedefi gerçekleştirmek biz işadamlarına düşmektedir. Bizlerin karşılıklı işbirliği ve katkılarıyla en kısa zamanda bu hedefe ulaşacağımıza inanıyorum. Ziyaret vesilesi ile dostluk köprüsü kurduğumuz Aktobe Ticaret Odası ile her türlü işbirliğine açığız" dedi.

Başkan Öztürk konuşmasının ardından Konya ekonomisine ilişkin bir sunum gerçekleştirdi. Aktobe Vali Yardımcısı Gali Najmedenoglu da "Kazakistan'ın dünyaya daha hızlı açılması için Türkiye ile ekonomik olarak ilişkilerimizi daha iyi seviyelere getirmek istiyoruz. Gelişen sanayisi ve ticareti ile Konya'nın Türkiye içinde önemini biliyoruz. Bu tanışma vesilesi ile ileride Konya ile daha fazla işbirliği içerisinde olabileceğimizi gördük. Konyalı yatırımcıları Aktobe'ye yatırıma davet ediyoruz" dedi.

Aktobe Ticaret Odası Başkanı Nurlibek Bekbolatoglu ise "Oda olarak Konya Ticaret Odası ile kuracağımız işbirliği ortamında hem iki şehir hem de iki ülke arasında ticari ilişkilere katkı sağlayacağız. Ziyaret vesilesi ile Konya ile ticari işbirliğini geliştirecek adımları atmak istiyoruz" dedi. Bekbolatoglu Aktobe'nin Konya ile işbirliği yapabileceği sektörler hakkında bilgi verdi.

TÜRKMEN ÖĞRENCİLER'DEN ZİYARET

Kuzey Iraklı Türkmen öğrenciler Konya Ticaret Odasını ziyaret etti. Irak'ta Türkçe eğitim veren liselerden mezun olan 25 başarılı Türkmen öğrenci KTO Başkanı Selçuk Öztürk'le görüştü. Öztürk "Gönlümüz ve kalbimiz her zaman Kuzey Irak'ta soydaşlarımızla birlikteyiz. Bizim için Konya neyse Musul ve Kerkük de odur. Aynı kadere, aynı inanca sahip olduğumuz Türkmen kardeşlerimize her konuda yardımcı olmak bizim için bir görevdir" dedi.

Kuzey Iraklı Türkmen öğrenciler Konya Ticaret Odasını ziyaret etti. Irak'ta Türkçe eğitim veren liselerden mezun olan 25 başarılı Türkmen öğrenci KTO Başkanı Selçuk Öztürk'le görüştü. Öztürk "Gönlümüz ve kalbimiz her zaman Kuzey Irak'ta soydaşlarımızla birlikteyiz. Bizim için Konya neyse Musul ve Kerkük de odur. Aynı kadere, aynı inanca sahip olduğumuz Türkmen kardeşlerimize her konuda yardımcı olmak bizim için bir görevdir" dedi. Kuzey Irak'ın Türkmeneli bölgesinde yaşayan öğrenciler, Türkmeneli Dernekleri Federasyonu'nun başlattığı "Türkmeneli Eğitimine Destek Projesi" kapsamında Konya'ya geldi. Türkmeneli Dernekleri Federasyonu Genel Sekreteri Dr. Aydın Beyatlı ile beraber, Irak'ta Türkçe eğitim yapan 472 okuldan seçilmiş en başarılı 25 öğrenci ve öğretmenleri, Konya Ticaret Odası'nı ziyaret ederek KTO Başkanı Selçuk Öztürk'le görüştü. Ziyarete konuşan Türkmeneli Dernekleri Federasyonu Genel Sekreteri Dr. Aydın Beyatlı, "Musul ve Kerkük'te, Türkmenlerin okulunda eğitim gören 150 öğrenci bu yıl mezun oldu. Bu öğrencilerden 25'ini ödüllendirilmek üzere Türkiye'ye getirdik. Ortadoğu bölgesinde kan ve gözyaşı dinmiyor. Kuzey Irak'ta Türkmenlerin yaşadığı bölgelerde eğitim faaliyetleri zor şartlar altında sürdürülmektedir. Biz sadece kendi bölgemizin değil tüm Irak'ın toprak

bütünlüğü için başarılı insan yetiştirmeye çalışıyoruz. Bugüne kadar Konya'nın desteği hep bizimle oldu. Irak'ta yaşayan 3 milyon Türkmen adına Konya Ticaret Odası Başkanımıza destekleri için teşekkür ediyorum" dedi. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk de "Gönlümüz ve kalbimiz her zaman Kuzey Irak'ta soydaşlarımızla birlikteyiz. Bizim için Konya neyse Musul ve Kerkük de odur. Aynı kadere aynı inanca sahip olduğumuz Türkmen kardeşlerimize her konuda yardımcı olmak bizim için bir görevdir. Deyim yerindeyse Batılı ülkelerle oyun olmuyor. Geldiklerinde gitmiyorlar. Hem Irak hem de Türkiye için Batı'yla olan mücadelemiz hiç bitmeyecek. Bu açıdan Türkmen öğrencilerimizin inat ve sabırla çalışmaları gerekmektedir. Burada bulunan başarılı öğrencilerimiz toplumun geleceğini yönlendirecek kapasiteye sahipler. İdeallerine ulaşmak için çok çalışırlarsa Irak'taki soydaşlarımız daha müreffeh daha güvenli bir hayata sahip olabilirler. Bu da hem Irak'ın bütününe hem de tüm dünyanın daha huzurlu yaşamasını sağlayacaktır" şeklinde konuştu.

KTO, KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ VE NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ

“II. ULUSLARARASI İSLAM TİCARET HUKUKUNUN GÜNÜMÜZDEKİ MESELELERİ KONGRESİ” 15-18 EKİM TARİHLERİNDE KONYA'DA YAPILACAK

Konya Ticaret Odası, KTO Karatay Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi tarafından 15-18 Ekim 2015 tarihleri arasında “II. Uluslararası İslam Ticaret Hukukunun Günümüzdeki Meseleleri” konulu kongre düzenleniyor.

Konuya ilişkin yazılı bir açıklama yapan Kongre Genel Sekreteri Prof. Dr. Mehmet Bayyigit I. Uluslararası İslam Ticaret Hukukunun Günümüzdeki Meseleleri Kongresinin, 1996 yılında Konya’da düzenlendiğini, Türkiye’den ve yurtdışından onlarca ilim adamı, âlim ve uzman kişilerin zamanın güncel soru ve sorunları ile alakalı olarak tebliğler sunarak, müzakerelerde bulunduğunu ve sonuçların rapor halinde yayınladığını ifade etti. Aradan geçen 20 yıla yakın sürede, günlük ticari hayat

içerisinde karşılaşılan konuların genişlediğini, başta finansal tabirler ve kullanımları olmak üzere dini noktada cevap bekleyen soruların çoğaldığını belirten Bayyigit, Konya Ticaret Odası, KTO Karatay Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi’nin özverili çaba ve çalışmaları ile büyük bir organizasyonu gerçekleştireceklerini belirtti

Kongreye yurt içi ve dışından 100’ün üzerinde âlim, bilim adamı, akademisyen ve konusunda uzman kişilerin katılacağını, Kongre ile birlikte; ticaret ve finans alanındaki güncel İslami problemlerle ilgili somut çözüm önerilerinin ortaya konması, teorik bilgiler ile pratik uygulamalar arasında bağ kurulmasının hedeflendiğini ifade eden Bayyigit; “İş alemimizin biriken bu sorularına cevap bulabilmek, so-

runların çözümüne yönelik çalışmalar yapmak amacı ile düzenleyeceğimiz kongrede, 3 dilde (Türkçe, Arapça, İngilizce) sunumlar yapılacak ve sonuç bildirimleri de yine 3 dilde yayınlanacaktır. 19 yıl aradan sonra ikincisi düzenlenecek kongremiz; üçüncüsü 2019, dördüncüsü 2023 yılında olmak üzere 4 yılda bir yapılarak geleneksel hale getirilecektir. Kongrenin, “Hoşgörünün Başkenti” olarak bilinen Konya’da yapılacak olması da ayrı bir önem arz etmektedir.” dedi.

Gerçekleştirilecek olan kongrenin İslam âline, ülkemize, iş ve finans çevrelerine olumlu katkılar sağlamanı beklediklerini belirten Bayyigit, Kongre programına ilişkin Konya’da yapılacak tanıtımlarda detaylı bilgilerin verileceğini bildirdi.

KONGRE PROGRAMI

15 Ekim 2015, Perşembe

09.30 - 11.30 **PROTOKOL KONUŞMALAR**

11.30 - 12.30 **AÇILIŞ KONFERANSI : TİCARET VE FAİZ - HAYREDDİN KARAMAN**

YENİ TİCARİ UYGULAMALAR		
14.00 - 19.00 1. OTURUM	Oturum Başkanı Prof. Dr. Ali Bardakoğlu	
<i>Konu</i>	<i>Tebliğ Sahibi</i>	<i>Müzakereci</i>
Network Marketing	Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman Savaş	Dr. Sultan Haşimi (Doha, Katar)
Üretim-Ortaklık Anlaşmaları	Doç. Dr. Soner Duman	Prof. Dr. Beşir Gözübenli (Riyad, Suud. Arab.)
Yeni Kiralama Teknikleri	Prof. Dr. Muh. Mustafa Zühayli (Şarika, BAE)	Dr. Mansur Kudat (Riyad, Suud. Arab.)
Leasing ve Mülkiyet Konusunda Güncel Sorunlar	Prof. Dr. Ali Muhyiddin Karadağı (Doha, Katar)	Prof. Dr. Kemal Hattab (Ürdün)
Haram Faaliyetlerde Bulunan İşyerlerine Dışarıdan Hizmet ve Ürün Satımı (Outsourcing)	Prof. Dr. Kâşif Hamdi Okur	Prof. Dr. Saffet Köse
Raportör	Dr. Mustafa B. Dadaş	Yrd. Doç. Dr. Savaş Kocabaş

16 Ekim 2015, Cuma

ZEKÂT		
09.00 - 12.30 2. OTURUM	Oturum Başkanı Prof. Dr. Raşit Küçük	
<i>Konu</i>	<i>Tebliğ Sahibi</i>	<i>Müzakereci</i>
Ticaret Mallarının Zekâtı	Yrd. Doç. Dr. Emrullah Dumlu	Prof. Dr. Raif Parlakkaya
Zekât – Vergi İlişkisi	Prof. Dr. Rahmi Yaran	Prof. Dr. Yunus Vehbi Yavuz
Zekâtın Alacak ve Borçlarla İlişkisi	Dr. Abdüssettar Ebu Ğudde (Dubai)	Dr. Muzzemmil Siddiki (California, USA)
Günümüz İslam Ülkelerinde Zekât Uygulamaları	Prof. Dr. Recep Cici	Prof. Dr. Necdet Şensoy
Raportör	Yrd. Doç. Dr. İsmail Bilgili	Tahir Tural

FAİZ		
14.00 - 19.00 3. OTURUM	Oturum Başkanı Prof. Dr. Salih Tuğ	
<i>Konu</i>	<i>Tebliğ Sahibi</i>	<i>Müzakereci</i>
Kredi Kartıyla İlgili Tartışmalı Konular	Prof. Dr. Hamdi Döndüren	Dr. Yahya Abdurrahman (Los Angeles, ABD)
Altın Hesabı ve Vadeli Altın İşlemleri	Abdullah Süleyman Menî (S. Arabistan)	Prof. Dr. Muhammed Naîm Yasin (Amman, Ürdün)
Günümüz Konut ve Taşıt Finansman Teknikleri	Yrd. Doç. Dr. Süleyman Kaya	Dr. Hüseyin Kayapınar
Borç Yapılandırma (Erken Ödeme ve Öteleme)	Prof. Dr. Bilal Aybakan	Prof. Dr. H. Mehmet Günay
Raportör	Doç. Dr. Murat Şimşek	Yrd. Doç. Dr. Rahmi Telkenaroglu

17 Ekim 2015, Cumartesi

BORSA		
09.00 - 12.30 4. OTURUM (Salon 1)	Oturum Başkanı Prof. Dr. Yusuf Ziya Kavakçı	
<i>Konu</i>	<i>Tebliğ Sahibi</i>	<i>Müzakereci</i>
Hisse Senedi Alım Satımıyla İlgili Meseleler	Doç. Dr. Abdülazim Ebu Zeyd (Doha, Katar)	Prof. Dr. Mahmut Halidi (Ürdün)
Sukuk Uygulamaları	Prof. Dr. Servet Bayındır	Dr. Münevver İkbâl (Riyad, Suudi A.)
Metal Borsaları ve Teverruk	Doç. Dr. Saîd Bu Herave (Kuala Lumpur, Malezya)	Dr. Abdülbarî Meş'al (Suriye/Kuveyt/ Suudi A.)
Döviz Vadeli ve Emtia Vadeli İşlem Sözleşmeleri	Yrd. Doç. Dr. Abdullah Durmuş	Prof. Dr. Cengiz Kallek
Raportör	Yrd. Doç. Dr. Mehmet Özkan	Yrd. Doç. Dr. Ali Kumaş

SİGORTA		
09.00 - 12.30 5. OTURUM (Salon 2)	Oturum Başkanı Prof. Dr. Sabri Orman	
<i>Konu</i>	<i>Tebliğ Sahibi</i>	<i>Müzakereci</i>
Alacakların Sigortalanması	Prof. Dr. Hasan Hacak	Prof. Dr. Halit Çalış
Bitkisel Ürün ve Hayvan Hayat Sigortaları, Bireysel Emeklilik, Hayat ve Kaza/Hasar Sigortası	Yrd. Doç. Dr. İbrahim Paçacı	Prof. Dr. Faruk Beşer
Alternatif Sigorta Modelleri (Tekafül, Mütüel Kooperatif Sigorta)	Prof. Dr. Orhan Çeker	Dr. Abdülbarî Meş'al (Suriye/Kuveyt/ Suudi A.)
Raportör	Yrd. Doç. Dr. Necmeddin Güney	Yrd. Doç. Dr. Abdullah Trabzon
15.00	SONUÇ BİLDİRGESİ	

18 Ekim 2015, Pazar
Konya Gezisi ve Sosyal Program

KTO KARATAYLI MÜHENDİS ADAYLARINDAN YENİ NESİL ARAÇLAR

KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, Mütevelli Heyeti ve Rektör Prof. Dr. Bayram Sade TÜBİTAK 2015 Alternatif Enerji Araç Yarışları'na katılan Mühendislik Fakültesi öğrencilerini başarılarından dolayı tebrik etti.

KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, Mütevelli Heyeti ve Rektör Prof. Dr. Bayram Sade TÜBİTAK 2015 Alternatif Enerji Araç Yarışları'na katılan Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi öğrencilerine üniversite kampüsünde ziyarette bulundu ve başarılarından dolayı tebrik etti. Genç mühendis adayları 8-9 Ağustos tarihleri arasında Kocaeli'de gerçekleştirilen 62 takımdan oluşan yaklaşık 1800 öğrencinin katıldığı Alternatif Enerjili Araç Yarışları'nda KTO Karatay Üniversitesi'ni Elektromobil kategorisinde "Doru", Güneş Enerjili araçlar kategorisinde "Kara-Tay" ve Hidrojenli Araç kategorisinde ise Hidromax temsil etti.

"SİZLERLE GURUR DUYUYORUZ"

Alternatif enerjilerin günümüzde önem kazandığını vurgulayan ve ekibi tebrik eden Başkan Selçuk Öztürk "Öğrenci arkadaşlarımızı

böyle bir projeyi başlattıkları ve aracı tamamlayıp yarışmada en iyi şekilde bizleri temsil ettikleri için tebrik ediyorum. Üniversite olarak AR-GE projelerine önem veriyoruz. Sizlerle gurur duyuyoruz. Bundan sonra daha büyük başarılarla imza atmanızı bekliyoruz. Biz üniversite yönetimi olarak sizlere her türlü desteği vermeye hazırız. Gece gündüz çalışarak bu başarılı projeleri gerçekleştirdiniz. Gelişen dünyada alternatif enerjiler üretmek artık bir zorunluluk haline geldi. Geleceğin mühendisleri artık üniversitemizde yetişiyor. Hepinizi canı gönülden tebrik ediyorum." dedi.

"ÜNİVERSİTEMİZİN DESTEĞİNİ HEP HİSSETTİK"

Araç pilotlarından üniversite Mühendislik Fakültesi, Elektrik Elektronik Bölümü öğrencisi Alper Ayhan, "Takım arkadaşlarım ile büyük uğraşlarla araçlarımızı ürettik. Mütevelli Heyeti Başkanımız Selçuk Öztürk'e, Rektörümüz Prof. Dr. Bayram Sade'ye ve üniversite yönetimine maddi, manevi desteklerinden ötürü teşekkür ediyoruz. Gururluyuz, üniversitemizin desteğini yarışlar sırasında hep arkamızda hissettik. Gelecek yıl da yarışlardan başarılarla dönmek için çalışmalarımıza şimdiden başladık." şeklinde konuştu.

İÇ VE DIŞ TASARIM ÖĞRENCİLERE AİT

TÜBİTAK'ın alternatif enerji kaynaklarına dikkat çekmek ve üniversite öğrencilerinin fikirlerinin üretime geçirilmesini teşvik amacıyla düzenlediği yarışlarda KTO Karatay Üniversitesi'ni temsil eden Mühendislik Fakültesi öğrencileri desteklerinden dolayı heyete teşekkür ederek iç ve dış tasarımını gerçekleştirdikleri "Doru", "Kara-Tay" ve "Hidromax" ile hatıra fotoğrafı çektiler.

KTO KARATAYLI OLMAK BÜYÜK BİR AVANTAJ

KTO Karatay Üniversitesi başarılı geçen tercih döneminin ardından, eğitim kalitesi ile de adından söz ettiriyor. Yoğun geçen kayıt döneminin sonunda üniversite ekibi ile bir araya gelen KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Selçuk Öztürk, "Tercih ve kayıt

döneminde mütevelli heyetimiz, rektörümüz, akademik ve idari kadromuz omuz omuza çalıştı. KTO Karatay Üniversitesi öğrencisi ve mezunu olmak gelecek yıllarda büyük bir avantaj olacak." dedi.

Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk başarılı geçen bir kayıt döneminin ardından üniversite personeli ile bir araya geldi. Üniversitenin eğitim kalitesi ile adından söz ettirdiğini belirten Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, "Bizim için tercih dönemi çok başarılı geçti. Üniversite olarak yüksek oranda bir tercih aldık. Hedefi-

miz üniversitemizi nitelik ve nicelik açısından daha da ileri taşımak. İlk 100'den 1000'den ve 10.000'den öğrencilerimiz oldu. Üniversitemizin geldiği noktayı burada çok net görebiliyoruz." ifadelerini kullandı.

Üniversitenin yüzde 96 doluluk oranına ulaştığını ve ek yerleştirmelerle bu oranın artacağını belirten Öztürk, "Son yıllarda Türkiye'de üniversiteler arası sıçramalarda ilk 5'te olan bir üniversiteyiz. Tercih ve kayıt döneminde mütevelli heyetimiz, rektörümüz, akademik ve idari kadromuz omuz omuza çalıştı. Öncelikle bölgemizde, Türkiye'de ve uluslararası alanda tercih edilen bir üniversite olmak yolunda hızla ilerliyoruz. KTO Karatay Üniversitesi öğrencisi ve mezunu olmak gelecek yıllarda büyük bir avantaj olacak. Buna gönülden inanıyor ve gerçekleşmesi için KTO Karatay ailesi olarak çalışmalarımızı bu doğrultuda gerçekleştiriyoruz. Bizi tercih eden öğrenci ve ailelerine teşekkür ediyoruz. Bu başarı hepimizin başarısıdır." diye konuştu.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ İLE ZAYTUNA COLLEGE ARASINDA GENİŞ KAPSAMLI İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI İMZALANDI

Konya Ticaret Odası Karatay Üniversitesi ile 2010'da Kaliforniya'nın Berkeley şehrinde, ABD'nin ilk İslam üniversitesi olarak öğretime başlayan Zaytuna College arasında eğitim, uygulama, teknoloji ve bilgi transferini kapsayan işbirliği anlaşması imzalandı. Anlaşma ile yabancı dil eğitiminden ortak lisans programına, öğrenci ve akademisyen değişiminden helal gıda üretimi ve satışı konusunda farkındalık oluşturacak etkinliklere kadar geniş bir alan-

da işbirliği yapılacak. Anlaşma sayesinde öğrenci, akademisyen ve araştırmacıların bilgi transferi, ekonomik gelişim alanlarında temel uygulamalı araştırma program ve faaliyetlerini geliştirmek hedefleniyor.

İmza töreninde konuşan KTO Karatay Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Selçuk Öztürk, "Geçtiğimiz yıl Zaytuna College ile ilk kez bir araya gelme fırsatı bulmuş ve ortak çalışma konusunda görüşmüştük. Artık geniş çaplı eğitim, uygulama, teknoloji ve bilgi transferini kapsayan bir işbirliği anlaşmasına imza atıyoruz. Rektör Hamza Yusuf ve ekibine teşekkür ediyor, üniversitemize hoş geldiniz diyorum. İmzaladığımız eğitim işbirliği anlaşmasının hem Zaytuna College, hem de üniversitemiz için hayırlı sonuçlara vesile olmasını diliyorum." diye konuştu.

"EVRENSEL İŞBİRLİĞİ"

Tören sırasında söz alan Zaytuna College Rektörü Hamza Yusuf, "Ortak çalışma ve birlik olma inancımızın gereğidir. Özellikle eğitim alanında birlikte çalışmak ve bir olmak bizim için mutluluk verici. Her ne kadar KTO Karatay Üniversitesi gibi köklü bir geçmişe sahip olmasak da birlikte çalışarak büyük başarılar yakalayabiliriz. Daha önce de Konya'da bulduk ve büyük hoşgörüsü ile karşılaştık. İslam dini bir ırka değil, bütün insanlığa hitap eden evrensel öğretilere ve geniş bir hoşgörüsüne sahip. Hz. Mevlana da bu topraklarda yaşamış ve onun yaydığı anlayış evrensel bir anlayış haline dönüşmüştür. KTO Karatay Üniversitesi ile birlikte yapacağımız çalışmalar da inşallah evrensel boyutta etkiye sahip bir işbirliğine dönüşür" dedi.

Gelecek dönemlerde akademik ve idari boyutlarda yürütülebilecek ortak çalışmaların da planlandığı programın sonunda ise Başkan Selçuk Öztürk, Rektör Hamza Yusuf'a yağlı boya tablo hediye etti.

ENDONEZYA BÜYÜKELÇİSİ'NDEN ZİYARET

Endonezya'nın Ankara Büyükelçisi Wardana, Konya Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı'nın konuk ettiği Büyükelçi ziyarette Konya sanayisinin ve ticaretinin büyüklüğünü yakından görme imkânı bulduklarını söyleyerek Konya ve Endonezya arasında ticari işbirliğinin artırılması için ortak çalışma yapılmasının gerektiğini ifade etti.

Ev sahipliğinden dolayı Arıcı'ya teşekkür eden Endonezya Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Wardana da, iki ülkenin ticari ilişkilerinin geliştirilmesi için çalıştığını söyledi. İki ülkenin yakınlığının ticari hayata yansımadağını aktaran Büyükelçi Wardana, "İki ülkenin ilişkilerinin daha güçlü

olması için gayret sarf ediyoruz. Buradaki iş adamlarını Endonezya'da gerçekleştirilen fuarlara katılmaya, orada ticaret yapmaya davet ediyorum" ifadelerini kullandı.

Büyükelçi Wardana'ya Konya sanayisi ve ti-

careti hakkında bilgi veren Meclis Başkanı Ahmet Arıcı, Konya'nın gelişmiş sanayi alt yapısı ile Endonezya'nın pek çok ihtiyacını karşılayacak kapasitesinin olduğunu ifade etti.

Konya'da yatırımcılara önemli avantajlar sunulduğunu anlatan Arıcı, "Türkiye ile Endonezya arasındaki güçlü bağları, ticarete de taşımamız. Ayrıca şehrimizin güçlü olduğu otomotiv, döküm, tarım makineleri ve ayakkabı sektörlerinde kümelenme projeleri var. Bu sektörlerimiz başta olmak üzere, diğer sektörlerimizin temsilcilerinin de Endonezyalı iş adamlarıyla ikili görüşmeler yapmalarını arzu ediyoruz. Böylece güçlü gönül bağımızı, ticari hayatımıza da yansıtacağız" şeklinde konuştu.

KONYA TİCARET ODASI RUANDA HEYETİNİ AĞIRLADI

Ruanda Valisi Aime Bosenibamwe, Büyükelçi Caesar Kayızari, Belediye Başkanı Justus Kangwagye ve beraberindeki iş adamlarından oluşan heyet, Konya Ticaret Odası'nı ziyaret etti.

KTO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Büyükeğen tarafından karşılanan heyete Konya ekonomisi ve ticareti hakkında bilgiler verildi. Büyükeğen gerçekleştirilen ziyarette iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin nasıl geliştirileceği yönünde görüş alışverişinde bulunmanın ileriki dönemlerde büyük fayda sağlayacağını söyledi.

Konya'nın Ruanda ile ticaretinin çok düşük seviyelerde olduğuna işaret eden Büyükeğen bunu geliştirmenin yollarını arayacaklarını ifade etti.

Konya Ticaret Odası Başkan Yardımcısı Mustafa Büyükeğen şöyle devam etti; "Hz. Mevlana'nın şehri Konya, tüm dünya halklarının barış ve huzur içinde yaşamasını isteyen bir şehirdir. Bu sebeple 1994 yılında 1 milyon kişinin soykırım nedeniyle hayatını kaybetmesinin acısını paylaşıyorum" dedi.

Soykırımdan sonra her anlamda gelişmeye başlayan Ruanda, ticari ilişkilerine geç başlasa da ilişkimiz sağlam temeller üzerine ku-

rumuştur diyen Büyükeğen; "Ruanda Orta Afrika'nın parlayan yıldızıdır, Ruanda topraklarının %93'ünün tarıma dayalı olması, Konya'da bulunan tarım ürünlerine yönelik fabrikalar açısından önem kazanmaktadır" diyerek ticari ilişkilerin önem kazanacağına dikkat çekti. Türkiye'nin Afrika'da son 3 yılda 20'den fazla ülkeye elçilik, 17 ülkeye de iş konseyi sağladıklarını belirtti.

Ruanda Valisi Aime Bosenibamwe; "Konya gibi gelişen bir şehirde ağırlanmak bizleri çok mutlu etti. Ticari anlamda büyümek ve yer edinmek istiyorsanız Konya'yı geçmeden yapamazsınız. Bu şehirde bulunmak bizim için onur ve gurur kaynağıdır." diye konuştu. Heyet görüşmede Ruanda ile ilgili sunum yaparak bölge hakkında önemli bilgiler verdi. Bölgenin özellikle Kuzey tarafının tarıma, inşaat ve turizme elverişli olduğunu belirtti.

RUANDALI HEYET YATIRIMCILARIN DESTEĞİNİ BEKLİYOR

Ruanda Valisi Aime Bosenibamwe, bölgenin iklim olarak en uygun bölge olduğunu ve ta-

rım yönünden önemli hale geldiğini söyledi. Ancak ürettikleri ürünlerin işlenmesi için gerekli olan makine sayısının az olduğunu, bu konuda kendilerine destek sağlanması gerektiğini belirtti. Tarım ürünleri olarak en fazla buğday, patates, mısır, fasulye üretimi yaptıklarına dikkat çekti. Tarımdan sonra turizm sektörünün önemli olduğunu ve kayıtlı olarak 27 bin turistin bölgeye seyahat ettiğini belirtti. Fakat bu anlamda bölgede bulunan otellerin yetersiz kaldığını, inşaat firmalarının yatırım yapmasını beklediklerini söyledi.

Son olarak da madencilik sektörünün önemli olduğunu belirterek her türlü yatırıma açık olduklarını ifade eden Bosenibamwe, Ruanda'nın iş hacmini artırmak için ülkelelerinde sağlanan teşviklerin sınırı olmadığını, gelen yatırımcıları korumaya yönelik olduğunu ve her türlü kolaylığın sağlandığını belirtti. Türkiye'de birçok büyük şirketin Ruanda'da yatırım yaptıklarını, aynı desteğin Konyalı iş adamlarından da beklediklerini vurguladı.

İHRACATÇI FİRMA REHBERİ

“dünya ticaretine açılan pencere”

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

DIŞ TİCARET SERVİSİ

www.kto.org.tr/disticaret

[/konyato](https://www.facebook.com/konyato)

[#konyato](https://twitter.com/konyato)

1 VE 7. KOMİTELER İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası (KTO) tarafından sektörel sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin oluşturulması amacıyla düzenlenen meslek komiteleri istişare toplantıları devam ediyor. Bitkisel Üretim ile Hayvansal-Bitkisel Gübrelere ve Kimyasalların Toptan-Perakende Ticareti ile Bitkisel ve Hayvansal Yağ, Süt Ürünleri ile Dondurulmuş Ürünlerin Toptan Ticareti konularında iştilen eden 1 ve 7. Meslek Komitelerinin istişare toplantısı Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, komite üyeleri ve komiteye bağlı Oda üyelerinin katılımıyla gerçekleştirildi. İstişare toplantısına Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Seyfettin Baydar ve Şube Müdürleri de konuk olarak katıldı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, toplantının açılışında yaptığı konuşmada gündemdeki ekonomik konular ve sektör ile ilgili değerlendirmede bulundu.

Son günlerde artan terör olaylarını değerlendiren Başkan Öztürk, "Millet olarak Anadolu coğrafyasında yaşamamızın bedelini bin yıldır ödüyoruz. Son terör olayları da halen bu bedeli ödediğimizi göstermektedir. Bu vesile ile şehitlerimize Allah'tan rahmet milletimize

başsağlığı diliyorum. Sınır komşularımız Suriye ve Irak bizler için ders alınması gereken birer örnektir. Bir devlet otoritesi olmadığı zaman o bölgede kan ve göz yaşının dinmediğini görüyoruz. Ümit ediyorum milletimiz devlet otoritemizi sarsacak böyle bir oyuna gelmez. Bir diğer örnek de Yunanistan'daki ekonomik istikrarsızlık sonucu vatandaşlarının düştüğü durum. Çalışmadan üretmeden bir devletin ayakta kalamayacağını en açık örneğidir. Tüm bu örneklerden bir ders çıkarmalıyız. Bu ülkede yaşayan herkes birbirine saygılı olarak yaşamaya devam etmelidir. Ülkemiz için hepimiz çok çalışarak, dünyadaki mazlum milletlerin umudu olan devletimizi hakettiği yere getirmeliyiz" dedi.

Sektörel değerlendirmede bulunan Öztürk, "Tüm dünya için enerji ve gıda arzı güvenliği konuları ön plana çıkmaktadır. Türkiye son on üç yılda enerji arzına yönelik önemli adımlar atmıştır. Gıda güvenliği konusunda da en önemli şehirlerin başında Konya gelmektedir. Konya tarım ve gıda sektörlerinde giderek önemini artırmaktadır. Sulama imkanlarımızın artması ile sektörlerde daha da gelişme sağlanacaktır. Diğer bir önemli konu da ülkeler geliştikçe bazı sektörlerin daha fazla büyü-

me potansiyeli kazanmaktadır. Tarım ve gıda sektörü de ülkemiz büyüdükçe daha hızlı bir büyüme gerçekleştirmektedir. Tüm bu açılardan her iki komitemizde yer alan sektörlerimizin önemi görülmektedir. Sektörlerimizin sorunlarını tespit ederek oluşturacağımız çözümlerle hem üyelerimiz hem de şehrimiz için büyük bir kazanç sağlayabiliriz" dedi.

1. Meslek Komitesi adına konuşma yapan Meclis Üyesi Hasan Hüseyin Motuk da "Son derece önemli olan toplantıyı düzenlemelerinden dolayı Oda yönetimine teşekkür ediyoruz. Türkiye'nin en büyük tarım fuarının Konyada düzenlenmesi sektörlerimiz için çok faydalıdır. Tarımın paydaşları olan sektörlerimizin temsilcileri sorunlarını iletirlerse çözümünü için birlikte çalışırız" dedi. 7. Meslek Komitesi adına konuşma yapan Komite Başkanı Salim Baz da komitelerinde yer alan süt sektöründen üyelerinin rekabetini korumak için sahte ürün üreten firmalar konusunda gereken çalışmaları yaptıklarını söyledi.

Konuşmaların ardından Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Seyfettin Baydar katılımcıların sorularını cevaplandırdı.

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KONYA TİCARET ODASI 1. VE 7 MESLEK KOMİTELERİ İSTİŞARE TOPLANTISI

(1. Meslek Komitesi: (Bitkisel Üretim İle Hayvansal-Bitkisel Gübrelerin Ve Kimyasalların Toptan-Perakende Ticareti)

(7. Meslek Komitesi: (Bitkisel ve Hayvansal Yağ, Süt Ürünleri İle Dondurulmuş Ürünlerin Toptan Ticareti)

TOPLANTIDA DİLE GETİRİLEN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ ŞU ŞEKİLDEDİR:

SORU/SORUN 1: SÜT KOOPERATİFLERİ OLARAK HAYVANCILIK İÇİN DESTEK BEKLİYORUZ

Açıklama: Süt sektörü ile uğraşanlar olarak hayvan temininde devletimizden destek bekliyoruz. Bankaların vermiş olduğu büyükbaş desteğinin şartları ve faiz oranları küçük işletmeler için çok ağır. Bunu eskiden olduğu gibi Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından verilmesini istiyoruz.

Çözüm Önerileri/Görüş: Konya Ticaret Odası olarak, kırsaldaki insanlarımızın kalkınması için devlet desteğinin devam etmesini ve bu hedefteki projeleri desteklediğimizi ifade etmek isteriz. Ayrıca Konya Ticaret Borsası ile de görüşerek Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü yetkililerinin hazırladıklarını ifade ettikleri rapora her türlü desteği vermeye hazırız.

Gıda Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Yetkilileri: 2011 sonu itibarıyla Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından hayvancılık projeleri durduruldu. Hayvancılığın yıllarca gelişmesine en önemli katkıyı kooperatiflere verilen destekler yapmıştır.

Kooperatif projeleri devam etmeli. Kooperatiflerin bankaların istediği şartları yerine getirmesi çok zor. Bu konu ile ilgili olarak Konya GTH Müdürlüğü olarak bir rapor hazırlayacağız. Desteklerin, zayıf yönleri ve birlikte getirdiği avantajları da içeren raporu Bakanlığımıza sunarak konunun takipçisi olacağız.

SORU/SORUN 2: TAKLİT VE TAĞŞIŞ YAPAN FİRMALARIN DURUMU

Çözüm Önerileri/Görüş:

Gıda Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Yetkilileri: İlimizde taklit ve tağşış yapan firmalarla ilgili denetimlerimiz çok sıkı devam ediyor. İşin ucunda sağlık olduğu için Müdürlüğümüze yapılan her şikayeti ciddiyetle takip ediyoruz. Gıda sağlığı ve güvenilirliği konusunda halkımızı bilinçlendirmek için elimizden geleni yapıyoruz. Halkımızdaki bilinçlenme hızlı bir şekilde devam ediyor. Özellikle zincir marketler olarak nitelendirilen esnafın artık mimli ürünleri alıp satmamaktadır. Semt pazarları ile ilgili sıkıntıların çözümü noktasında çalışmalarımız da devam etmektedir.

Bildiğiniz gibi Konya Ticaret Odası ile birlikte "Yeşil Peynir" diye isimlendirilen küflü peynire "Coğrafi İşaret" belgesi alınarak resmîyet kazandırılmıştır. "Kadınlar Pazarı" olarak bilinen çarşıdaki eğitimler netice vermiş, esnafın ve halkın bilinçlendirilmesi sağlanmıştır.

SORU/SORUN 3: ANALİZ LABORATUVARI TALEBİ

Açıklama: Bazı süt toplayan firmalar, almış oldukları sütü kendileri analiz ederek, sütte bulunmaması gereken bazı maddeleri gerekçe göstermek suretiyle almış olduğu sütün parasını ödemek istememektedir. Konya Ticaret Odası ve Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü bir analiz laboratuvarı kursa ve ölçümler bu kurum vasıtası ile yapılmak suretiyle çiftçinin mağduriyeti giderilebilir mi?

Çözüm Önerileri/Görüş: Sektör temsilcileri ve Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'müz ile birlikte bir çalışma yaparak konunun takipçisi olalım.

SORU/SORUN 4: ÇİÇEK SEKTÖRÜNDE İŞYERİ AÇMAK İÇİN USTALIK BELGESİ İSTENMESİ

Çözüm Önerileri/Görüş: Önceki uygulamada Esnaf Odalarına kayıtlı bir işletme için "Ustalık Belgesi" istenirken, Ticaret Odasına kayıtlı olanlar için istenmemekte idi. Bu uygulama değişmiştir ve artık Ticaret Odasına kayıtlı olanlar için de "Ustalık Belgesi" istenmektedir.

SORU/SORUN 5: BELEDİYELERİN YAPTIĞI GİBİ SAĞLIKSIZ GIDA ÜRETEN FİRMALARI GIDA TARIM VE HAYVANCILIK İL MÜDÜRLÜĞÜ DE KAPATAMAZ MI?

Çözüm Önerileri/Görüş: Bu noktada farklı kanun ve yönetmelikler söz konusudur. Sektördeki sıkıntılı firmalar yıl içerisinde yeterince ceza almasına rağmen kapatılmamaktadır. Gerekli şartların belirlendiği ve bu şartlara yerine getiremeyen firmaların kapandığı bir hukuki zemin için Bakanlık nezdinde girişimde bulunacağız.

Gıda Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Yetkilileri: Sağlıksız gıda üreten firmaların ürünlerini kanuni yaptırımlar uygulanmakta ve ürünleri satış noktalarından toplatılmaktadır. Ayrıca caydırıcılığın artırılması noktasında çalışmalarımız devam ediyor. Sağlıksız gıda üretenlerin yıl içinde üçüncü tekrarında firmalarının kapatılması yönünde Bakanlığımıza rapor hazırlıyoruz.

BUNLARIN DIŞINDA ÜYELERİMİZ, ŞU HUSUSLARI İFADE ETMİŞLERDİR:

- Çiçek satışı yapan firmalar, hastanelerin tutumları nedeniyle zorluk yaşamaktadır. Hastane kantinlerinde satılan çiçeklerin önüne geçilmesi,
- Çiçekçilere yönelik Bakanlık desteği sağlanması.

TERÖRÜN, TÜRKİYE VE BÖLGE EKONOMİSİNE ETKİLERİ

“Son 2 Ayın Ekonomi Faturası”

Giriş

Son 35 yıl içerisinde dünyada 20.000’den fazla terör eylemi gerçekleşmiş, bu eylemlerde toplam olarak 100.000’den fazla kişi hayatını kaybetmiş ve yaralanmıştır. Ülkemiz ise son 35 yıl içerisinde her yıl ortalama 50 yurtiçi, 10 yurtdışı kaynaklı olmak üzere toplamda 60 terör saldırısına maruz kalmış ve bugüne kadar yaklaşık 32.000 vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve yaralanmıştır. Terör amaç değiştirmese de, yıllar içerisinde teknolojik değişimin de katkısıyla teröristler daha karmaşık ve şiddetli taktikler kullanmaya başlamıştır.

Terörün temel özelliklerinden biri, olağandışı olmasıdır ve olağandışı olayların riskini öngörmek çok zordur. Bu durum, ekonomik yapılar ve politikalar için kavramsal sorunlar ortaya koyar. Bu nedenle, terörün ekonomik sonuçlarını net olarak ortaya koymak kolay değildir. Ancak son yıllarda, terörün ekonomik maliyetlerini ortaya koyan çalışmalar yapılmaktadır. Terörün diğer etkilerinin yanı sıra ekonomik etkilerini anlamak önemlidir. Zira başarılı bir terörle mücadele politikasının ön şartı, terörün niteliğini, yapısını ve etkilerini doğru anlamaktan geçer. Terör, ortaya çıkardığı ekonomik etkiler nedeniyle aynı zamanda para ve maliye politikalarını etkileyen önemli unsurlardan biridir.

Terörün kısa vadeli etkilerinin yanı sıra, orta ve uzun vadede ekonomi üzerinde ciddi olumsuz etkileri bulunmaktadır. Terörün doğrudan

ekonomik maliyetleri, diğer ekonomik maliyetlerine kıyasla daha düşük düzeyde ve kısa dönemde ortaya çıkmaktadır. Terörün dolaylı maliyetleri ise, sektörlerle, ülkelere ve zamana göre farklılık gösterebilmektedir. Bu etkilerin ülkeler, sektörler ve zaman içerisindeki boyutu ve dağılımı ise, terör saldırısının niteliği, çarpan etkisi, terör saldırısı sonrası uygulanan terörle mücadele politikalarına ve piyasaların elastikiyeti gibi bir dizi faktöre bağlıdır.

Ülkemiz, 30 yılı aşkın bir süredir terörle mücadele eden bir ülkedir. Bugüne kadar ülkemizde terörün ekonomik maliyeti yaklaşık 350 milyar dolardır. Bu rakam oldukça ürkütücü olmakla birlikte, bugün Türkiye’nin toplam ihracatının yaklaşık iki katıdır.

Bu çalışmamızda, Türkiye’nin terörle mücadele geçmişini, terörün ekonomik etkilerini ve Türkiye’de son iki aydaki terörle mücadelenin ekonomik faturasını inceleyeceğiz.

Türkiye’nin Terörle Mücadele Geçmişi

Ülkemizin 30 yılı aşkın bir süredir devam eden terörle mücadelesine kısaca göz atarsak;

1978 yılında kurulan PKK (Kürdistan İşçi Partisi), saldırı ve katliamları da içeren bir hazırlık sürecinin ardından, 1984 yılından itibaren düzenli şekilde silahlı eylemlere yönelmiştir. Ayırım gözetmeksizin gerçekleştirdiği terör saldırıları sonucunda, 35 binden

Hazırlayan / Araştırmacı:
Feyzullah Altay
Müd. Yrd.
Eko. Arş. ve Proje Müdürlüğü
f.altay@kto.org.tr

fazla Türk vatandaşı hayatını kaybetmiştir. Bu eylemlerinde en acımasız yöntemleri kullanan PKK, 2010 Ekim ayında İstanbul'da Taksim meydanında yaptığı gibi, intihar saldırıları da gerçekleştirmiştir.

Öcalan'ın 1999 yılında yakalanmasının ardından örgüt, stratejisini değiştirdiği, barışçı yöntemlere yöneldiği ve siyasi mücadele yolunu izleyeceği iddiasıyla ortaya çıkmıştır. "Yeni ve meşru bir örgüt" görüntüsü vermek suretiyle terörist özelliğini gizleme amacına uygun olarak PKK, ismini Nisan 2002'de KADEK (Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi) olarak değiştirmiş, PKK'nın tarihi görevini tamamladığını ve artık siyasi bir kuruluş olarak tanınmak istediğini ileri sürmeye başlamıştır. 15 Ekim 2003'te Irak'ta yapılan bir basın açıklamasıyla ise ismini bu kez KONGRA-GEL (Kürdistan Halk Kongresi) olarak değiştirmiştir.

oluşturmaya (özellikle Türkiye'ye silah ve mühimmat kaçakçılığı yoluyla) çalışmaktadır.

Bu itibarla, PKK/KONGRA-GEL'in değişikliğe gittiği konusundaki söylemi sadece göstermelik nitelikte olagelmıştır. Kaldı ki, militanlarını ve silahlarını muhafaza eden, şiddete başvurmaya yönelik hazırlıklarını aksatmadan sürdüren, bu çerçevede tehdit ve eylemlerine devam eden bir terör örgütünün sadece isim veya strateji değişikliği yoluyla özünden arınacağını söylemek mümkün değildir.

Türkiye'nin son beş yıllık terörle mücadelesine baktığımızda şu şekilde özetleyebiliriz;

Dört yıl önce, 12 Haziran 2011'de genel seçim yapılmıştır. %10 barajı nedeniyle, o zamanki adıyla

Ancak, gerek stratejisinin gözden geçirildiği iddiasına, gerek iki kez yapılan isim değişikliğine rağmen, örgütün lider kadrosu aynı kaldığı gibi, terörist niteliğinde de fiiliyatta herhangi bir değişiklik olmamıştır.

PKK, kendine göre belirlediği amaçlara terörist yöntemlerle ulaşma hedefinden hiçbir zaman vazgeçmemiştir. Bugüne kadar, silah bırakma ve terörden vazgeçme yönünde bir irade ortaya koymamıştır. Aksine, 1999 sonrasında özellikle Güneydoğu Anadolu'da saldırılarına ağırlık vermiştir. Zaman zaman kendine göre "ateşkes" veya "eylemsizlik" kararı gibi daha ziyade taktiksel amaçlı olarak adımlar atan PKK, bu dönemlerde eğitim ve hazırlık faaliyetlerine yoğunlaşmakta, ayrıca ileride yapmayı planladığı saldırıların altyapısını

BDP, parti olarak değil bağımsız adaylarla seçime katılmıştır. Seçim sonuçları açıklanır, BDP'li adaylar başarılı olur, beklentilerinin çok üstünde adayları seçimi kazanır. Seçim sonrası Türkiye genelinde hava çok olumludur. BDP'li adaylar tebrik ediliyor. Hatta, "seçimlere parti olarak girselerdi, % 10 barajını zorlardı" düşüncesi dile getiriliyordu. Belki, HDP'nin, 7 Haziran 2015 seçimlerinde barajı geçebileceği olasılığı, ilk defa, 12 Haziran 2011 seçimlerinde görülmüş oldu.

Terör sorununa, demokratik ve siyasi müzakere yoluyla, meclis ve toplum içinde çözüm için uygun siyasi iklim oluşmuş durumda idi. Çözüm için yeni dönem başladı görüşü seslendiriliyordu. Sonra, inanılmaz olan gerçekleşiyor; çok olumlu seçim

sonrası siyasi ve toplumsal iklim bir anda bozuluyor. İlk çatışma ve şehit haberleri geliyor. Çatışmalar, ölümler, acılar hızla artmaya başlamıştır. Arka arkaya gelen çatışmalar ve çok sayıda şehit, 12 Haziran akşamı başlayan olumlu havayı, daha Temmuz olmadan karanlığa ve acıya dönüştürmüştür. Çatışmalar hızla artmış, Türkiye, bir anda, PKK ile düşük yoğunluklu savaş ortamına girmiştir.

2012 yılı sonuna doğru, çözüm süreci başlamıştır. O günden bugüne, süreç başarıyla devam etmiş, ölümler ve acılar, bazı olaylar dışında, neredeyse bitmişti. Çözüm sürecine toplumsal destek hızla artmış ve güçlenmişti. Çatışmadan Siyasete geçiş süreci başarıyla gerçekleşmekteydi.

Dört yıl sonra, 7 Haziran 2015 Genel Seçimleri, HDP için başarılı sonuçlanıyor; % 13 oy oranı, 80 milletvekili, 14 ilde birinci parti, İstanbul'da üçüncü parti olma konumuna erişmiştir. Seçimlerden hiçbir siyasi parti tek başına hükümeti kuracak yeterli oyu alamamıştır. Türkiye'de 13 yıl gibi uzun bir aradan sonra koalisyon hükümeti kurulması gündeme gelmiştir. Seçimlerin galibi %41 oy oranı ile Ak Parti olmuştur. Daha sonra Cumhurbaşkanı, hükümeti kurma görevini en fazla oy alan Ak Parti Genel Başkanı Ahmet DAVUTOĞLU'na vermiştir. Bu aşamadan sonra Ak Parti, HDP haricinde mecliste yer alan diğer siyasi partilerle koalisyon kurma görüşmelerine başlamış, neticesinde bir koalisyon hükümeti kurulamamıştır.

Tam da böyle bir ortamda KCK tarafından, kabul edilemez, "ateşkes bitebilir", "barajlara ve yatırım alanlarına saldırabiliriz, onlar kürt halkına karşı yapılıyor" gibi açıklamalar yapılmıştır. Hemen akabinde HDP kanadından yetkili ağızlarca "çözüm sürecinde, en zor anı ve bitme riskini yaşıyoruz", "çözüm süreci bitebilir, çatışma başlayabilir" gibi mesnetsiz açıklamalar yapılmıştır.

Bu açıklamaların ardından, Türkiye'deki siyasi otorite boşluğundan da yararlanmak isteyen PKK terör örgütü, doğu ve güneydoğu bölgelerinde ağırlıklı olmak üzere kanlı terör eylemlerine başlamıştır. Ülkemiz yaklaşık 2 aydır yeniden terörle çok ciddi bir mücadeleye girmiştir.

Terör Olaylarının Yaşandığı Bölgelerde "Son İki Ayın Ekonomi Faturası"

Son iki ayda Türkiye'nin doğusunda yaşanan çatışma ortamı, 2013'den beri istikrarlı olarak yatırım ve turist çeken bölgeye ağır bir ekonomik fatura çıkarmıştır. Türkiye'nin gelir dağılımından en az payı alan kentlerinin bulunduğu bölgede, birkaç ay öncesine kadar esen barış ve refah rüzgarları yerini ciddi bir kaos ortamına bırakmıştır. Bu durum da, son 30 yıldır terör olaylarıyla mücadele eden bölgenin çözüm süreciyle birlikte yakaladığı kalkınma hamlesine ağır darbe vurmuştur.

Son 2 ayda yeniden çatışma ortamının yaşandığı Doğu ve Güneydoğu'da, son yıllardaki ekonomik kazanımlar büyük zarar görüyor. Sınır kapıları kapanınca ihracat yarıya indi, kent merkezlerinde alışveriş %30 azaldı, turizm durdu, otellerin doluluk oranı %10'lara düştü. Bölge iş dünyası bir an önce silahların susmasını temenni ediyor.

Turizm sıfıra indi;

Çözüm sürecinin sona ermesiyle başlayan çatışmalar, bölgede en çok turizm sektörünü vurmuştur. Bölge genelinde otel ve turistik tesisler kapanma noktasına gelmiştir. Birkaç ay öncesine kadar yüzlerce turist gezdiği, iş ve tatil turizmi için tercih edilen Diyarbakır, Mardin, Hatay, Şanlıurfa gibi kentlerde şuan tabir-i caizse yaprak kımıldamıyor. Otellerde üç beş kişinin dışında konaklayan kalmamıştır. Turizmde istihdam edilenlerin %30'u işlerini kaybetmiştir. Oysa bölgenin kalkınmasında en önemli rol turizme verilmişti. 2012-2013 yıllarında 2,5 milyon olan bölgeye giden yerli ve yabancı turist sayısının 10 yıl içerisinde 7,5 milyona ulaşacağı hesaplanıyordu. Hem turistik tesis hem de yatak sayısı yıldan yıla yüzde 100'ü aşan oranlarda artış yakalamıştı. 2007 yılında bölgedeki 16 havaalanına gelen yolcu sayısı 4 milyona yakınken, 2014'te bu sayı 11 milyonu geçmiş idi.

Mal ulaşmıyor;

Yaşanan çatışma süreci bölgede olumsuz ekonomik ve sosyal etkilerini çok ciddi bir şekilde göstermiştir. Özellikler şehirlerde yer alan beyaz eşya, elektronik bayileri, gıda ve giyim eşyası perakendecileri açısından mal ulaştırmada çok ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Bölgede perakende ve toptan ticareti neredeyse durma noktasına gelmiştir.

Alışveriş %30 düştü;

Bölge ekonomisi giderek gelişen kentlerde ardi ardına kurulan AVM'ler ve yerli yabancı markaların bölgede hızla şubeleşmeye gitmesi, son yıllarda önemli oranda bir alışveriş potansiyeli yaratmıştı. Öyle ki, örneğin bu sene Mart ayında bölgede ilk kez Van'da "Alışveriş Günleri" etkinliği organize edilmişti. Ancak şu andaki göstergeler, hem yerel halkın hem de bölge dışından gelen talebin hızla düştüğünü göstermektedir. Bölge, son birkaç yılda elde ettiği tüm siyasi ve ekonomik kazanımları kaybetmek noktasına gelmiştir. İnsanlar evlerinden dışarıya çıkmaya korkar hale gelmiştir. Diyarbakır, Mardin, Van, Şanlıurfa gibi büyük kentlerde günlük alışveriş miktarları %30 oranında düşmüştür. aylık ortalama ihracat kapasitesi 150 milyon dolar olan Diyarbakır'ın, terör olaylarından sonra ihracatı 90 milyon dolarlara kadar düşmüştür.

Çatışmalar Bölgeye Ne Gibi Zararlar Verdi?

Yatırımlar Tehlikede;

Tam barış duygusunun hakim olmaya başladığı bölgede, terör saldırılarının yeniden başlaması halkın tam bir hayal kırıklığına uğratmıştır. Bölgede son üç yılda 1,5 milyar TL'lik yatırım teşvik belgesi alınmıştı ve bugüne kadar 500 milyon TL'lik kısmı hayata geçmişti. Geri kalan 1 milyar TL'lik yatırım ise şu anda durmuş vaziyettedir. Terörün, korkunun, çatışmanın hakim olduğu bu dönemde, hiçbir yatırımcı bir çivi bile çakmak istemiyor. Mardin, Hakkari gibi kentlerde yeni OSB yatırımları süresiz durdurulmuştur. Örneğin Mardin'de, yeni kurulacak ikinci OSB için 170 firma arsa tahsisi için sıra beklemekte idi.

Sınır Kapıları Kapanı, Ticaret Durdu;

Son iki ayda bölgede artan terör saldırılarından dolayı, son 3 yılda sosyoekonomik anlamda hissedilen tüm olumlu hava tersine dönmüştür. Hakkari-Esendere ve Van-Kapıköy sınır kapıları kapanmıştır. Bu kentlerden yapılan ihracat oranı yaklaşık %50 azalmıştır. Gününbirlik de olsa komşu ülkelerle yapılan ticaret sona ermiştir. Bölge kentleri plakalarını taşıyan araçlar saldırıya uğramış, mal taşıyamaz hale gelmiştir. Siparişleri bir anda duran ve yeni siparişler alamayan firmaların ticari hayatları neredeyse durma noktasına gelmiştir.

Sonuç

Küreselleşme ile birlikte finansal piyasaların entegrasyonu, terör gibi ekonomik belirsizlik yaratan olayların sonuçlarının da uluslararası çapta ortaya çıkmasına neden olmuştur. Terör eylemlerinin sayısı ile terörden hayatını kaybeden kişi sayısı birlikte değerlendirildiğinde, uluslararası terör eylemlerinin her geçen yıl daha da öldürücü bir şekilde tasarlandığı ortaya çıkmaktadır.

Terörün diğer etkilerinin yanı sıra ekonomik etkilerini anlamak da önemlidir. Zira başarılı bir terörle mücadele politikasının ön şartı, terörün niteliğini, yapısını ve etkilerini doğru anlamaktan geçer. Gösterdiği ekonomik ve sosyal sonuçlarıyla terörizm, uluslararası mali sistemin işleyişini zedelemekte ve ulusal ekonomiye ciddi hasarlar vermektedir.

Terör, işlem maliyetini yükseltmekte, yatırımları azaltmakta ve kamu harcamalarını arttırmaktadır. Terör dolayısıyla artan risk ve belirsizlik ortamı, istihdam olanaklarını da kısıtlamaktadır. Ayrıca yüksek çarpan etkisine sahip turizm sektörünü baltalayan terör, ülkenin önemli gelir kaynaklarının azalmasına sebep olmaktadır.

Terörden, tarım ve hayvancılıkla uğraşan bölge halkı da direkt olarak etkilenmekte, bu ise yeni istihdam olanaklarının aranmasıyla birlikte iç göçe ve beraberinde birçok sosyal soruna neden olmaktadır.

Terör dolayısıyla gelir kalemlerinde yaşanan düşüşler ile gider kalemlerinde ortaya çıkan artışlar, devlet bütçesi üzerinde de bir yük oluşturmaktadır. Yabancı sermaye yatırımları ve menkul kıymet piyasalarını olumsuz yönde etkileyen terör, ülkenin ekonomik büyümesini de yavaşlatmaktadır.

Ancak teröre verilen en önemli ve en büyük kayıp, insan hayatıdır. Ülkemizde PKK terörü dolayısıyla şehit olan, hayatını kaybeden bir bireyin ailesinin içinde bulunduğu durumun manevi ağırlığı, yukarıda kaleme alınan bütün ekonomik etkilerin ağırlığından çok daha fazladır.

Kaynakça

- Ekonomist / 13-19 Eylül 2015 / 2015-37
- Terörün Ekonomik Etkileri, İnönü Akgün Alp, Mali Suçlar Araştırma Kurulu (MASAK)
- <http://www.aa.com.tr/tag/577009--teror-operasyonlarinda-43-gunluk-bilanco>
- http://www.radikal.com.tr/yazarlar/fuat_keyman/cozum_sureci_gecmisten_ders_almak_gelecegi_birlikte_kurmak-1397355

TÜRKİYE'NİN CARİ AÇIK SORUNU VE CARİ AÇIĞIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ

Feyzullah ALTAY / Seda AKSÜMER - KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

Türkiye'de 2001'den bu yana makroekonomik politikalarda sağlanan istikrar ekonomiye olumlu yansımıştır. Bu süreçte enflasyon kontrol altına alınmış, kamu borç ve bütçe göstergeleri pozitif yönde değişmiştir. Bankacılık sektöründe yapılan önemli reformlar ile ülke ekonomisinde yaşanan olumlu gelişmelere karşın, bu dönemde cari işlemler dengesinde süreç tersine işlemiştir.

Ekonomik krizin yaşandığı 2001 yılında GSYH'nın%1,9'u kadar fazla veren cari işlemler dengesi, 2002 yılından itibaren açık vermeye başlamış ve etkisini fazlasıyla hissettirmiştir. Türkiye ekonomisinin en acil çözüm bekleyen sorunu haline gelen cari açığa dair; bu raporda Türkiye için sürdürülebilir mi ya da bu makas daha fazla nasıl açılmaz gibi sorulara cevap aramaktadır. Cari açığı etkileyen faktörler; politik değişkenler (devlet bütçesi ve reel döviz kuru), içsel değişkenler (ekonomik kalkınma ve demografi) ve dışsal değişkenler (dünyadaki faiz oranı, dış ticaret şartları, bölgesel ve küresel büyüme) olarak sıralanmıştır. Türkiye, cari açık sorununu bu etkenleri göz önüne alarak çözmeye çalışmalıdır.

Cari işlemler hesabı; yatırım, turizm gelir gider dengesi, ekonomik büyüme, dış ticaret gibi makroekonomik göstergeleri etkilediği için önemli bir hesap grubudur. Cari açık ekonomik büyümeyi olumlu etkilediği gibi, ödemeler dengesinin sürekli açık vermesi ekonomide istikrarsızlıklara yol açmaktadır.

TÜRKİYE'NİN CARİ AÇIK SORUNU

Türkiye'de 2000'li yıllarla birlikte enflasyon hedeflemesi sonucunda TL'nin aşırı değerlenmesi, enerjide artan dışa bağımlılık, 1996 yılında yürürlüğe giren Gümrük Birliği'nin gecikmiş etkileri gibi nedenlerden dolayı cari açık sorunu artmıştır.

Bir ülkede cari işlemler açığı verilmesi, o ülkede ekonomik büyümeyi dış tasarruflara, yani uluslararası yatırımcıların tercihlerine bağlıdır. Bu durumda, ani sermaye çıkışları, ülke ekonomisini hızlı bir düzeltmeye zorlayabilir.

Bu nedenle, sürdürülebilir bir büyüme hedefi olan bir ülkede, iç tasarrufların artırılması büyük önem taşımaktadır.

Türkiye'de yurtiçi tasarruf oranı 2003 yılından sonra gelişmekte olan ülkelerin ortalamalarının belirgin bir şekilde altına düşmüştür. Gelişmekte olan Doğu Asya ülkelerinde yurtiçi tasarrufların GSYH'ye oranı %45'lere kadar çıkarken, bu oran Türkiye'de %15'ler düzeyinde bulunmaktadır.

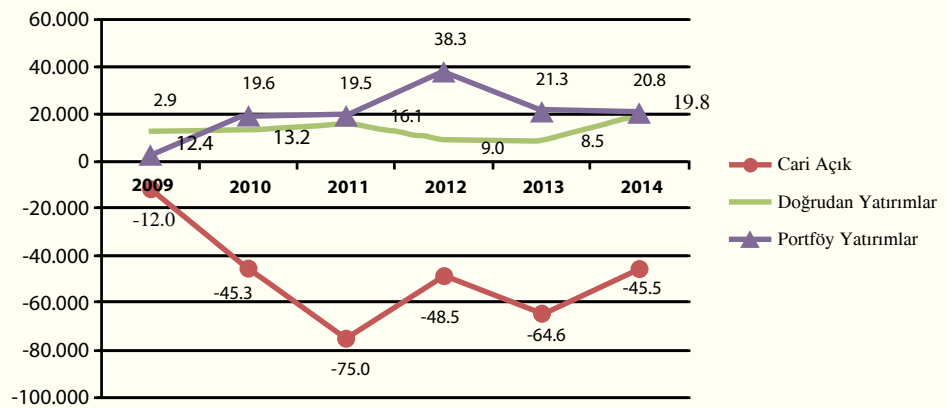
Yurtiçi tasarruflar, bireysel emeklilik ve sigorta şirketleri ile birlikte, varlık yönetimi şirketleri gibi, özel sektör katılımıyla teşvik edilmelidir. Bu bağlamda yeni finansal ürünlerin gelişimi ve finansal okur-yazarlığın artırılması için eğitim ve kampanyaların düzenlenmesi önem arz etmektedir.

şey; portföy yatırımları yerine doğrudan yabancı yatırımların ülkeye girişini sağlamak olmalıdır. Portföy yatırımlarının artması, ülkede sermaye çıkışlarına ve finansal piyasalarda istikrarsızlıklara yol açtığından, makroekonominin olumsuz etkilenmesine sebep olmaktadır. Aksine, artan doğrudan yabancı yatırımlar ekonomik büyümeyi, istihdamı ve üretimi artırır, ülkeye döviz girmesini sağlar.

Aşağıdaki grafiğe bakıldığında, Türkiye'de en fazla cari açık 2011 yılında 75 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde doğrudan yatırımlar 16 milyar dolar iken, portföy yatırımları 19 milyar dolardır.

Cari işlemler açığına ülkeler bazında bakıldığında; 2012 yılında en fazla cari açık veren ülke 440 milyar dolar ile ABD olmuştur. Tür-

Grafik 1. Türkiye'nin Yıllara Göre Ödemeler Dengesi (Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB

Türkiye için cari açık; büyük ölçüde borç yaratan, finansmanı konusunda ciddi sıkıntılar çıkaran ve ağırlıklı olarak portföy yatırımlar (hisse senedi, bono, tahvil) ile finanse edilmesi bakımından aşılabilir bir sorun haline gelmiştir. Burada yapılması gereken en temel

kiye 2012 yılında 47 milyar dolar cari açığı ile sekizinci sırada yer almaktadır. 2013 yılında yine ABD ilk sırada yer alırken, bir önceki yıla göre %2,4 oranında artış göstererek 451 milyar dolara yükselmiştir. ABD'nin cari açığı bu kadar yüksek iken ekonomideki dengelerin

değişmemesi ihracatının yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. 2014 yılında toplam ihracatı 1,6 trilyon dolar olan ABD, cari açığın finansmanını iyi analiz edip, ihracat ile ithalat arasındaki farkı korumuştur. Türkiye'de ise cari açık, 2013 yılında bir önceki yıla göre %21 oranında artarak 60 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılına gelindiğinde ABD yine 1.sırada yer almış ve cari açığı 489 milyar dolar olarak gerçekleştirmiştir. Türkiye bir önceki yıl beşinci sırada iken 2014 yılında dördüncü sıraya yükselerek 61 milyar dolar cari açık vermiştir.

Türkiye'nin cari açığı son yıllarda artış göstermiş ve dünyada ilk beşteki sıralamasında yerini korumuştur. **Türkiye cari açığını yüksek katma değerli ihracat yaparak ve yabancı yatırımları arttırarak frenlemelidir. Yani cari açıda Çin gibi olmalıdır. Çin'in cari açığı yüksek olmasına rağmen ülke için bu bir felaket olmaktan çıkıp hızlı bir ekonomik büyüme sağlamıştır.**

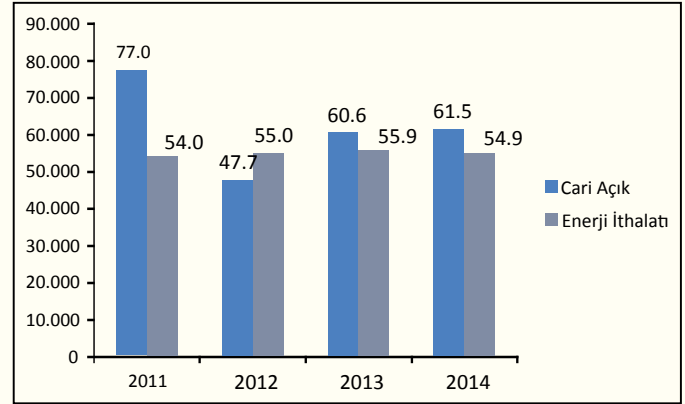
sonucu dışa bağımlılık giderek artmış ve cari açık dengesi bozulmuştur.

Yandaki grafiğe bakıldığında, enerji ithalatı ile cari açık birbirine yakın değerler göstermiştir.2013 yılında 55,9 milyar dolar olan enerji ithalatı 2014 yılında bir önceki yıla göre 1,8 oranında azalış göstererek 54,9 milyar dolar olmuştur.

Yani cari açığı frenlemenin ya da sürdürülebilir hale getirmenin yolu enerji ithalatını düşürerek, yerli üretimi teşvik etmekten ve yenilebilir enerji üretmekten geçmektedir.

mi politikalarının değişmesini kuvvetlendiriyor, kriz ortamına girileceğini işaret ediyorsa cari açığın sürdürülebilir olduğu söylenemez.

Grafik 2. Enerji İthalatı Cari Açık İlişkisi (Milyar \$)

Kaynak: TCMB

Tablo 1. Cari İşlem Açığı En Büyük 5 Ülke (Milyar \$)

Sıra	Ülkeler	2012	2013	2014
1	ABD	-440.4	ABD -451.4	ABD -489.1
2	İngiltere	-93.8	Hindistan -77.6	Brezilya -68.5
3	Hindistan	-88.1	Brezilya -74.0	Hindistan -66.0
4	Kanada	-62.2	İngiltere -69.0	Türkiye -61.5
5	Fransa	-57.1	Türkiye -60.6	İngiltere -60.0

Kaynak: IMF

Enerjide Dışa Bağımlılık Sorunu Ve Cari Açık İlişkisi

Ekonomik büyümenin gerçekleşmesi üretimin artması ile sağlanmaktadır. Üretimin artması içinde sermayenin olması gerekmektedir. Türkiye'nin kronikleşen cari açığının frenlenemiyor olması, ara sermaye mallarını ithal etmesinden kaynaklanmaktadır. Enerjide Türkiye %70 oranında dışa bağımlıdır. Yerli kaynak üretiminde ciddi bir atılım yapılmadığı takdirde bu oranın %80'lere çıkması muhtemel görülmektedir.

2014 yılı verilerine bakıldığında, Türkiye'nin enerjideki dışa bağımlılığının ciddiyetini korumakta olduğu görülmektedir. Aşağıdaki tabloya bakıldığında, Türkiye doğalgazdaki ithalatı 45 milyar m³ ile dünyada 5.sırada yer alırken, 35 milyon ton petrol ithal ederek 13.sırada yer almaktadır. Türkiye'nin 2014 yılındaki enerji ithalatı 54,9 milyar dolardır. Enerji kullanımında, yerli üretim imkanlarının geliştirilememesi

Türkiye için Cari Açık Sürdürülebilir mi?

Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin ve birçok gelişmiş ülkelerin temel makroekonomik sorunu olan cari açık probleminden ziyade cari açığın sürdürülebilirliği önem kazanmıştır. Çünkü sürdürülebilir cari açık ülkeler için büyük tehlike olmaktan çıkmış, bir politika tercihi haline gelmiştir.

Cari açığın sürdürülebilir olması için; borç yaratmayan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının ülkeye girmesi gerekmektedir. Eğer cari açık ekono-

sürdürülebilirlik için bir diğer faktörde devalüasyon riskidir. Yerli paranın aşırı değer kaybetmesi ve yabancı yatırımların ülkeyi terk etmesi cari açığın sürdürülemez olduğunu göstermektedir. Türkiye'nin 2004 yılına kadar cari açığı sürdürülemez olarak görülmüştür. Bunda 2001 yılına kadar gerçekleştirilen devalüasyonların etkisi büyük olmuştur.

Tablo 3. Türkiye'nin Kamu Kesimi Borç Stoku (2008-2014, Milyar TL)

(Milyar TL)	2008	2014
Kamu Kesimi Brüt Borç Stoku	408,3	650,5
-İç Borç Stoku	295,8	443,6
-Dış Borç Stoku	112,5	206,9
TCMB Net Varlıkları	60,4	304,4
Kamu Varlıkları (Mevduat ve Menkul Kıymetler)	41,5	77,4
İşsizlik Sigortası Fonu Net Varlıkları	38,4	81,4
GSYH	950,5	1.749,8
Kamu Kesimi Brüt Borç Stoku (%)	43	37,2
Kamu Kesimi Net Borç Stoku (%)	28,2	10,7

Kaynak: TCMB

Tablo 2. Türkiye Enerji İthalatında Dünyada Kaçınıcı Sırada?

Kaynak	İthalat Miktarı	Dünyada Kaçınıcı Sıradayız
Doğalgaz	45 milyar m ³	5.
Petrol	35 milyon ton	13.
Kömür	30 milyon ton	8.
Petro Kok	4 milyon ton	4.

Kaynak: ETK

2008 yılında 43 milyar TL olan kamu kesimi brüt borç stoku 2014 yılında 37,2 milyar TL olmuştur.

AK Parti iktidarının üç dönemde ekonomide en başarılı olduğu alan kamu maliyesi alanıdır. Bütçe açığının %2'nin altında tutulması kamu

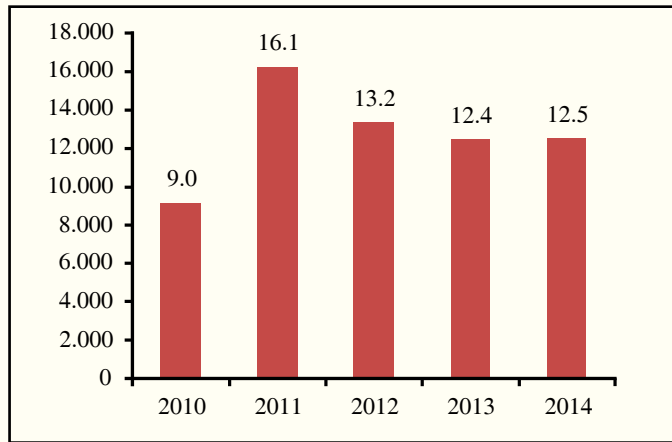
borçlarının artmasına engel olmuş ve kamu kesimi borç stoku yıllara göre düşüş göstermiştir. Bütçe açığının aşağı bantlara çekilmesi ve istikrar sağlanması kamu kesimi borç stoku da düşürmüştür.

Türkiye için cari açık büyük bir tehlike olmaktan çıkmalı, finansman konusunda ciddi değişikliklere giderek, portföy yatırımları yerine doğrudan yabancı yatırımlar teşvik edilmelidir.

Doğrudan yabancı yatırımların ülkeye girmesi; üretimi, teknolojiyi, istihdamı arttırdığı gibi özel yarımaları teşvik ederek piyasa da rekabet edilebilirliği kolaylaştırmaktadır.

Doğrudan yabancı yatırımcılar yatırım yaptığı ülkede daha istikrarlı ve uzun vadeli bir yaklaşım içindedirler. Dolayısıyla, kriz zamanında bu yatırımcıları ülkede tutmak daha kolaydır. Yabancı sermaye açısından ülkelere bakıldığında; Türkiye'nin de içinde yer aldığı Kırılgan Beşli Ülkeleri'nden olan; Brezilya ve Hindistan bu yatırımları teşvik ederek, ülkeye uzun vadede yabancı sermaye girişini sağlamaktadır. 2013 yılında Hindistan'da 22,4 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım mevcut iken, Türkiye'de bu rakam 12,4 milyar dolardır.

Grafik 3. Doğrudan Yabancı Yatırımlar (2010-2014, Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB

Grafiğe bakıldığında, yabancı yatırımların çok fazla inişli çıkışlı olmadığı görülmektedir. En fazla yatırım 16 milyar dolar ile 2011 yılında gerçekleşirken, en düşük yatırım 9 milyar dolar ile 2010 yılında gerçekleşmiştir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu raporda, cari açığın Türkiye için sürdürülebilir olup olmadığını, cari açığın bir tehlike olmaktan çıkarılması gerektiği ve finansman alanında değişikliklere gidilmesi gerektiği analiz edilmiştir.

Türkiye için cari açık bir sorun olmaktan zi-

yade, cari açığın finansmanında ciddi problemler bulunmaktadır. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler için, portföy yatırımları yerine doğrudan yabancı yatırımlar tercih edilmeli, böylece finansal kırılganlıklar azaltılmalıdır.

Cari açığı finanse etmeyi başaramayan ekonomiler düşük büyüme oranlarına razı olmaktan ve kalkınma yarışında geride kalmaktadırlar. Türkiye 2014 yılında beklentilerin üzerinde %2.9'luk bir büyümeye gerçekleştirirken, 2013 yılında %4.4 oranında büyümüştür. Yani bir ülke cari açığa ne ölçüde katlanırsa o kadar büyümektedir.

Türkiye Neler Yapmalıdır ?

- Türkiye öncelikle sürdürülebilir bir cari açık politikası tercih etmelidir,
- Yurtiçi tasarruflar arttırılmalıdır,
- Ülkeye doğrudan yabancı sermaye girişi sağlanarak, rekabet gücü arttırılmalı ve ürün çeşitliliği sağlanmalıdır,
- Ödemeler dengesinin daha fazla açık vermesi için; ihracat ve ithalat arasındaki makasın daraltılması, Türkiye'nin ihracat stratejisini markalaşma ve yüksek kaliteli ürünler üzerine kurması gerekmektedir.
- Enerjide dışa bağımlılık sorunu aşılacak, yerli enerji üretimi teşvik edilmelidir.

Not: Türkiye enerji ihtiyacı konusunda; enerji alanında "Süper Güç" olarak bilinen ABD, Çin, Rusya ile Kırılgan Beşli Ülkeleri'nden Hindistan gibi, enerjide dışa bağımlılığı olmayan ülkeleri model ülke olarak değerlendirmelidir.

Türkiye'nin, cari açığını sürdürülebilir hale getirmesi için siyasi belirsizlikleri ortadan kaldırması gerekmektedir. Gezi Olaylarından itibaren artış gösteren döviz kuru, 7 Haziran seçimleriyle beraber ivme kazanmış, siyasi belirsizliklerle birlikte Dolar/Euro paritesi tavan yapmıştır. Bütün bunların etkileri enflasyona yansımıştır. 2013 yılında %7.40, 2014 yılında %8.17 ye yükselmiştir. Artan enflasyon oranı sektörler içerisinde en fazla konut sektörünü de etkilemiştir. Konut sektöründe, ani talep artışına bağlı olarak, fiyatların yükselmesi ve belli bir seviyede talebin durması emlak balonunun oluşmasına sebep olmuştur.

Ülkenin ekonomi piyasasında meydana gelen belirsizlikler, riskler ve kurlarda yaşanan bu dalgalanmalar, yabancı yatırımcıların ülkeden paralarını çekmelerine neden olmaktadır.

Ancak görülüyor ki; Türkiye, sanıldığı kadar ekonomisi kırılgan bir ülke değildir. Türkiye'nin 13 yıldır tek parti hükümeti ile yönetiliyor olmasının en büyük kazancı siyasal ve ekonomik istikrardır. 2001 ve 2008 krizlerinde; alınan ve uygulanan ekonomi politikaları, bu krizlerin en hafif şekilde atlatılmasını sağlamıştır.

Ülkemiz, siyasi ve ekonomik açıdan yeni bir yol ayrımındadır. Bu noktada karşımıza iki seçenek çıkmaktadır bunlar; koalisyon hükümeti ve erken seçimdir. Olası kurulacak koalisyon hükümetinin, AK Parti'nin 2002-2015 yılları arasında başardığı gibi ekonomik istikrar ile kamuoyuna güven aşılması gerekmektedir. Koalisyondan daha kuvvetli bir ihtimal olarak gözükken erken seçimde ise; ek vaatler, seçim kampanyaları gibi dezavantajlar bulunmakla birlikte, Türkiye ekonomisi için hem siyasal alanda, hem de ekonomik alanda istikrarın devam edeceği öngörülmektedir.

Eğer Türkiye büyüyen bir ekonomi olmak istiyorsa, cari açığa katlanmak zorundadır. Bütün büyüyen ekonomiler (ABD, Çin, Hindistan, Almanya, Avusturalya gibi) fazlasıyla cari açık verirler; ancak finansmanını yabancı sermaye ile ikame edebildikleri için tehlike oluşturmaz. Sonuç olarak; Dünyada gelişen ülke ekonomileri sıralamasında 18. sırada yer alan Türkiye ekonomisi, cari açığın yönetimini bir politika haline dönüştürerek, dışa bağımlılığını azaltarak ve siyasi belirsizliklerini çözerek yabancı yatırımcıların gözdesi olmaya devam etmelidir. Cari açığın kapatılmasındaki en önemli kalemlerden olan; ihracat ve turizm gelirleri arttırılarak, "Dünyanın ilk 10 Ekonomisi" hedefine ulaşmaya çalışılmalıdır.

KAYNAKÇA

- <http://www.mahfiyegilmez.com/search?q=kamu+kesimi+bor%C3%A7+stoku>
- <http://www.invest.gov.tr/tr-TR/investmentguide/investorsguide/Pages/FDlinTurkey.aspx>
- <http://data.worldbank.org/data-catalog/wdr-2013-jobs>
- <http://www.dunya.com/>
- <http://www.atonet.org.tr/yeni/>
- <http://data.imf.org/>
- <http://www.tcmb.gov.tr/>
- <http://www.ekonomi.gov.tr>
- <http://www.bloomberght.com/>
- <http://www.tusiad.org.tr/>
- <http://www.mevzuatdergisi.com/>
- <http://www.cnbc.com/>
- http://conference-burgas.com/maevolumes/vol9/BOOK%201/b1_01.pdf
- [https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(nominal\)](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(nominal))
- <http://www.milliyet.com.tr/ihracat-ve-turizm-alar-m-veriyor-/ekonomi/ydetay/2096284/default.htm>
- <http://www.21yyte.org/tr/arastirma/abd/2013/11/02/7275/abd-enerji-alaninda-super-guc-oluyor>
- <http://setav.org.tr/ekonomideki-yeni-hikayecin-koalisyon-mu-erken-secim-mi/yorum/22955>

NOVOTEL KONYA ve IBIS OTEL KONYA EKİM AYINDA HİZMETİNİZDE!

Dünyanın dev otelcilik zinciri Accor ve Özşenol Grup işbirliği ile

Novotel Konya; 178 modern ve ferah odası, dünya ve Türk mutfağının enfes lezzetlerinin sunulduğu ana restoranı, Konya'nın eşsiz manzarasına hakim "Roof" restoranı, otel misafirlerimize özel sağlıklı yaşama ilk adımı atabileceğiniz açık yüzme havuzlu spor salonu ve son teknoloji ile donatılmış gün ışığı alan toplantı salonları ile iş ve tatil amaçlı konaklamalarınız için ideal bir tercih.

Ibis Otel Konya, en keyifli uykularınız için "sweetbed" yatakları ile donatılmış 131 geniş ve kullanışlı odası, 7 gün 24 saat yiyecek ve içecek hizmeti alabileceğiniz dinamik restoranı ile en uygun fiyatlar ile en iyi hizmeti Konya şehir merkezinde sizlere garanti ediyor.

Yılların tecrübesiyle 92 ülkede 3700 otelde hizmet sunan bu kalite çok yakında Konya'da. Tanışmaya hazır olun!

NOVOTEL KONYA

T 0332 223 42 00 • F 0332 223 42 42 • E H9329@accor.com
Şeker Mahallesi, Çevreyolu Caddesi, No: 38 • 42080
Selçuklu • KONYA • TÜRKİYE

IBIS OTEL KONYA

T 0332 223 03 00 • F 0332 223 03 03 • E H9328@accor.com
Şeker Mahallesi, Çevreyolu Caddesi, No: 36 • 42080
Selçuklu • KONYA • TÜRKİYE

novotel.com • ibis.com • accorhotels.com

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİDEN, DEVLER LİĞİ YOLCULUĞUNA:

YIKICI DÖNÜŞÜM KARŞISINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ (1)

Mehmet ÖZÇELİK/ KTO-Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

Geçmişten günümüze, ülkelerin konjonktüre bağlı olarak farklı dönemlerde ekonomik, sosyal ve politik hedefler ortaya koyduklarını ve bu hedefleri gerçekleştirebilmek amacıyla da bir takım reform paketlerini hayata geçirdiklerini görmekteyiz.

Türkiye'nin de içerisinde bulunduğu gelişmekte olan ülkeler de, ekonomik sorunlarını aşabilmek, sürdürülebilir bir büyüme trendi yakalayabilmek, yüksek katma değeri olan ürünler üretebilmek, nitelikli işgücü ve yeni istihdam alanları oluşturarak işsizliği makul seviyelerde tutabilmek gibi hedefleri doğrultusunda bir dizi ekonomik, sosyal ve siyasi reformları hayata geçirmektedir.

Türkiye, zaman zaman önüne ciddi engeller çıksa da tıpkı diğer gelişmekte olan ekonomiler gibi 1980'li yıllardan itibaren önemli yapısal reformlar eşliğinde, büyüme trendi yakalayan bir ekonomidir. Özellikle 2000'li yıllardan sonra bankacılık ve mali disiplin hususundaki başarısı ortadadır. Küreselde ekonomilerin krizlerle boğuştuğu dönemlerde, krizin olumsuz etkilerini minimize etmeyi başarmıştır. Türkiye 2011 yılında, 12 yıl sonrası için Cumhuriyet

tarhinde ilk kez "2023 Hedefleri" olarak ülkenin vizyonunu değiştirebilecek öneme sahip ekonomik ve sosyal hedeflerini açıklamıştır.

Ancak ekonomi çevreleri Türkiye'nin, Vizyon 2023 Strateji Belgesi'nde ortaya koyduğu kişi başına düşen milli geliri 25 bin dolar seviyesine çıkarmak, 500 milyar dolar ihracat ve dünya ihracatından %1,5 pay almak gibi stratejik hedeflerinden gerek ülke içerisinde gerekse de uluslararası arenada meydana gelen gelişmelerden dolayı uzaklaştığını ifade etmektedir. Hala kişi başına düşen milli gelirin 10 bin 500 dolar seviyelerinde olması, yavaşlayan ekonomik büyüme, gelir dağılımında istenilen adaletin sağlanamaması, enerjide dışa bağımlılık, cari açığın yüksek seviyelerde seyretmesi, yüksek katma değerli üretim modeline geçilememesi, enflasyon ve işsizliğin makul seviyelerin üzerinde yer alması da bu düşüncelere altyapı oluşturur niteliktedir.

Bu çalışma Türkiye'nin bulunduğu klasmandan bir ileri seviyeye sıçraması, yani dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olması hedefi doğrultusunda, mevcut durumunu analiz etmek ve yapılması gerekenleri ortaya

koyabilmek üzere hazırlanmıştır. Bu bağlamda Türkiye'nin ekonomik büyüme, dış ticaret açığı ve cari açık sorunsalı kısaca incelenmiş olup çeşitli çözüm önerileri detaylı olarak ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

1. Ekonomik Büyüme

Bir kısım ekonomi çevrelerine göre Türkiye, refah artışında istenilen noktaya bir türlü gelememiştir. Refah artışının sağlanabilmesi açısından ise sürdürülebilir büyüme oldukça önemlidir.

Türkiye, ekonomik büyüme performansında dünyanın sayılı ülkelerinden birisi olmakla birlikte bu alanda pek de istikrarlı bir ülke değildir. 2002-2007 yılları arasında ortalama yüzde 6,8 oranında büyüyen Türkiye, 2008-2013 yılları arasında ortalama yüzde 3,3 oranında büyüme kaydetmiştir. 2014 yılında gerçekleşen %2,9'luk büyüme ve 2015 yılında gerçekleşmesi beklenen %3,1'lik büyüme oranıyla birlikte, son iki yılda gerçekleşecek olan ekonomik büyümelerin ortalaması yüzde 3 seviyelerinde kalacaktır.

Aşağıda yer alan grafikte, 2002-2015 yıllarına ait Türkiye'nin ekonomik büyüme oranları yer almaktadır. Görüleceği üzere büyümede zirvenin yaşandığı dönemlerin hemen sonrasında, istikrarsız büyüme oranları gelmektedir. 2004, 2010 ve 2011 yılları Türkiye ekonomisinin büyüme anlamında oldukça başarılı performanslar sergilediği yıllar olmuştur.

Grafik 1. Türkiye'de 2002-2015 Yılları Arasında Ekonomik Büyüme Oranları (%GSYİH)

Kaynak: IMF

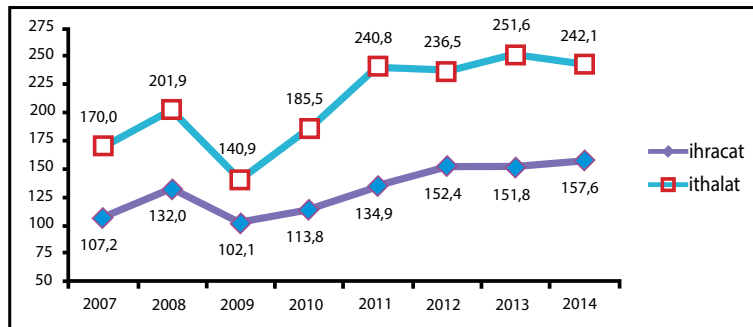
2004, 2010 ve 2011 yıllarında ekonomik büyümenin beraberinde yüksek cari açığı da getirdiğini ifade edebiliriz. Türkiye, tıpkı diğer gelişmekte olan ekonomiler gibi makroekonomik dengeleri korumak, sürdürülebilir büyüme ve ekonomik istikrar amacıyla cari açığı kontrol altına almalıdır. Son yıllarda özellikle cari açık sorunsalı nedeniyle, potansiyeli olan büyüme rakamlarından ziyade 3-4 puan gibi büyüme rakamları kaydetmektedir.

Petrol fiyatlarında görülen yüzde 10'luk bir düşüş Türkiye'nin büyüme oranını 0,37 puan yukarı çekerken, dünya ekonomisinde meydana gelecek 0,5 puanlık daralma Türkiye'nin büyüme oranını 0,4 puan aşağı çekmektedir.

2. Dış Ticaret Açığı

Türkiye, 2000'li yıllardan bu yana sürekli olarak ithalatın, ihracattan fazla olması nedeniyle tipik dış ticaret açığı veren bir ekonomidir. Dış ticaret açığı Türkiye'nin aynı zamanda cari açık probleminin de en önemli alt bileşeni olarak değerlendirilmektedir. İhracatımızın ara mal ithalatına bağımlılığı, enerjide dışa

Grafik 2. Türkiye'nin Toplam İhracat ve İthalatı (2002-2014) (milyar dolar)

Kaynak: TÜİK

bağımlı bir ülke olmamız ve gelir düzeyimiz arttıkça tasarruftan ziyade tüketim toplumuna dönüşmemiz dış ticaret açığımızın en önemli nedenleri arasında sıralanabilir.

Grafik 2'de görüleceği üzere Türkiye'nin ihracatı 2014 yılında 158 milyar dolar, ithalatı da 242 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. İhracatta bir önceki yıla göre 6 milyar dolar

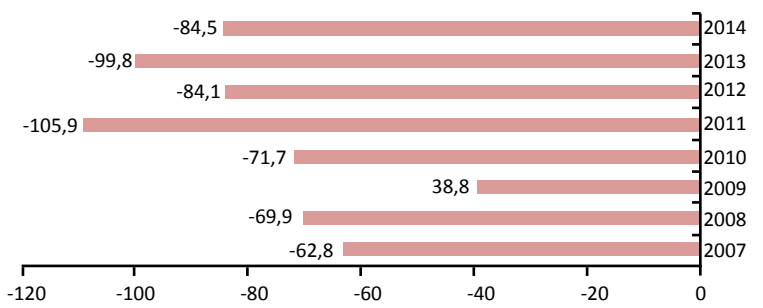
artış gerçekleşirken ithalatta yaklaşık 10 milyar dolarlık azalış meydana gelmiştir.

Dış ticaret açığının rekor düzeye ulaşarak 100 milyar dolar sınırını aştığı 2011 yılında, Türkiye'nin cari açığı da %10 seviyelerine yükselmiştir. Türkiye'de küresel ekonomik krizin et-

Ancak ekonomide risk teşkil eden faktörlerden birisi olarak cari açıktan ziyade, cari açığın milli gelire oranının yüksek seviyelerde olması gösterilmektedir. Bu bağlamda genel kanı olarak cari açığın GSYİH'ye oranında %5, kritik eşik olarak değerlendirilmektedir. Bu oranın %5 seviyelerinden yüksek olması ekonomiler açısından tehlike ifade etmektedir.

Türkiye 2001 yılında yaşamış olduğu ekonomik kriz sonrasında bir takım reformları, istikrar programları kapsamında hayata geçirmiştir. Enflasyonun kontrol altında tutulması, bankacılık sektöründeki düzenlemeler, mali disiplinin sağlanmasına yönelik çalışmalar Türkiye ekonomisinde olumlu bir hava yaratmıştır. Siyasi istikrarla birlikte ekonomideki olumlu gidişat birçok alanda kendisini hissettiren, bu konuda istisna oluşturan kavramlardan birisi de cari açık olmuştur.

Grafik 3. Türkiye'nin Toplam Dış Ticaret Açığı (2//2-2014) (milyar dolar)

Kaynak: TÜİK

Tablo 1. Türkiye'de Cari İşlemler Dengesi ve Cari Açık / GSYİH Oranı (2002-2014)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Cari Açık / GSYİH (%)	-0,3	-2,5	-3,6	-4,4	-6	-5,8	-5,5	-2,0	-6,2	-9,7	-6,2	-7,9	-5,7
Cari İşlemler Dengesi (milyar dolar)	0,626	7,554	14,198	21,449	31,837	37,779	40,192	12,010	45,312	75,008	48,535	64,658	45,846

Kaynak: IMF

3. Cari Açık

Cari işlemler hesabı, ekonomik performansın önemli bir göstergesidir. Ödemeler dengesinde, ülkelerin ekonomik durumlarını gösteren önemli bir alt hesap grubudur. Bir ülkenin ihracat ve döviz kazandırıcı işlemler sonucunda elde ettiği gelir, ithalat ve diğer döviz kaybettirici işlemleri sonucunda ödemiş olduğu giderlere eşitse o ekonomide cari denge söz konusudur.

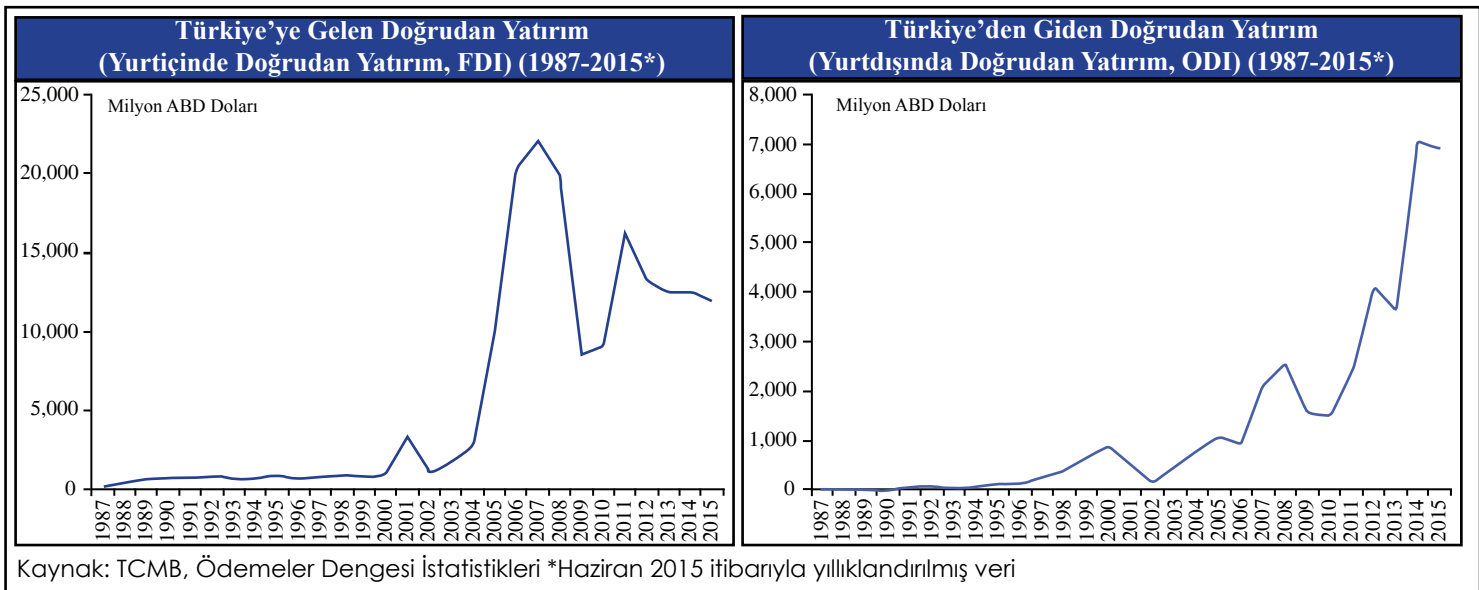
Türkiye'de cari açık, özellikle 2008 küresel ekonomik krizi sonrasında düzensiz bir seyir izlerken ülkemizin en önemli ekonomik sorunlarından birisi haline dönüşmüştür. Ekonomik krizlerin yaşandığı dönemlerde neredeyse unutulmuş cari açık, ekonomik toparlanmayla birlikte yüzünü tekrar göstermektedir. Yalnızca iç dinamiklere ya da dış dinamiklere bağlı olmayan cari açığı, birlikte değerlendirmek daha rasyonel olacaktır.

Ekonomik büyümenin negatif yönlü gerçekleştiği yani Türkiye ekonomisinin daraldığı 2001 yılında, yaklaşık milli gelirin %2'si oranında cari fazla veren Türkiye ekonomisi, 2002 yılından itibaren sürekli olarak cari açık vermeye başlamıştır.

TÜRKİYE'YE GELEN VE TÜRKİYE'DEN GİDEN DOĞRUDAN YATIRIMLARDAKİ GELİŞMELER (2005 - 2015)

Şekil 1: Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den giden doğrudan yatırımlar

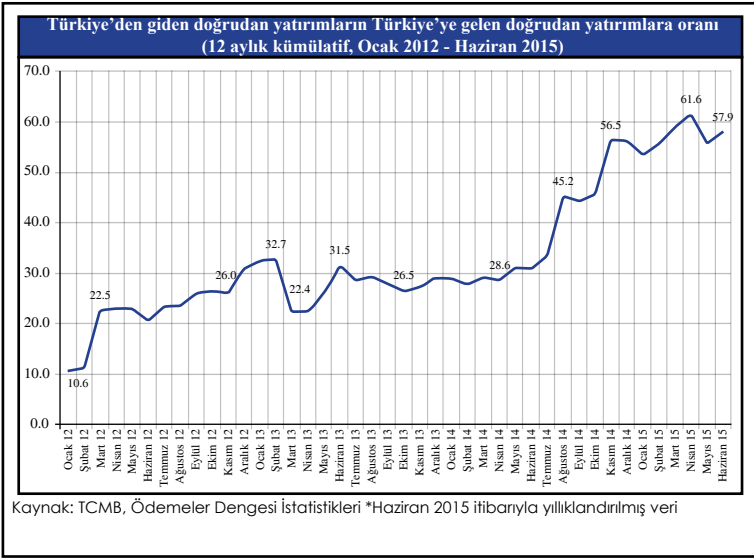

Türkiye'den giden ve Türkiye'ye gelen doğrudan yatırımlara ilişkin 2015 yılı Haziran verileri, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 11 Ağustos 2015 tarihinde yayımlandı. Türkiye'de yurtdışına giden doğrudan yatırımların (out ward foreign direct investment, ODI) yurtiçine gelen doğrudan yatırımlara (inward foreign direct investment,

FDI) oranı son dönemlerdeki yüksek seviyesini koruyor. ODI/FDI oranı, 2015 yılı Haziran ayında %58 seviyesinde gerçekleşti.

2000'li yıllara kadar neredeyse yatay bir seyir izleyen yurtiçinde doğrudan yatırımlar, 2003 yılından sonra dalgalı bir seyir izlemeye başlamış ve Haziran 2015 itibarıyla da yaklaşık 12 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleş-

miştir. Türkiye'den giden doğrudan yatırımlar ise 2002 yılından itibaren hızla yükselmiş ve Haziran 2015 itibarıyla yaklaşık 7 milyar ABD doları seviyesine ulaşmıştır. Doğrudan yatırımların yurtiçi hâsılaya (GSYİH) oranına 2005-2014 dönemi itibarıyla bakıldığında, FDI/GSYİH oranının %2,1'den %1,6'ya gerilediği, ODI/GSYİH oranının ise %0,2'den %0,9'a

yükseldiği görülmektedir. Şekil 2, Türkiye'nin giden yatırımlarının gelen yatırımlara oranının son dönemlerde hızla arttığını göstermektedir. 2014 yılına kadar ortalama seviyesi yüzde 16 olan ODI/FDI oranı, 2014 yılının ilk ayları itibarıyla yüzde 20'nin üzerine çıkmış ve yılsonuna kadar hızla artarak %56 seviyesine ulaşmıştır. Aylık frekansta bakıldığında ODI/FDI oranındaki asıl yükselişin 2014 yılı ikinci yarısından itibaren başladığı görülmektedir. Söz konusu oran, yıllıklandırılmış verilere göre Haziran 2015'te %58 seviyesinde gerçekleşmiştir.

ODI/FDI oranındaki hızlı yükseliş, bir yandan Türkiye'nin doğrudan yatırımlar için cazibesini kaybetmeye başladığını gösterirken bir yandan da yurtdışındaki yerleşiklerin yurtdışındaki fırsatları daha yakından takip etmeye başladığına işaret etmektedir. Yurtdışında yerleşik kişilerin yurtdışındaki doğrudan yatırımlarının sektörel dağılımı incelendiğinde, 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde yatırımların %40,3'ünün madencilik ve taşocaklığı sektöründe, %40,4'ünün hizmet-

ler sektöründe ve kalan %19,3'ünün de imalat sanayi ve diğer sınıai sektörlerinde gerçekleştiği görülmektedir. İmalat sanayi ve diğer sınıai sektörlerinde gerçekleşen yatırımların payı 2014 yılı Ocak-Haziran dönemine göre yaklaşık 7 yüzde puan azalmıştır. Yurtdışında doğrudan yatırımların yoğunlaştığı imalat sanayi alt sektörleri sırasıyla; diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (%23,1), ana metal sanayi ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı (%21,4), gıda, içecek ve tütün ürünleri imalatı (%15,3), ağaç ve ağaç ürünleri imalatı (%12,5) ve tekstil ve giyim eşyaları imalatı (%8,5) sektörleridir. 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde yurtdışına giden doğrudan yatırımların ülkelere göre dağılımına bakıldığında, ABD'nin öne çıktığı görülmektedir. ABD'ye giden yatırımların payı 2014 yılı Ocak-Haziran dönemine göre 22,5 yüzde puan artmış ve 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde %29,6 olmuştur. Yurtdışında yerleşik kişilerin yatırımları için tercih ettikleri diğer ülkelere bazıları sırasıyla; Hollanda (%15,1), Almanya (%10,7), Azerbaycan (%8,8), İngiltere'dir (%7,8). Geçen yılın aynı döneminde Körfez ülkelerine yapılan doğrudan yatırımların toplam yatırımlar içindeki payı 2014 yılı Ocak-Haziran dönemine göre yaklaşık 7 yüzde puan azalmıştır. Yurtdışında doğrudan yatırımların %57,1'inin sınıai sektörlerde, %42,7'sinin de hizmetler sektöründe gerçekleştiği görülmektedir. Sınıai sektörlerde ise yaklaşık %51'lik pay ile "elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım" alt sektörü öne çıkmaktadır. İmalat sanayinin sınıai sektörlerdeki payı ise %41,2'dir. Bu iki sektördeki yatırımların toplam yatırımlar içindeki payında bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen değişim sırasıyla, 12 yüzde puan artış ve 14,5 yüzde puan azalış yönünde olmuştur. Aynı dönemde yurtdışındaki doğrudan yatırımların ülkelere göre dağılımına bakıldığında %17,3'lük pay ile Rusya'nın ilk sırada yer aldığı görülmektedir. 2015'in ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye'ye en çok yatırım yapan ilk beş ülke sırasıyla; Rusya (%17,3), Hollanda (%13,5), Çin (%8,9), Katar (%8) ve Malezya'dır (%7,3).

Kaynak: www.tepav.org.tr

2015 – 2018

KOBİ STRATEJİ PLANI

Hazırlayan- Özetleyen: Burçin KABAKCI/ Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

2015 – 2018 KOBİ Strateji Eylem Planı (KSEP)'in genel amacı, “Küçük işletme ihtiyaçlarına duyarlı iş ortamında, KOBİ'lerin rekabet güçlerinin uluslararası düzeyde artırılması ve ülkemizin ekonomik büyümesinde KOBİ'lerin katkısının yükseltilmesi”dir. Bu genel amaca ulaşmak üzere Türkiye'nin 2023 vizyonu ve 10. Kalkınma Planı esas alınarak, öncelikle odaklanılması gereken temel sorunlar belirlenerek 5 stratejik alan ve sorunlara ilişkin çözüm yöntemleri ile 15 stratejik hedef belirlenmiştir.

Belirlenen stratejik alanlar; sanayi, hizmet ve ticaret sektörlerindeki KOBİ'lere yöneliktir. Ayrıca, KOBİ'lerin bölgeden bölgeye ve sektörden sektöre farklılaşan sorunları hazırlık çalışmaları esnasında göz önünde bulundurulmakla birlikte, yenilenen KSEP'te KOBİ'ler, bütünsel olarak ele alınmış ve sektörel ya da bölgesel eylem veya projelere 2015 - 2018 KSEP'te yer verilmemiştir. Bu noktada temel gaye; her sektörden ve her bölgeden KOBİ'nin karşılabileceği ortak sorun ve ihtiyaçlara odaklanmak ve bu sorunlar ile ihtiyaçların çözümüne yönelik eylem/projeler geliştirmektedir. Bu yaklaşımın tek istisnası, 10. Kalkınma Planı'nda yer alan “**güçlü bir imalat sanayiine**

duyulan ihtiyaç” ve “imalat sanayiinin toplam katma değer içerisindeki payının artırılması” gibi vurgular gereğince, imalat sanayinde faaliyet gösteren KOBİ'lerdir.

2015 – 2018 KSEP'te yer alan eylem/projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan harcamalar için, sorumlu kuruluşların kaynaklarının dışında KSEP kapsamında ayrı bir bütçe tahsis edilmemiştir.

çalışanı olan girişim sayısı, toplam KOBİ sayısı olarak kabul edilmektedir. Buna göre,2013 yılında Türkiye'de 250'den az çalışanı olan 3.524.331 girişim faaliyet göstermiştir.

TÜİK İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları Çalışması 2013 yılı verilerine göre Türkiye'de toplam işletmelerin %99,9'unu KOBİ'ler oluşturmaktadır. 0-9 çalışana sahip mikro işletmeler, toplamın %93,6'sını; 10-49 çalışana sahip küçük işletmeler, toplamın %5,4'ünü ve 50-

Tablo 1: AB KOBİ Tanımı

Ölçek	Çalışan Sayısı	Yıllık Ciro	Yıllık Bilanço
Mikro	<10	≤ €2 Milyon	≤ €2 Milyon
Küçük	10 - 49	≤ €10 Milyon	≤ €10 Milyon
Orta	50 - 249	≤ €50 Milyon	≤ €43 Milyon

Kaynak: Avrupa Komisyonu Tavsiye Kararı 2003/361

KOBİ'lerin Yapısı

TÜİK İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları Çalışması sonuçları, 2013 yılında Türkiye'de 3.529.541 girişimin faaliyette bulunduğunu göstermektedir. Çalışan sayısı bilgisinin yanında net satış hasılatı veya bilanço değerlerini de içerecek şekilde düzenli yayınlanan alternatif çalışmalar bulunmadığından, İş Kayıtlarına Göre Girişim Sayıları kapsamında 250'den az

249 çalışana sahip orta ölçekli işletmeler, toplamın 0,9'unu oluşturmaktadır. AB'ye tam üye olan 28 ülkenin (AB28) oluşturduğu grup ile Türkiye'nin ölçeksel işletme dağılımı arasında önemli farklar bulunmamaktadır. Sektörel açıdan bakıldığında ise, KOBİ'lerin üçte birinden fazlası Ticaret sektöründe faaliyet gösterirken, bu sektörü %15,9 ile Ulaştırma ve Depolama ve %12,1 ile İmalat sektörü takip etmiştir.

Türkiye’de KOBİ Politikası ve Kurumsal Altyapı

2015 – 2018 KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı doğrudan etkileyen temel doküman 10. Kalkınma Planı’dır. Planda Girişimcilik ve KOBİ’lere ilişkin temel amaç, “KOBİ’lerin rekabet güçlerinin artırılarak ekonomik büyümeye katkısının yükseltilmesi” olarak belirlenmiş ve bu kapsamda “ öncelikle hızlı büyüyen veya büyüme potansiyeline sahip girişimler ile ürün, hizmet ve iş modeli açılarından yenilikçi KOBİ’lerin desteklenmesi”nin esas olduğu ifade edilmektedir. KSEP’in hazırlanmasında ve uygulanmasında referans alınan diğer makro stratejik dokümanlar ise Orta Vadeli programlar, Yıllık Programlar ve Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesi’dir. Ülkemizde KOBİ politikasını tanımlayan temel doküman ise KSEP’tir.

STRATEJİK ALAN ve HEDEFLER

2015 – 2018 KSEP’te KOBİ’ler için hayati önem arz eden 5 stratejik alan ve 15 hedef belirlenmiştir. Bu alan ve hedefler, KOBİ’lerin rekabet güçlerinin artırılmasına, uluslararasılaşma düzeylerinin yükseltilmesine, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesine, Ar-Ge ve yenilik kapasitelerinin geliştirilmesine ve finansmana erişimlerinin kolaylaştırılmasına yöneliktir.

Stratejik Alan 1 – KOBİ’lerin Rekabet Güçlerinin Artırılması ve Büyümelerinin Sağlanması

Bir ülkede; ekonomik büyüme ve istihdam artışının temel kaynağı özel sektörün gelişimi olup, rekabet gücü yüksek bir ekonomi oluşturulabilmesi ve kalkınmanın sürdürülebilir kılınması için ekonominin lokomotifi olan KOBİ’lerin gelişme ve büyümelerinin sağlanabilmesi ve rekabet güçlerinin artırılması gerekmektedir.

Ülkelerin ekonomik rekabet güçlerinin karşılaştırılması amacıyla küresel rekabet endeksi çalışması Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından her yıl düzenli olarak yürütülmektedir. Hazırlanan 2014 – 2015 Raporuna göre Türkiye’nin rekabet edebilirlik puanı 7 üzerinden 4,5 olup, bu puan ile Türkiye 144 ülke arasında 45. sırada yer almaktadır. Buna göre, Türkiye’nin “İnovasyon Odaklı” ekonomiler arasına girebilmesi için pek çok göstere bakı-

mından mesafe kaydetmesine ihtiyaç duyulurken, ilerleme kaydedilmesi gereken en önemli konunun “ Emek Piyasalarının Etkinliği” olduğu görülmektedir.

24 Haziran 2014 tarihinde düzenlenen “KOBİ’lerde Kurumsallaşma ve Markaya Yönelendirme” konulu çalıştayda, aile şirketlerinin yaşadığı temel sorunlar belirlenmiştir. Bulgular, KOBİ’ler tarafından kurumsallaşmanın yeterince önemsenmediğini göstermektedir. Dolayısı ile bu alanda atılması gereken ilk adımlar, kurumsallaşma ile kazanabileceklerini KOBİ’lere anlatılması olmalıdır.

KOBİ’lerin rekabet avantajı elde edebilme yollarından birisi yerel veya uluslararası düzeyde marka olmaktır. Markalaşmanın sadece bir sertifikasyon veya reklam/pazarlama meselesi olmadığı; kârlılığı artıracak, büyümeyi hızlandıracak ve uzun vadeli inşa süreci gerektiren kapsamlı bir yapı olduğu KOBİ’lere anlatılmaktadır.

Küresel rekabet ortamında KOBİ’lerin ayakta kalabilmelerini ve büyüebilmelerini sağlayacak bir diğer yöntem de verimliliği artırmaktır. Bunu sağlayabilmek içinse, gerek toplam verimlilik, gerekse de işletme verimliliği açısından ulusal düzeyde bütüncül bir

verimlilik yönetimine ihtiyaç duyulmaktadır. 10. Kalkınma Planı’nda da, KOBİ’ler ile büyük işletmeler arasında bir verimlilik farkı bulunduğu belirtilmekte ve ekonomideki verimliliği artırmak için hem sektör içi verimlilik düzeylerinin, hem de yüksek verimlilik düzeyine sahip sektörlerin istihdam paylarının artırılması gerektiği vurgulanmakta ve her iki enstrüman açısından da imalat sanayinin özel bir öneme sahip olduğu ifade edilmektedir.

Büyük işletmeler ile KOBİ’ler arasındaki verimlilik farkını kapatmanın bir yolu da, KOBİ’leri kuracakları işbirlikleri ile büyümek ve

ölçek ekonomisinden faydalanarak üretimdeki verimliliklerini ve kârlılıklarını artırmaktır. Ülkeler ekonomik olarak büyümeden, kalkınmamaktadır. Ancak her ekonomik büyüme de kalkınmayı garanti edememektedir. Dolayısıyla kalkınmanın amacı sadece ekonomik büyüme ile sınırlandırılmaz.

Kalkınmanın temel amacı, ilgili ülkedeki insanların yaşam kalitelerinin artırılmasıdır. Günümüzde kalkınmanın sürdürülebilir olması için benimsenen anlayışa göre, insan ve doğa arasında bir denge kurulmalı, doğal kaynaklara zarar vermeden, kaynakların bilinçli olarak tüketilmesini sağlayarak gele-

cek nesillerin ihtiyaçlarının karşılanmasına ve kalkınmasına imkan verecek şekilde bugünün ve geleceğin yaşamı, birlikte planlanmalıdır.

Hedefler

1. KOBİ'lerin kurumsallaşmalarının, markalaşmaların sağlanması ve verimlilik düzeylerinin yükseltilmesi
2. KOBİ'lerde ortak iş ve proje geliştirme kültürünün yaygınlaştırılması,
3. Sürdürülebilir kalkınma ve büyüme için KOBİ'lerin ulusal ve uluslararası mevzuata uyum yeteneklerinin artırılması
4. KOBİ'lerde beşeri sermayenin geliştirilmesi amacıyla KOBİ işveren ve çalışanlarının niteliklerinin yükseltilmesi
5. İmalat sanayii KOBİ'lerinin öncelikli olarak desteklenmesi.

Stratejik Alan 2 – KOBİ'lerin İhracat Kapasitelerinin Artırılarak Uluslararasılaşma Düzeylerinin Yükseltilmesi

Uluslararasılaşma (Internationization) kavramı kısaca, "Bir işletmenin yurt dışı pazarlara açılma ve uluslararası faaliyetlere girmesi" olarak tanımlanabilir. Tanımda geçen açılımın içe dönük olması durumunda ithalat ve dışa dönük olması durumunda ihracat faaliyetleri ortaya çıkmaktadır. Literatürde, KOBİ'lerin uluslararasılaşmasına yönelik aşamalı yaklaşım öngören teoriler bulunduğu gibi, küresel doğan KOBİ'lere ilişkin uluslararasılaşma modelleri de mevcuttur.

İhracat yapan KOBİ sayısı, hem Sanayi hem de Ticaret sektöründe, 5 yıllık süreçte her yıl

artarak, 2013 itibarıyla yaklaşık 58 Bine ulaşmıştır. 2013 yılı için ihracatçı KOBİ'lerin tüm KOBİ'ler içerisindeki payı, %1,6'dır. 10. Kalkınma Planı'nda yer alan ihracat yapan KOBİ sayısı 2018 yılı hedefi ise 60 Bin'dir.

Türkiye'nin 2023 yılında hedeflediği 500 Milyar Dolarlık iddialı ihracat hedefine ulaşabilmesi noktasında, çok daha fazla KOBİ'nin ihracat yapabilir duruma getirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte halihazırda ihracatçı olan KOBİ'lerin de yeni pazarlara erişimlerini kolaylaştırmak ve Pazar çeşitliliklerini arttırmak, ihracatta sürekliliğin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Hedefler

1. İhracat yapmak isteyen KOBİ'lerin uluslararası pazarlara erişimlerinin artırılması,
2. İhracatçı KOBİ'lerin yeni pazarlara erişimlerini kolaylaştırarak, Pazar çeşitliliklerinin artırılması ve ihracatta sürekliliğin sağlanması,
3. KOBİ'lerin ihracatında orta – yüksek teknoloji yerli ürünlerin payının artırılması.

Stratejik Alan – 3 İş ve Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Sürecinde KOBİ'lerin Gözetilmesi

Küreselleşmenin hızlanması ile uluslararası piyasalar arasındaki sınırlar zayıflamış ve dünyanın tek ve büyük bir piyasaya dönüşüm süreci başlamıştır. Bu yeni dünyaya ilişkin

ekonomik düzende çok uluslu büyük şirketlerden bazıları, birçok ülkeden daha güçlü ekonomik aktörler haline gelmiştir. Böyle bir ortamda da yoğunlaşan uluslararası rekabet baskısı altında, KOBİ'lerin gerek iç gerekse de dış piyasada rekabet güçlerinin korunmasına ve artırılmasına yönelik politikalar önem kazanmıştır. KOBİ'lerin ulusal ekonomilere azami düzeyde katkı sağlayabilmeleri için, KOBİ ekosisteminin yasal, idari ve mali açıdan iyi organize edilmesi ve iş ortamını basitleştirici çeşitli önlemlerin uygulamaya konulması gerekmektedir.

Türkiye'de, pek çok kamu kurum ve kuruluşu tarafından KOBİ'lere yönelik destek, hibe ve teşvikler sağlanmaktadır. Ancak bu desteklerin tasarım ve uygulama aşamalarında genel bir politika koordinasyonundan bahsetmek güçtür. Bununla birlikte ilgili kuruluşlar arasında veri ve görev paylaşımındaki koordinasyonsuzluklar ve izleme yetersizlikleri KOBİ'lerin desteklerden yaygın bir şekilde yararlanmasına da engel olabilmektedir. Bu çerçevede, 10. Kalkınma Planı kapsamında belirlenen politikalarla bir de devlet desteklerine ilişkin veri toplama ve izleme altyapısı çalışmalarının tamamlanarak uygulamaya geçilmesidir. Ayrıca KOBİ'ler, gelişim süreçlerinin farklı aşamalarında, farklı destek unsurlarına ihtiyaç duyabilmekte ve bu durum, devlet desteklerinde bir bütünsellik sağlamayı gerekli kılmaktadır.

Hedefler

1. İş ve yatırım ortamını etkileyen düzenlemeler ile kamu hizmetlerinin sunumunda KOBİ ihtiyaçlarına duyarlılığın artırılması ve KOBİ istatistiklerinin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi,
2. KOBİ'lere yönelik devlet desteklerinde bütünselliğin sağlanması.

Stratejik Alan 4 – KOBİ'lerin Ar-Ge ve Yenilik Kapasitelerinin Geliştirilmesi

Yenilikçilik ve farklılık yaratmanın en önemli rekabet unsurlarından bir haline geldiği günümüz dünyasında, bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler ile bilgiye dayalı üretim, sürdürülebilir ekonomik büyümenin temel belirleyici gücü olmaya devam edecektir. Bu noktada Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin sürekli kılınarak, ürün/süreç geliştirme yöntemleriyle fikirlerin ekonomik değerlere dönüştürülmesi ve üretilen bu değerlerin ticarileştirilmesi yoluyla ekonomilerin güçlendirilmesi, özellikle gelişmekte olan ülkeler için önemli bir gereksinimdir. Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinin artırılmasının, gelişmekte olan ülkeler açısından bir diğer önemi, küresel değer zincirlerindeki konumlarıyla alakalıdır. Küresel değer zincirlerinin daha üst basamaklarında konumlanmak isteyen Türkiye'nin Ar-Ge ve yenilik kapasitesini geliştirmesi gerekmektedir.

Ülkelerin Ar-Ge performanslarının karşılaştırılmasında uluslararası düzeyde kullanılan

temel göstergeler; Ar-Ge harcamalarının milli gelire oranı, yüksek teknolojlü ürünlerin toplam üretim ve ihracattaki payı ile patent başvurularıdır.

Bir ekonomide yapılan Ar-Ge harcamaları, genellikle 3 kanal aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Uluslararası sınıflamalarda bu kanallar; Ticari Sektör, Kamu Sektörü ve Yükseköğretim Sektörü olarak tanımlanmaktadır.

Hedefler

1. KOBİ'lerde bilgiye dayalı üretim yapısının teşvik edilerek, patent ve ticarileştirme konularında ilerleme sağlanması,
2. Ürün, hizmet ve iş modeli açılarından yenilikçi KOBİ'lerin öncelikli olarak desteklenmesi,
3. KOBİ'ler ile büyük ölçekli yurt içi/yurt dışı işletmeler ve üniversiteler arasındaki işbirliklerinin artırılması.

Stratejik Alan 5 – KOBİ'lerin Finansman Erişimlerinin Kolaylaştırılması

Günümüzde hemen her ülke KOBİ'lerinin, yenilik, büyüme ve iş yaratma konularındaki potansiyellerini tam anlamıyla yerine getirebilmeleri için finansman temini konusunda sorunları bulunmaktadır. Bununla birlikte, kamunun dinamik ve yaşayan bir iş ortamı oluşturabilmesi için işletmelerin finansmana erişimlerini kolaylaştırması gerekmektedir.

Ulusal ve uluslararası pazarlarda yoğun rekabetin yaşandığı bir ortamda faaliyet gösteren Türk KOBİ'leri yoğun olarak bankacılık sisteminden yararlanma yolunu seçmekte, bunun dışında öz kaynaklarına dayalı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Ancak rekabet edebilirlik, yeni ve teknolojik yatırımları gerektirmekte, bu durum da ilave kaynak ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Dolayısıyla, öz sermaye yoğun çalışan KOBİ'lerin özellikle uzun vadeli finansman ihtiyacı daha da artmaktadır.

KOBİ'lerin banka kredileri dışındaki diğer alternatif finansman kaynaklarından daha fazla faydalanmalarının sağlanmasına yönelik olarak da, kamu kurum ve kuruluşları tarafından pek çok faaliyet yürütülmektedir. Bunlardan biri olan Gelişen İşletmeler Piyasası (GİP) KOBİ Destek Programı ile KOSGEB, Borsa İstanbul (BİST) – GİP'te işlem görmek üzere halka arz edilecek gelişme ve büyüme potansiyeline sahip KOBİ'lerin ilk halka arzına ilişkin maliyetlerini 100 Bin TL'ye kadar geri ödemesiz olarak 2012 yılından itibaren desteklemektedir.

Hedefler

1. KOBİ'lerin banka kredilerine erişimlerinin kolaylaştırılması
2. KOBİ'lerin alternatif finansman kaynaklarından daha fazla faydalanmalarının sağlanması.

Kaynak: KOBİ Stratejisi ve Eylem Planı

BEBEK GİYİM SEKTÖRÜ

SINIFLANDIRMA

Bu sektör raporu kapsamına giren ürünler Gümrük Tarife İstatistik Pozisyon (GTİP) sınıflandırmasına göre 6111 ve 6209 nolu fasılarda yer almaktadır.

TÜRKİYE'DE ÜRETİM

Tekstil ve hazır giyim sektörü, gayri safi yurt içi hasıla, imalat sanayi ve sanayi üretimindeki pay, ihracat, ekonomiye sağladığı net döviz girdisi, istihdam ve yatırım gibi makroekonomik büyüklükler açısından Türkiye'nin en önemli sektörlerindedir. Türkiye, dünyanın 7. büyük hazır giyim ihracatçısıdır.

Hazır giyim sektörünün alt sektörlerinden olan bebek giyim sektörü, ülkemizde 1990'lı yıllarda gelişmeye başlayan bir sektördür. Sektördeki firmalardan bazılarının hem yetişkinler için hem de bebekler ve çocuklar için üretim yaptığı, bazılarının ise yalnızca bebek giyim üzerinde uzmanlaştığı görülmektedir. Üreticilerin çoğu Bursa, İstanbul, Denizli ve İzmir'de kurulu olup; bebek ve çocuk giyimi üretimi ağırlıklı olarak Bursada gerçekleştirilmektedir.

Türkiye dünyanın önemli pamuk üreticilerinden biri olması sebebiyle, bebek giyim ticaretinin temelini oluşturan pamuktan örme ve örülmemiş bebek eşyaları ve aksesuarları üretiminde doğal bir rekabet avantajına sahiptir. Sektörün esnek üretim yapısı sayesinde değişen ihtiyaçlara rahatlıkla uyum sağlanabilmektedir. Son yıllarda sağlığa zarar vermeyen maddelerden ve organik pamuktan üretilmiş bebek giyim eşyalarının üretimi de artmaktadır. Sektörün en büyük eksikliği olan tasarım yetersizliğinin ise bilgisayar destekli tasarım modelleri ve kalifiye personel kullanımı sayesinde ilerleyen yıllarda aşılması mümkün görülmektedir.

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ İhracat

2007 yılında en yüksek seviyeye ulaşan bebek giyim ihracatımız, 2009 yılında dünya pazarlarında yaşanan daralmanın etkisiyle %27 azalarak 101 milyon Dolar'a gerilemiştir.

2010 yılında yeniden yükselişe geçen sektör ihracatı 2013 yılında %22,3 artış ile 196.9 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Ürünlere Göre Bebek Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2011	2012	2013
6111.20	Bebek İçin Giyim Eşyası; Pamuktan	94.443	104.409	123.391
6111.30	Bebek İçin Giyim Eşyası; Sentetik Liftten	5.347	7.748	7.748
6111.90	Bebek İçin Diğer Giyim, Aksesuar; Dokunabilir Diğer Maddeden	3.832	5.049	5.049
6111	Örme Bebek Giyim Toplam	103.612	117.206	117.206
6209.20	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Pamuktan	32.562	35.651	35.651
6209.30	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Sentetik Liftten	2.408	3.871	3.871
6209.90	Bebek İçin Giyim Eşyası; Aksesuar; Dokunabilir Diğer Maddeden	3.630	4.216	4.216
6209	Örülmemiş Bebek Giyim Toplam	38.600	43.737	43.737
Bebek Giyim Toplam İthalatı		142.212	160.944	196.896

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye'nin 2013 yılı toplam bebek giyim ihracatının %72,1'ini oluşturan örme bebek giyim eşyası içinde pamuktan bebek giyim eşyası %86,9 paya sahiptir. Bu ürün grubu, toplam bebek giyim ihracatının da %62,7'sini oluşturmaktadır.

Türkiye'nin 2013 yılı toplam bebek giyim ihracatının %27,9'unu örülmemiş bebek giyim eşyasından oluşmaktadır. Örülmemiş bebek giyim eşyası içinde %73,5 paya sahip olan pamuktan bebek giyim eşyası ve aksesuarları, toplam bebek giyim ihracatının da %20,5'ini oluşturmaktadır.

2013 yılında bebek giyim sektöründe en fazla ihracat yapılan ülke, %16,9 pay ile Almanya olmuştur. Küresel ekonomik krizin de etkisiyle bu ülkeye ihracatımız 2009 yılında %19,4 oranında azalmış, 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla %13 ve %20,3 ihracat artışı sağlanmıştır. 2012 yılında ise bebek giyim ihracatımızda %7,9 oranında azalış yaşanmış olmakla birlikte 2013 yılında %26,1 artış ile 33.3 milyon Dolar ihracat gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin Bebek Giyim İhracatı (Milyon ABD \$)

Yıllar	Değer
2000	82.6
2001	86.4
2002	107.9
2003	112.2
2004	118.6
2005	116.0
2006	107.4
2007	140.4
2008	139.2
2009	101.6
2010	118.5
2011	142.2
2012	160.9
2013	196.6

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye'nin Ülkeler İtibarıyla Bebek Giyim İhracatı (1000 ABD Doları)

Ürün Adı	2011	2012	2013
Almanya	28.650	26.834	33.259
İspanya	15.692	20.295	20.220
İngiltere	15.874	17.879	17.336
Irak	1.893	4.670	13.401
Fransa	12.710	11.684	12.756
İtalya	9.154	6.697	8.506
Belçika	5.884	6.481	7.636
Kırgızistan	2.316	4.084	7.539
Hollanda	6.332	6.451	6.946
Rusya Fed.	4.445	6.974	6.682
Ukrayna	1.228	1.338	6.676
Yunanistan	3.596	5.241	6.617
İsveç	4.195	3.408	4.642
Libya	1.179	2.061	4.411
Danimarka	4.132	5.092	4.296
Polonya	2.464	3.191	3.038
İsviçre	2.144	2.073	2.442
Cezayir	981	2.152	2.299
ABD	904	1.306	2.254
Tacikistan	961	1.630	2.102
Toplam	142.212	160.944	196.896

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Türkiye'nin Bebek Giyim İthalatı (Milyon ABD \$)

Yıllar	Değer
2000	2.6
2001	2.9
2002	4.8
2003	3.9
2004	6.5
2005	7.8
2006	12.0
2007	22.6
2008	30.9
2009	32.7
2010	41.4
2011	53.6
2012	47.1
2013	63.2

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

İhracatımızda %10,3 payla ikinci sırada yer alan İspanya pazarında ise 2008 yılında başlayan düşüş trendi 2009, 2010 ve 2011 yıllarında da devam etmekle birlikte anılan ülkeye 2012

Türkiye'nin Ürünlere Göre Bebek Giyim İthalatı(1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2011	2012	2013
6111.20	Bebek İçin Giyim Eşyası; Pamuktan	30.969	29.937	41.112
6111.30	Bebek İçin Giyim Eşyası; Sentetik Liftten	2.245	2.344	2.335
6111.90	Bebek İçin Diğer Giyim, Aksesuarı; Dokunabilir Diğer Maddeden	671	418	310
6111	Örme Bebek Giyim Toplam	33.885	32.699	43.757
6209.20	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Pamuktan	14.818	10.493	15.442
6209.30	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Sentetik Liftten	4.318	3.397	3.666
6209.90	Bebek İçin Giyim Eşyası; Aksesuar; Dokunabilir Diğer Maddeden	565	491	369
6209	Örülmemiş Bebek Giyim Toplam	19.701	14.351	19.477
Toplam		53.586	160.944	63.234

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

yılında %29,3 ihracat artışı sağlanmıştır. 2013 yılında ise anılan ülkeye ihracatımızda %0,4 düşüş kaydedilmiştir. Diğer taraftan, 2013 yılında Irak'a ihracatımızda sağlanan %187 artış ile Ukrayna'ya sağlanan %399,1 artış dikkat çekmektedir. Almanya, İspanya, İngiltere, Fransa, İtalya ve Belçika gibi AB ülkelerinin yanı sıra Irak, Kırgızistan, Rusya Federasyonu, Ukrayna ve Libya ihracatımızın yöneldiği diğer başlıca pazarlardır.

İthalat

2003 yılından bu yana düzenli biçimde artan bebek giyim ithalatımız 2012 yılında %12,2 azalış ile 47 milyon Dolar, 2013 yılında ise %34,4 artış ile 63 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin 2013 yılı toplam bebek giyim eşyası ithalatının %69,2'sini oluşturan örme bebek giyim eşyası içinde pamuktan bebek giyim eşyasının payı %94'dür. Bu ürün grubu toplam bebek giyim ithalatının da %65'ini oluşturmuştur.

2013 yılı örülmemiş bebek giyim eşyası ve aksesuarları ithalatında pamuktan bebek giyim eşyası ve aksesuarlarının payı %79,3, sentetik bebek giyim eşyası ve aksesuarlarının payı ise %18,8 olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin bebek giyim ithalatının %44,5'i Bangladeş'ten, %23'ü Çin'den, %10,4'ü Hindistan'dan, %3,1'i ise Mısır'dan gerçekleştirilmiştir. Bu dört ülke, 2013 yılında bebek giyim ithalatımızın %81'ini gerçekleştirdiğimiz ülkelerdir.

Türkiye'nin Ülkeler İtibarıyla Bebek Giyim İthalatı (1000 ABD \$)

Ülke	2011	2012	2013
Bangladeş	15.503	14.481	28.114
Çin	17.083	15.294	14.529
Hindistan	8.547	6.432	6.586
Mısır	608	1.818	1.975
Sri Lanka	2.272	2.119	1.967
İspanya	1.651	1.160	1.282
Vietnam	936	380	881
Kamboçya	242	323	856
İtalya	937	655	815
Endonezya	785	521	763
Portekiz	433	391	738
Tayland	919	540	545
Pakistan	318	300	449
Slovakya	306	263	408
Fas	319	323	403
Tunus	283	264	369
Fransa	184	92	339
Bulgaristan	432	206	317
İngiltere	330	322	293
Almanya	259	119	289
Tüm Ülkeler	53.586	47.050	63.234

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

DÜNYA TİCARETİ İhracat

Dünya hazır giyim ticaretinin %2'sini oluşturan bebek giyim ticaretinin büyük bir kısmını pamuktan bebek giyim eşyası ve aksesuarları oluşturmaktadır. 2012 yılında 8,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen dünya bebek giyim ihracatında örme bebek giyim eşyalarının %71,8 pay ile öne çıktığı görülmektedir.

Artan sektör ve altyapı yatırımlarının yanı sıra firmalara sunulan kredi olanakları sayesinde dünya tekstil ve hazır giyim ihracatındaki payını son yıllarda artıran Çin, aynı zamanda dünyanın en büyük bebek giyim ihracatçısıdır (%36,7 pay ile). Bangladeş (%9,4), Hindistan (%8,5), Hong Kong (%5,9) ve Fransa (%3,7) ise Çin'i izlemektedir. Türkiye, 2012 yılında dünya ihracatından aldığı %1,9 pay ile 12. sırada yer almıştır.

İthalat

9,2 milyar Dolar değerindeki dünya bebek giyim ithalatının %72,3'ünü örme bebek giyim eşyaları, %27,7'sini ise örülmemiş bebek giyim eşyası ve aksesuarları oluşturmaktadır.

Dünya bebek giyim ithalatında başlıca ülkeler ise ABD (%25,9), İngiltere (%8,4), Fransa (%8,1), Almanya (%5,3) ve İtalya'dır (%4,7).

Dünya Örme Bebek Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010	2011	2012
6111.20	Bebek İçin Giyim Eşyası, Pamuktan	4.294.581	4.718.524	5.206.868	4.968.242
6111.30	Bebek İçin Giyim Eşyası, Sentetik Liftten	497.406	547.541	667.386	641.932
6111.90	Bebek İçin Diğer Giyim, Aksesuarı; Dokunabilir Diğer Maddeden	239.742	248.108	342.421	327.598
6111.10	Bebek İçin Giyim Eşyası; Yünden veya Hayvan Kılından	12.096	1.718	238	1.472
	Örme Bebek Giyim Toplam İthalatı	5.043.825	5.515.891	6.216.913	5.939.244
	Bebek Giyim Toplam İthalatı	7.205.462	7.205.462	7.775.427	8.779.157

Kaynak: ITC Trademap

Dünya Örülmemiş Bebek Giyim İhracatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010	2011	2012
6209.20	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar, Pamuktan	1.666.955	1.707.589	1.900.028	1.722.075
6209.30	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Sentetik Liftten	311.131	350.809	475.398	455.859
6209.90	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuarı; Dokunabilir Diğer Maddeden	170.773	200.773	206.126	158.124
6209.10	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Yünden veya Hayvan Kılından	12.778	365	692	999
	Örülmemiş Bebek Giyim Toplam İhracatı	2.161.637	2.259.536	2.582.244	2.337.057
	Bebek Giyim İhracatı Toplam	7.205.462	7.775.427	8.779.157	8.276.301

Kaynak: ITC Trademap

Dünya Bebek Giyim İhracatının Ülkelere Göre Dağılımı (1000 ABD \$)

Ürün Adı	2009	2010	2011	2012
Çin	2.651.646	3.116.868	3.293.389	3.309.725
Bangladeş	461.377	560.320	737.572	776.848
Hindistan	520.736	506.285	701.792	704.681
Hong Kong	694.819	637.360	559.426	484.256
Fransa	316.927	315.284	352.239	307.833
Almanya	187.186	191.983	242.749	192.779
Vietnam	71.996	85.351	98.721	189.774
İtalya	204.074	175.482	226.816	182.327
İspanya	159.428	161.693	186.758	180.595
Endonezya	74.080	94.819	123.931	179.476
Tayland	246.900	253.703	260.238	173.452
Türkiye	101.624	118.592	142.235	161.295
İngiltere	117.901	124.440	153.084	139.987
Kamboçya	28.878	58.085	127.670	130.741
Sri Lanka	93.249	101.023	118.933	129.724
Belçika	110.030	110.683	132.054	103.926
Hollanda	109.917	112.323	145.564	102.639
Portekiz	64.379	75.820	90.349	83.314
Filipinler	95.271	64.419	74.364	81.887
ABD	54.026	61.178	66.153	72.166
İlk 20 Ülke Toplamı	6.364.444	6.925.711	7.834.037	7.417.425
Toplam	7.205.473	7.775.433	8.779.197	8.276.310

Kaynak: ITC Trademap

Dünya Örme Bebek Giyim İthalatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010	2011	2012
6111.20	Bebek İçin Giyim Eşyası, Pamuktan	5.146.477	5.503.609	6.415.838	5.686.157
6111.30	Bebek İçin Giyim Eşyası, Sentetik Liften	635.946	663.939	840.448	796.911
6111.90	Bebek İçin Diğer Giyim, Aksesuarı; Dokunabilir Diğer Maddeden	145.454	153.891	208.511	194.618
6111.10	Bebek İçin Giyim Eşyası; Yünden veya Hayvan Kılından	1.282	160	81	37
	Örme Bebek Giyim Toplam İthalatı	5.929.159	6.321.599	7.464.878	6.677.723
	Bebek Giyim Toplam İthalatı	8.547.320	8.547.320	9.141.208	10.969.339

Kaynak: ITC Trademap

Dünya Örülmemiş Bebek Giyim İthalatı (1000 ABD \$)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010	2011	2012
6209.20	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar Pamuktan	1.870.302	1.946.772	2.283.599	1.818.216
6209.30	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Sentetik Liften	387.418	447.155	576.100	506.688
6209.90	Bebek İçin Diğer Giyim Eşyası ve Aksesuarı; Dokunabilir Diğer Maddeden	355.680	425.488	374.464	236.023
6209.10	Bebek İçin Giyim Eşyası ve Aksesuar; Yünden veya Hayvan Kılından	4.761	194	298	267
	Örülmemiş Bebek Giyim Toplam İthalatı	2.618.161	2.819.609	3.234.461	2.561.194
	Bebek Giyim Toplam İthalatı	8.547.320	9.141.208	10.699.339	9.238.917

Kaynak: ITC Trademap

Dünya Bebek Giyim İthalatının Ülkelere Göre Dağılımı (1000 ABD \$)

Ürün Adı	2009	2010	2011	2012
ABD	2.297.282	2.480.914	2.635.252	2.388.402
İngiltere	691.359	731.347	808.965	776.455
Fransa	693.898	768.480	916.333	746.534
Almanya	459.220	483.882	586.859	491.236
İtalya	449.442	461.491	536.364	433.612
İspanya	443.960	454.879	941.320	426.997
Hong Kong	548.798	513.213	429.419	391.441
Japonya	234.764	261.783	316.452	324.129
BAE	125.677	131.051	187.039	213.231
Belçika	181.174	166.459	210.418	204.673
Kanada	200.587	194.213	216.550	203.965
Hollanda	165.637	183.760	215.972	181.386
Avustralya	118.435	146.638	167.920	164.131
Rusya	59.754	88.471	137.354	158.186
Şili	47.984	65.143	92.300	101.173
Suudi Arabistan	199.482	295.775	218.972	94.238
İrlanda	112.382	104.645	108.372	93.740
Danimarka	74.098	78.012	81.347	78.850
Güney Afrika	60.661	62.647	80.090	78.818
Polonya	77.208	83.861	98.271	74.983
İlk 20 Ülke Toplamı	7.241.802	7.756.664	8.985.569	7.626.180
Toplam	8.547.331	9.141.211	10.699.327	9.238.921

Kaynak: ITC Trademap

KAYNAK : http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/ihracat/sectorler?_adf.ctrl-state=tdj4lztv_1059&_afLoop=79510059287827#

SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI

YÜRÜRLÜKTE BULUNAN SERBEST TİCARET ANLAŞMALARI

TÜRKİYE - SIRBİSTAN SERBEST TİCARET ANLAŞMASI

Müzakereleri Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülerek tamamlanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşması" 1.6.2009 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır. Anlaşma'ya ilişkin 2.3.2010 tarihli ve 5954 sayılı Uygun Bulma Kanunu 9.3.2010

tarihli ve 27516 sayılı Resmi Gazete'de, Anlaşmanın onaylandığına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı ise 3.7.2010 tarihli ve 27630 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Anılan Anlaşma 1.9.2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kaynak: [http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disiliskiler/SerbestTic/SerbestTic-YururlukteBulunanSTA?](http://www.ekonomi.gov.tr/portal/faces/home/disiliskiler/SerbestTic/SerbestTic-YururlukteBulunanSTA?_afPfm=0)

TÜRKİYE - SIRBİSTAN SERBEST TİCARET ANLAŞMASI					
İmza Tarihi	1.6.2009				
İmza Yeri	İstanbul/Türkiye				
İmzalanlar	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Bakanı Zafer Çağlayan Sırbistan Başbakan Yardımcısı Mijan Đinkić				
Uygun Bulma Kanunu	Kanun No: 5954 / RG 9.3.2010 / 27516				
Yürürlüğe Giriş Kararname	Karar Sayı: 2010/445 / RG 3.7.2010 / 27630 (Mükerrer)				
Yürürlüğe Giriş Tarihi	01.09.2010				
Anlaşma Kapsamı					
• Mal ticaretinde tarife ve tarife dış engellerin kaldırılması					
• Sağlık ve bitki sağlığı önlemleri					
• Fikri, sınai ve ticari mülkiyet hakları					
• Menşe kuralları					
• Vergilendirme					
• Teşebbüslere ilişkin rekabet kuralları, devlet yardımları					
• Koruma önlemleri					
• Ödemeler dengesi önlemleri					
Sanayi Ürünleri Gümrük Vergisi Düzenlemesi					
• Ülkemiz tarafından, Sırbistan menşeli sanayi ürünleri için uygulanan gümrük vergileri STA'nın yürürlüğe girmesi ile birlikte kaldırılmıştır.					
• Sırbistan tarafından, Anlaşmaya ekli listelerde yer alan ürünler bakımından 1 Ocak 2010 tarihinden başlamak üzere 2, 4 ve 5 yıllık geçiş süreleri konusunda ve en geç 1 Ocak 2015 tarihinde olmak üzere kademeli indirimler neticesinde sıfırlanması öngörülmekte olup, anılan listeler haricinde kalan ürünlerin gümrük vergileri STA'nın yürürlüğe girdiği tarihte kaldırılmıştır.					
Tarım Ürünleri Gümrük Vergisi Düzenlemesi					
• Tarım ürünlerinde taraflar seçilmiş ürünlerde tarife kontenjanları çerçevesinde vergi imafiyeti veya MFN vergi indirimi şeklinde olmak üzere karşılıklı taviz değişiminde bulunmuşlardır. (Taviz değişimine konu olan ürünler listesine ulsanmak için tıklayınız).					
İki Ülke Arasındaki Ticaret Hacmi					
(Milyon Dolar)	İhracat	Değişim (%)	İthalat	Değişim (%)	Denge
2009	306	-33	56	-9	250
2010	306	0	110	96	196
2011	355	16	213	95	142
2012	381	7	206	-4	175
2013	441	16	252	22	189
2014	569.5	15	274	9	295.5
İki Ülke Arasında Ticarete Konu Olan Mallar (2014 itibarıyla)					
• İhracatımız: Nükleer Reaktörler, Kazan; Makine ve Cihazlar, Aletler, Parçalar (%9,6), Örne Eya (%9,4), Elektrikli Makine ve Cihazlar, Aksam ve Parçaları (%7,4), Motorlu Kara Taşıtlar, Traktör, Bisiklet, Motosiklet ve Diğer (7,1), Plastik ve Plastikten Mamul Eya (%6,4)					
• İthalatımız: Demir ve Çelik (%22,3), Bakır ve Bakırdan Eya (%16,3), Motorlu Kara Taşıtlar, Traktör, Bisiklet, Motosiklet ve Diğer (14,1), Hububat (%10,4), Kaçuk ve Kaçuktan Eya (%7,2)					

TÜRKİYE-DÜNYA İŞ KONSEYLERİ (Avrasya İş Konseyleri)

TÜRKİYE - AZERBAYCAN İş Konseyi

Türk Tarafı Başkanı: Cengiz Gül

Firma ve Ünvanı: Gül Elektrik Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. Başkan

Karşı Kanat Başkanı: Rüfet Guliyev

Kurum/Firma ve Ünvanı: European Tobacco, İdare Heyeti Başkanı

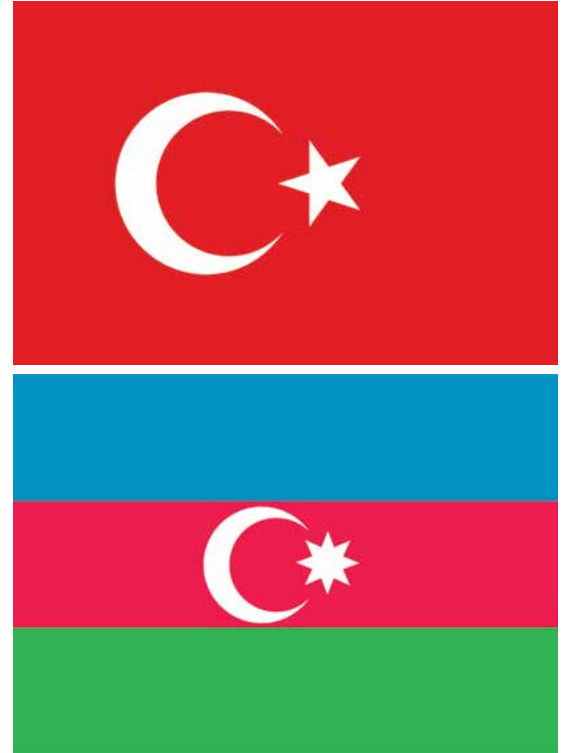
Muhatap Kuruluş: Ekonomi ve Sanayi Bakanlığı

Web Adresi: <http://www.economy.gov.az/>

Türk-Azerbaycan İş Konseyi 3 Kasım 1991 yılında Türk-Avrasya İş Konseyleri çatısı altında faaliyet göstermeye başlamıştır.

Türkiye ve Azerbaycan bölgeleri arasındaki ekonomik ve sosyal işbirliğini daha da geliştirmek adına kardeş şehir faaliyetlerine destek verilmekte, Azerbaycan ile tek kara sınırımızın bulunduğu Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne de ziyaretler düzenlenmektedir.

Ayrıca son üç yıldır Türkiye'de faaliyet gösteren Azerbaycanlı işadamlarını biraraya getiren İş Konseyi, iki ülke işadamlarını farklı şekillerde biraraya getirmeye devam etmektedir.

KAYNAK: <http://www.deik.org.tr>

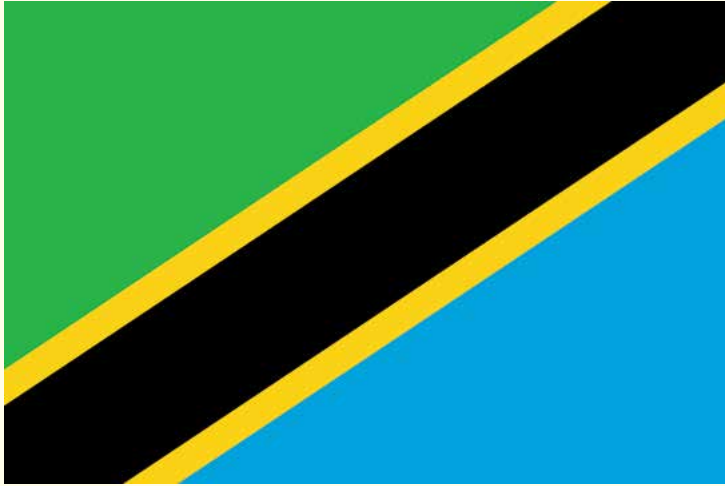
EKİM AYI

VERGİ TAKVİMİ

AY	İLK TARİH	SON TARİH	KONU
Ekim	01/10/2015	09/10/2015	16-30 Eylül 2015 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
	01/10/2015	12/10/2015	16-30 Eylül 2015 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	15/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Kolalı Gazoz, Alkollü İçecekler ve Tütün Mamullerine İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	15/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin Özel Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	15/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Motorlu Taşıt Araçlarına İlişkin Özel Tüketim Vergisinin (Tescile Tabi Olmayanlar) Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	15/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Özel İletişim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	15/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	15/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi ve Ödemesi
	01/10/2015	20/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait 5602 Sayılı Kanunda Tanımlanan Şans Oyunlarıyla İlgili Veraset ve İntikal Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	20/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Şans Oyunları Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	20/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait İlan ve Reklam Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	20/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Müşterek Bahislere İlişkin Eğlence Vergisinin Beyanı ve Ödemesi ile Diğer Eğlence Vergilerine İlişkin Eğlence Vergisinin Ödemesi
	01/10/2015	20/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Elektrik ve Havagazi Tüketim Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	20/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Yangın Sigortası Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	23/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Beyanı
	01/10/2015	23/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
	01/10/2015	23/10/2015	Temmuz-Ağustos-Eylül 2015 Dönemine Ait Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı (GVK 98. Maddesinin 3. Fıkrasına Göre Üçer Aylık Beyanname Verme Hakkından Yararlananlar İçin)
	01/10/2015	23/10/2015	Temmuz-Ağustos-Eylül 2015 Dönemine Ait GVK Geçici 67. Madde Kapsamında Yapılan Tevkifatların Muhtasar Beyanname ile Beyanı
	01/10/2015	26/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	26/10/2015	Temmuz-Ağustos-Eylül 2015 Dönemine Ait Katma Değer Vergisinin Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	26/10/2015	1-15 Ekim 2015 Dönemine Ait Noterlerce Yapılan Makbuz Karşılığı Ödemelere Ait Beyannamenin Verilmesi ve Ödenmesi
	01/10/2015	26/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait GVK 94. Madde ile KVK 15. ve 30. Maddelerine Göre Yapılan Tevkifatların Ödemesi
	01/10/2015	26/10/2015	Temmuz-Ağustos-Eylül 2015 Dönemine Ait Tevkifatların Ödemesi (GVK 98. Maddesinin 3. Fıkrasına Göre Üçer Aylık Beyanname Verme Hakkından Yararlananlar İçin)
	01/10/2015	26/10/2015	Temmuz-Ağustos-Eylül 2015 Dönemine Ait GVK Geçici 67. Madde Kapsamında Yapılan Tevkifatların Ödemesi
	01/10/2015	26/10/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait İstihkaktan Kesinti Suretiyle Tahsil Edilen Damga Vergisi ile Sürekli Mükellefiyeti Bulunanlar İçin Makbuz Karşılığı Ödenmesi Gereken Damga Vergisinin Ödemesi
	01/10/2015	26/10/2015	1-15 Ekim 2015 Dönemine Ait Petrol ve Doğalgaz Ürünlerine İlişkin Özel Tüketim Vergisi Beyanı ve Ödemesi
	01/10/2015	02/11/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)
	01/10/2015	02/11/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)
	01/10/2015	02/11/2015	Eylül 2015 Dönemine Ait Haberleşme Vergisinin Beyanı ve Ödemesi

TANZANYA

GSYİH (Milyon \$)
31.621

KBGSYİH (\$)
1.723

Büyüme Oranı (%)
7.0

Nüfus
49.300.000

Yüzölçümü (km2)
883.749

Başkent
Dodoma

Tanzanya, 883.749 km² yüzölçümü ve 45 milyona yaklaşan nüfusu ile Doğu Afrika bölgesinin en büyük ülkelerinden birisidir. Tanzanya'nın doğusunda Hint Okyanusu yer almakta olup, güneyde Mozambik (756 km), Malavi (475 km), Zambiya (338 km); batıda Kongo (459 km), Brundi (451 km), Ruanda (217 km); kuzeyde Uganda (396

km) ve Kenya (769 km) ile sınırı bulunmaktadır. Tanzanya'nın, Hint Okyanusu ile 1.424 km. kıyısı bulunmaktadır. Tanzanya, Tanganyika anakarası ile Zanzibar adalar grubu federe devletlerinden oluşan birleşik bir cumhuriyettir. Yaklaşık 45 milyon nüfusu ve yıllık % 7 ortalama büyüme oranıyla Tanzanya, ülkemiz ihracatı için potansiyel olan ve büyüyen bir pazardır.

Darüsselam 4 milyonluk nüfusuyla ülkedeki en büyük ticaret ve liman şehridir. Ülkenin dış ticaretinin % 75'inde bu liman kullanılmaktadır. Ülkedeki diğer büyük limanlar Mtwara, Tanga ve Zanzibar'da yer almaktadır. Tanzanya'da üç uluslararası hava limanı (Dar es Salaam, Kilimanjaro ve Zanzibar) ve 21 küçük havaalanı bulunmaktadır.

Ülkenin diğer önemli şehirleri olan Arusha ile Zanzibar turizm, Mwanza is madencilik yönünden önemli şehirlerdir. Ülkenin güneyindeki nispeten yüksek kesimlerdeki Mbeya ve Iringa tarım için uygun şehirlerdir.

Tanzanya'da büyük miktarda ve ticari olarak kullanılabilir maden kaynakları mevcuttur. Maden kaynaklarının belli başlıları içinde altın, elmas ve tanzanit yer almaktadır. Toplam ihracatının yaklaşık % 45'ini oluşturan altın ile elmas üretimi hızla sürdürülmektedir. Malavi sınırında uranyum yatakları bulunmaktadır. Bu bölgede hali hazırda bir miktar kömür üretimi yapılmaktadır. Son yıllarda önemli miktarda nikel yatakları bulunmuş ve ayrıca araştırmalarda büyük miktarda platinyum yatakları olabileceği tespit edilmiştir. Tanzanya'da yapılan araştırmalar neticesinde büyük miktarda doğal gaz bulunmuş ve önemli miktarda petrol bulunduğu yönünde kanaat oluşmuştur.

Genel Ekonomik Durum

Tanzanya ekonomisi, büyük oranda tarım, madencilik (altın) ve turizme dayanmaktadır. Balıkçılıkta halkın önemli geçim kaynaklarından birisidir. Ülkede hizmetler sektörü son yıllarda hızla gelişmiş olup, hâlihazırda GSYİH'nin yarısını oluşturmaktadır. Hizmet sektöründeki büyüme büyük ölçüde turizm, telekomünikasyon ve finans sektöründe yaşanan gelişmelerden kaynaklanmaktadır.

Ekonominin, inşaat, madencilik ve hizmet sektörü ağırlıklı olmak üzere, 2011 yılında % 6,3 büyüdüğü tahmin edilmektedir. Reel GSYİH'nin, 2012 yılında % 6,9 ve 2013 yılında ise % 7,1 büyüyeceği tahmin edilmektedir. Hizmet sektörünün ise telekomünikasyon ve nakliye kaynaklı bir büyüme göstermesi beklenmektedir.

Son on yılda Sahra-altı Afrika'da en iyi ekonomik performans gösteren ülkelerin başında gelen Tanzanya'da başta sanayi ve hizmetler sektörlerinin katkılarıyla ekonomi yıllık yaklaşık % 6.3 oranında büyümüştür. Aynı dönemde tarım sektöründe büyüme daha yavaş olmuş ve ortalama % 4.2 olarak gerçekleşmiştir. Politik istikrar ve sağlam hükümet politikaları sayesinde doğrudan yabancı yatırımlar artış göstermiştir. Ayrıca döviz kurlarında kayda değer bir stabilite sağlanmıştır. Son yıllarda Tanzanya'daki enflasyon oranı Frank bölgesi dışındaki bölgenin en düşüğü olarak gerçekleşmiş, reformlar ekonomiyi dış şoklara karşı daha dayanıklı hale getirmiştir.

Tanzanya Dış Ticaret Göstergeleri (Milyon Dolar)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
İhracat	4.324	5.098	5.889	5.258	5.448	5.841	6.315
İthalat	7.166	9.828	10.319	11.028	10.918	10.447	11.854
Denge	-2.842	-4.730	-4.430	-5.771	-5.470	-4.606	-5.539
Hacim	11.490	14.926	16.208	16.287	16.366	16.288	18.169

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Nisan 2015 b: EIU tahmini c: EIU projeksiyonu

Tanzanya'nın Başlıca İhraç Pazarları (1.000 \$)

Ülkeler	2009	2010	2011	2012	2013
Güney Afrika Cumh.	187.859	433.689	857.601	928.828	764.576
Hindistan	187.834	226.500	210.175	480.637	752.174
İsviçre	584.690	710.367	916.321	798.581	404.709
Çin	387.274	656.690	677.367	525.016	309.420
Demokratik Kongo	85.459	156.081	128.102	187.353	237.559
Kenya	192.904	324.888	221.313	349.691	228.412
Japonya	187.407	217.461	356.177	298.895	221.192
Almanya	57.869	139.263	229.310	292.443	160.663
Zambiya	46.642	60.340	60.594	81.902	91.174
Belçika	81.511	95.847	84.674	152.715	87.569
Diğer Ülkeler	991.956	1.029.420	993.326	1.397.168	1.155.101
Dünya	2.982.405	4.050.546	4.734.960	5.547.229	4.412.549

Kaynak: Trademap

Tanzanya'nın İthalat Yaptığı Belli Başlı Ülkeler (1.000 \$)

Ülkeler	2009	2010	2011	2012	2013
Hindistan	772.869	895.013	1.564.950	880.629	2.308.712
İsviçre	134.589	562.593	1.102.192	1.581.597	1.621.960
Çin	692.066	876.527	1.056.321	1.162.893	1.595.863
BAE	631.567	672.175	1.243.277	1.025.685	1.193.191
Güney Afrika Cumh.	686.625	771.716	988.151	834.863	729.672
Japonya	422.148	568.110	493.208	518.326	515.988
Kenya	304.456	275.287	339.343	564.243	335.595
İngiltere	183.199	207.885	291.315	367.982	277.400
ABD	140.962	155.896	302.140	239.083	234.305
Suudi Arabistan	164.708	199.060	149.468	230.904	223.324
Diğer Ülkeler	2.397.634	2.828.612	3.653.856	4.209.384	3.489.401
Dünya	6.530.823	8.012.874	11.184.221	11.715.589	12.525.411

Kaynak: Trademap

Türkiye - Tanzanya Dış Ticaret Değerleri (1.000 \$)

Yıl	İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi
1996	1.590	2.301	3.891	-711
1997	2.865	2.758	5.623	101
1998	5.508	969	6.477	4.539
1999	5.372	2.370	7.742	3.002
2000	4.633	1.833	6.466	2.800
2001	2.803	772	3.575	2.031
2002	3.839	3.829	7.668	10
2003	5.995	4.820	10.815	1.175
2004	7.496	10.876	18.371	-3.380
2005	23.019	10.032	33.052	12.987
2006	27.360	16.035	43.395	11.325
2007	30.216	11.953	42.169	18.263
2008	52.636	14.033	66.670	38.603
2009	55.281	11.078	66.359	44.204
2010	89.319	14.332	103.651	74.987
2011	170.780	21.788	192.568	148.992
2012	130.426	26.022	156.448	104.404
2013	140.859	43.069	183.928	97.790
2014	151.855	19.986	106.841	66.869

Kaynak: Trademap

Dış Ticaret

Tanzanya'nın yapısal bir dış ticaret açığı bulunmaktadır. Dış ticaret açığı, 2012 yılında 4,4 milyar dolar, 2013 yılında 5,7 milyar dolar ve 2014 yılında ise 5,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

EIU verilerine göre 2014 yılında Tanzanya'nın ihracatı bir önceki yıla göre % 3,6 oranında artarak 5,4 milyar dolar, ithalatı ise bir önceki yıla göre % 1 oranında azalarak 10,9 milyar dolara gerilemiştir.

Tanzanya'nın İhracatında Başlıca Ürünler

Tanzanya'da son yıllarda alınan tedbirlerle ihracat teşvik edilmeye çalışılmaktadır. Ülkenin ihracatı büyük ölçüde maden ve geleneksel tarım ürünleri ihracatına dayanmaktadır. Bu ürünlerden özellikle tarım ürünlerinin ihracatında, dünya fiyatlarına bağımlılık nedeniyle, dalgalanma riski mevcuttur. Tanzanya'nın ihracatındaki başlıca ürünler sırasıyla; ham altın, kıymetli metal cevherleri, manganez cevherleri, kahve, balık, tütün, yağlı tohumlar, baklagiller, pamuk ve çaydır.

Tanzanya'nın İthalatında Başlıca Ürünler

Tanzanya'nın ithalatında geleneksel olarak petrol yağları ilk sırayı almaktadır. 2012 yılı itibari ile, ithal edilen en önemli ürünler arasında buğday, palm yağı, ticari araçlar, binek otomobilleri, traktörler, otomatik bilgi işlem makine ve üniteleri, demir-çelik ürünleri, dozlandırılmış ilaç, iş ve maden makineleri ile bunların yedek parçaları, telefon cihazları, panzar şekeri, yolcu gemileri, ayakkabı, izole edilmiş tel, kablo ve pirinç yer almaktadır.

Türkiye'nin Tanzanya İthalatında Başlıca Ürünler (1.000 ABD Doları)

GTIP Kodu	GTIP Madde Tanımı	2012	2013	2014
2401	Yaprak tütün ve tütün döküntüleri	17.223	21.830	24.129
8908	Sökülecek gemiler, suda yüzen sökülecek diğer araçlar	4.629	4.520	3.970
1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	296	461	2.224
1209	Ekim amacıyla klulanılan tohum, meyve ve sporlar	1.943	1.817	1.476
5201	Pamuk (karde edilmemiş veya penyelenmemiş)	158	942	1.154
	Diğer Maddeler	1.773	13.499	1.949
	Toplam	26.022	43.069	34.902

Kaynak: Trademap

Tanzanya'nın ithalat yapısına bakıldığında, ülkenin daha çok tüketim ürünleri ve sermaye malları ithal ettiği görülmektedir. Birçok sektörde, ülkede üretim düzeyi düşük olup iç piyasanın ihtiyacını karşılamaktan uzaktır. Türk ürünleri, Tanzanya pazarında olumlu bir imaja sahiptir. Tanzanya'nın dış ticaret yapısı ile ülkemizin dış ticaret yapısı birbirini tamamlamaktadır.

Tanzanya'nın İhracat Yaptığı Belli Başlı Ülkeler

2013 yılı itibari ile Tanzanya'nın en fazla ihracat yaptığı ülkeler, Güney Afrika Cumhuriyeti, Hindistan, İsviçre, Çin, Demokratik Kongo, Kenya, Japonya, Almanya, Zambiya ve Belçika'dır. Türkiye, Tanzanya'nın ihracat yaptığı ülkeler arasında 50. sıradadır.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Tanzanya Afrika'da doğrudan yabancı yatırım alan belli başlı ülkeler arasında yer almaktadır. Yatırımların büyük çoğunluğu madencilik, imalat sanayi, tarım ve turizm sektörlerinde yoğunlaşmıştır. Ülkeye yapılan doğrudan yabancı yatırımlarda ilk sıraları İngiltere, ABD, Kenya, Kanada, Güney Afrika, Çin, Almanya, İtalya, Hollanda ve Hindistan almaktadır.

Ülkede potansiyel yatırım alanları içinde tarım, turizm, madencilik, gıda işleme, eğitim, sağlık, moda, imalat sanayi, ağaç işleme, enerji ve alt yapı (yol, köprü yapımı, telekomünikasyon) vs. yer almaktadır.

Tanzanya'da yabancı yatırımlar ve kar transferine ilişkin herhangi bir engel bulunmamaktadır. Tanzanya Yatırım Merkezi tarafından onaylanan projelerde KDV ve gümrük vergisi muafiyeti bulunmaktadır. Tanzanya'da yabancıların toprak satın almaları sınırlıdır. Tanzan-

Türkiye'nin Tanzanya İhracatında Başlıca Ürünler (1.000 ABD Doları)

GTIP Kodu	GTIP Madde Tanımı	2012	2013	2014
7214	Demir veya alaşımsız çelikten çubuklar	34.624	27.084	14.399
8716	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	10.054	14.840	13.844
8437	Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	662	2.112	13.253
2102	Mayalar ve cansız diğer tek hücreli mikroorganizmalar	6.554	8.829	8.840
1902	Makarnalar ve kuskus	8.292	5.403	8.769
9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	6.719	6.225	8.732
4819	Kağıttan, artondan, selüloz vatkadandan veya selüloz lif tabakalarından kutu, mafhaza, torba vb.	2.885	2.844	4.147
8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. makinaları	2.150	1.452	3.554
3401	Sabunlar, yüzey aktif organik ürünler ve müstahzarlar	2.864	2.507	3.325
1101	Buğday unu / mahlut unu	6.619	5.352	2.847
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1.480	1.425	2.755
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	987	1.585	2.725
2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve koloidal kükürt hariç)	3.614	3.065	2.566
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3.144	2.952	2.303
7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk vb.	1.072	1.462	2.287
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	1.977	1.397	2.169
	Diğer Maddeler	36.895	52.135	55.340
	Toplam	130.592	140.669	151.855

Kaynak: Trademap

ya vatandaşlarının yabancılara toprak satması yasaktır. Bununla birlikte, yabancı yatırımcılara Tanzanya Yatırım Merkezi aracılığıyla 99 yıllığına toprak kiralanmaktadır.

Ülkedeki Serbest Bölgeler (Özel Ekonomik Bölgeler)

Birleşik Tanzanya Cumhuriyeti'nin yarı otonom bir bölgesi olan Zanzibar, üç tane serbest bölge kurmuştur. Dar es Salaam'da, Ru-

İki Ülke Arasında Ticaretin Altyapısını Düzenleyen Anlaşma ve Protokoller

ANLAŞMANIN ADI	İMZA TARİHİ
Ticari İşbirliği Anlaşması	15.10.2004
Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İş Birliği Protokolü	23.02.2009
Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması	18.02.2010
Hava Ulaştırma Anlaşması	18.02.2010
Resmi Pasaportlar için Vize Muafiyet Anlaşması	18.02.2010
Siyasi İstişare Mekanizması Kurulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası	18.02.2010

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

anda, Burundi, Kongo, Zambiya, Malawi ve Mozambik'e giden mallar için birkaç tane depo transit depo olarak kullanılmaktadır. Bağlı depolar da mevcuttur ve malın alıcısı, vergileri ve gümrük tarifelerini ödeyinceye kadar ithalatçılar tarafından malları tutmak için yaygın olarak kullanılmaktadır.

Türkiye ile Ticaret

Tanzanya ile 1990'lı yıllarda 10 milyon doların altında olan ticaret hacmimiz bazı yıllar itibariyle dalgalanmalar göstermekle birlikte genel olarak artış trendi izlemiş ve 2008 yılından itibaren yıllık ortalama 65 milyon doların üzerinde gerçekleşmiştir. Son 15 yılda dış ticaret dengesi birkaç yıl haricinde Türkiye lehine seyretmiştir. Gerek mevcut ve potansiyel talep artış yönünde olması ve gerekse ülkenin Doğu Afrika ülkelerine açılan bir kapı olması ihracatımızın artırılması için fırsat oluşturmaktadır.

Tanzanya'ya ihracatımız

Tanzanya, Bakanlığımız tarafından 2014-2015 döneminde Öncelikli Ülkelerinden birisi olarak belirlenmiştir.

Tanzanya, 2014 yılı verilerine göre, Türkiye'nin ihracatında 101. ve ithalatında ise 115. sıradadır. Türkiye'nin Tanzanya'ya olan ihracatı 1990 yılında 1,3 milyon dolardan 2014 yılında 151,8 milyon dolara yükselmiştir.

Tanzanya'ya ihracatımız on yıl öncesine kadar 8 milyon doların altında seyretmiştir. Son beş yılda ihracatımız önceki yıllara göre ciddi bir artış göstermiştir. İhracatımızda yıllara göre düzenlilik arz etmemekle beraber ilk iki sırayı demir çelik ürünleri ve römorklar almaktadır. İhraç ettiğimiz diğer önemli ürünler arasında maya, makarna, kağıt ambalaj ve temizlik malzemeleri, gübre, un, kükürt, kablo ve teller yer almaktadır.

55. MESLEK KOMİTESİ

**Motorlu Taşıt
parçaları ve
aksesuarları
Toptan
Perakende
Ticareti**

**AHMET AKIN,
MECLİS ÜYESİ
KOMİTE BAŞKANI**

**EYÜP AKBAŞ
KOMİTE BŞK.YRD.**

**M. AKİF ALKAN
KOMİTE ÜYESİ**

**MUSTAFA MOTORCU
KOMİTE ÜYESİ**

**H. İBRAHİM ERDAL
MECLİS ÜYESİ**

**MEHMET ÇOLAK
MECLİS ÜYESİ**

KTO MECLİS ÜYESİ VE 55. MESLEK KOMİTESİ BAŞKANI AHMET AKIN;

“KONYA’NIN SON ON YILDA DÜNYA PAZARINDAKİ PAYI ARTMIŞTIR”

55. MESLEK KOMİTE BAŞKANI AHMET AKIN, MOTORLU TAŞIT PARÇALARI, AKSESUARLARI VE OTOMOTİV YAN SANAYİ SEKTÖRÜNÜN KONYA’DA GÜN GEÇTİKÇE İLERLEDİĞİNİ VE ALANININ GENİŞLEDİĞİNİ BELİRTTİ. BUGÜN MOTORLU TAŞIT PARÇA-

LARI, AKSESUARLARI VE OTOMOTİV YAN SANAYİ OLARAK BÜTÜN YEDEK PARÇA VE AKSESUARLARIN ÜRETİMİNİ YAPTIKLARINI SÖYLEYEN AKIN, YURTDIŞINDA PAZARIN DAHA GENİŞ ALANA YAYILMASI GEREKTİĞİNİ SÖYLEYEDİ.

Akın; "Sektörde yaşanan gelişmeler bizi yer olarak da daha geniş alanlar bulmaya yöneltmiştir. Küçük sanayi bölgelerinden büyük sanayi bölgelerine geçiş olmaktadır. Dolayısıyla yeni iş yerleri yeni istihdam kapıları açmaktadır." diyerek sektörün genişlediğine dikkat çekti. Sektörü olumsuz etkileyen durumlardan da bahseden Akın, düşük kapasite kullanımına dikkat çekti. Sektörü daha ileriye götürmek için yeni yatırımlar yapılmasını ve arz ve talebi arttırmak gerektiğini söyledi.

SEKTÖRÜNÜZÜ ANLATIR MISINIZ?

Motorlu taşıtlar sektörü, ulaşımın önemli olduğu günümüzde ihtiyaç duyulan bir sektördür. Taşıtların parçaları ve aksesuarlarının imalatını ve toptan perakendeciliğini yapmaktayız. Sektör olarak birçok hizmet sektöründen etkilenmektedir. Demir-çelik, plastik, Petro-kimya gibi sektörlerden etkilemekte ve etkilenmektedir. Türkiye'de otomotiv sektörü, üretim içindeki payı ve ekonomik katkı oranı değerlendirildiğinde imalat sanayisi içinde önde gelen sektörler arasındadır. Yarattığı istihdam olanakları ve ekonomik faaliyetlere sunduğu katkının yanında otomotiv sanayisi yıllardır Türkiye'nin ihracat lideridir.

SEKTÖRÜNÜZÜN KONYADAKİ KAPASİTESİ NEDİR?

Motorlu taşıtlar parçaları ve aksesuarları toptan-perakende ticaret sektöründe odamıza kayıtlı 500 civarında faal üyemiz bulunmaktadır.

SEKTÖRÜNÜZÜN ÜLKE VE KONYA EKONOMİSİNE KATKISI NEDİR?

Otomotiv yan sanayinde, iç piyasa olarak Türkiye'de mevcut otomobil fabrikalarına ve yurt dışına pazarlama yapılmaktadır. Bugün ülkemizdeki en önemli motor supap, motor piston, gömlek, krank, dişli ve conta fabrikaları Konya'da bulunmaktadır. Sektörde bahsedilen ürünler dışında, otomotiv denilince akla gelen manifold, komple dingil parçaları ve üretimi, treyler üretimi, oto kalorifer ve ekipmanları, fren ve aksamları, Hidrolik pompa, süspansiyon parçaları, emniyet aksamları, döküm ve dövme parçalar gibi her türlü yedek parça ve aksesuarları da üretilmektedir.

SEKTÖRÜNÜZÜN İSTİHDAMA KATKISI NEDİR?

Konya son on yılda dünya pazarındaki payını giderek artırmıştır. Bu artış içerisinde otomotiv yedek parça sanayinde gerek kalite ve üretim kapasitesi olarak büyük gelişmeler yaşanmıştır. Konya'da Otomotiv yan sanayi, karasörcülük başta olmak üzere çeşitli parça üretimiyle küçük işletmelerde başlamıştır. Ülkemizdeki otomotiv sektöründeki gelişmeler ilimizde var olan sanayi altyapısını otomotiv yan sanayisine yöneltmiştir. Küçük sanayi sitelerinde başlayan otomotiv yan sanayi üretimi, gelişen arz talep dengesi ile kabına sığmama ya başlamış ve bugün üretimlerinin tamamını veya büyük oranını ihraç eden, Organize Sanayi Bölgelerinde üretim yapan büyük işletmelere yerini bırakmıştır. Dolayısıyla yaşanan gelişmeler iş gücüne olan ihtiyacı artırmıştır.

SEKTÖRÜNÜZÜN İHRACATI VAR MIDIR? VARSA HANGİ ÜLKELERE İHRACAT YAPILMAKTADIR?

Dünyada mevcut her türlü marka ve model aracın yedek parçası imal edilmekte ve başta AB ülkeleri olmak üzere Güney Amerika, Kuzey ve Güney Afrika, Ortadoğu, Türki Cumhuriyetler ve Uzak Doğu Ülkeleri'ne ihraç edilmektedir.

SİZCE SEKTÖRÜN ÜÇ BÜYÜK SORUNU NEDİR, BU SORUNLAR NEREDEN KAYNAKLANMAKTADIR?

Sektörün ana sorunlarının başında her sektörde olduğu gibi kalifiye eleman yetişmemesi bizim sektörde de en büyük sorunların başında gelmektedir. Diğer bir konu da sanayilerin çok sıkışması daha ferah daha geniş büyük sanayi sitelerine ihtiyaç duyulmasıdır.

Sektörümüzün en önemli sorunlarından birisi düşük kapasite kullanımımızdır. Sektörün Konya'da daha da önem kazanması için ihracatın ve talebin fazla olması gerekir. Talep ve ihracatında fazla olması için yeni projeler üretilmelidir. Bütün araç gruplarına yönelik yedek parça üretimi yapılması gerekir.

Diğer bir sorun olarak yüksek ağırlık vergiler olarak söyleyebiliriz. İhracata yönelik faaliyet göstermekte olan sanayiciler küresel rekabetin yoğun olduğu bu dönemde, iç pazardan makine, teçhizat, kalıp ve ara mamulleri tedarik ettiğinde KDV ödemekte, ithalat ise dâhilde işleme desteklerinden yararlanılarak KDV'siz yapılmaktadır. İç pazardan KDV'li temin edilen ürünlerden dolayı KDV alacakları biriktirmekte ve iade sürecinde bürokratik işlemlerin uzun zaman alması, finansman yüküne neden olmaktadır.

Son olarak da Türk otomotiv yan sanayisinin yurtdışında yeterince tanıtılmaması. Birçok

Avrupa ülkesinde sorunlar ve krizler yaşanmakta dolayısıyla ticaret sektöründe aksaklıklar meydana gelmektedir. Bu durumun fırsata çevrilmesi için tanıtımların yapılması ve ticaretin geliştirilmesi gerekir. Konya'nın ihracat noktasına getirilmesi gerekir.

SEKTÖRÜN SORUNLARININ SİZCE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ NELERDİR?

Otomotiv sektöründe pek çok firma bulunmasına ve kapasite aşımı yaşanmasına karşın, mevcut kapasitenin kullanımında eksiklik bulunmaktadır. Bu sorunu aşabilmek için ise kamuoyunun desteğinin sağlanması önemlidir. Öncelikle otomotiv sanayi için istikrarlı bir politika oluşturulmalıdır. Ayrıca mevzuatın etkinlikle uygulanmasını sağlamak gerekmektedir. Yine kapasiteyi en iyi şekilde kullanabilmek için iç pazarı büyütmek ve yerli ürün Pazar payını artırarak, ithal ürün payını azaltmak gerekmektedir. Birkaç yıldır süregelen yüksek ihracat rakamlarının sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla mevcut projeleri en iyi şekilde yönetmek ve yeni projeler geliştirmek gerekmektedir.

AB ülkelerinde olduğu gibi, sicili temiz, beyanname ve ödemelerinde sorun olmayan firmaların aylık beyanname KDV alacaklarının aynı dönem içinde yapılabilmesine imkân tanıyacak şekilde iade işlemi yapılabilir. AB ülkelerinde ortaya çıkan bu fırsatın değerlendirilmesi için maliyetlerin düşürülmesi ve ihracatta teşvik sağlanmalıdır. Tanıtım çalışmaları için gereken değer verilmelidir. Tüketicinin dikkatini çekecek yeni ürün tasarımı, kalite, kaliteyi markaya dönüştürmek ve bu markayı uluslararası alanda yer edinmek için çalışılmalıdır.

56. MESLEK KOMİTESİ

Petrol ve petrol ürünleri ile gaz, imalat, toptan perakende ticareti

MUSTAFA KEMAL İNSU
KOMİTE BAŞKANI
MECLİS ÜYESİ

AHMET RAŞİT ATİKER
KOMİTE BŞK.YRD.
MECLİS ÜYESİ

KEMAL AKPOLAT
KOMİTE ÜYESİ

ERHAN SÖZEN
KOMİTE ÜYESİ

E. BAYKENT BAŞBAĞCIVAN
MECLİS ÜYESİ

TEVFİK ÇİFTÇİ
KOMİTE ÜYESİ

ABDİL DEVECİ
KOMİTE ÜYESİ

Konya Ticaret Odası 56. Meslek Komitesi Başkanı Mustafa Kemal İNSU;

“KAÇAK AKARYAKITIN ÖNÜNE GEÇİLMELİ”

KONYA TİCARET ODASI 56. MESLEK KOMİTESİ BAŞKANI MUSTAFA KEMAL İNSU, PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİNİN ELEKTRONİK ORTAMDA SATIŞINI GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ SEKTÖRÜN KONYA'DA İLÇELERLE BİRLİKTE GENİŞ ALANA YAYILDIGINI VE BİRÇOK KİŞİYE İSTİHDAM SAĞLANDIĞINI SÖYLEDİ. KOMİTE BAŞKANI İNSU, KONYA'NIN PETROL SEKTÖRÜ AÇISINDAN ÖNEMLİ BİR NOKTADA OLDUĞUNU VE AKARYAKIT İSTASYONLARININ YANI SIRA MARKET, YIKAMA VE RESTORAN GİBİ İŞLETMELERLE HALKA HİZMET

ETTİKLERİNİ VE BUNUNLA BİRLİKTE BİREYLERE İŞ KAPISININ AÇILDIĞINI SÖYLEDİ. BUNUN YANINDA SEKTÖRÜ OLUMSUZ ETKİLEYEN SORUNLARA DİKKAT ÇEKEREK ÇÖZÜM BULUNMASINI İSTEDİ. ÖZELLİKLE KAÇAK YOLLARLA ÜLKEMİZE GİREN AKARYAKITIN ÖNÜNE GEÇİLMESİNİN GEREKLİLİĞİNİ VE HAKSIZ REKABETİN ÖNLENİP NASIL TAVAN FİYAT UYGULAMASI VAR İSE TABAN FİYAT UYGULAMASININ DA OLMASI GEREKTİĞİNİ BELİRTEREK SORULARIMIZI ŞÖYLE YANITLADI.

SEKTÖRÜNÜZÜ ANLATIR MISINIZ?

Biz sektör olarak 1900'lü yıllarda içten yanmalı motorlar ile Türkiye'de deve resimli tenekeler ile taşınarak akaryakıtı dökme litreler aracılığıyla satış yapılan dönemini gördük. Bugün ise elektronik ortamda satışı yapılan bununla birlikte; market, lastikçi, yıkama istasyonu, restoran ve büyük alışveriş merkezleri gibi ek hizmetler sunan bir portföye sahip olan bir sektörde rekabetçi koşullarda hizmet veren bir sektör halini geldiğini görüyoruz.

SEKTÖRÜNÜZÜN KONYA'DAKİ KAPASİTESİ NEDİR?

Konya'da KTO' na kayıtlı 400 üyemiz bulunmaktadır. Karapınar gibi ilçelerimizde de Ticaret Odası'na kayıtlı 550 civarında üyemiz bulunmaktadır. Bu işyerlerini ortalama olarak 6 kişi ile çalıştırmak mümkün olsa da Konya'da en az 3.300 kişi sadece akaryakıt ön satış elemanı olarak istihdam edilmekte ve yan ürünler(yıkama, yağ değişim vb.) gibi benzer işlerde de yaklaşık bir o kadar iş gücü sağlanmaktadır.

SEKTÖRÜNÜZÜN ÜLKE VE KONYA EKONOMİSİNE KATKISI NEDİR?

Sektörümüzün ülke ve Konya ekonomisine katkısı büyüktür. Akaryakıtta çok yüksek oranlı özel tüketim vergisi gibi vergiler vardır. Ve bunların ülke ekonomisine katkısı çok yüksektir. Konuyu basit bir hesaplama ile açacak olursak örneğin; 95 oktan kurşunsuz benzinin pompa satış fiyatı 4.62 TL'dir. Bunun 1.35 TL olan rafineri çıkış fiyatı, pompa satış fiyatının %32'sini, 1965 olan ÖTV vergi tutarı da %44.8'ini oluşturmaktadır. EPDK'nin payı ise iki kuruştur. Bu miktarları topladığımızda 3.2865 TL olmaktadır ve %18'lik KDV oranı bu fiyata eklenecektir. Ancak zincirleme hesap ile 68 kuruş olan KDV eklenince tutar 3.8780 TL olmaktadır. ÖTV ve KDV toplamı 2.86 TL ve EPDK katılma payı, bizim ödediğimiz fiyatın %59'unu oluşturmaktadır. Başka bir deyişle litre başına ödenen her meblağın %59'u vergi olarak ödenmektedir. 3,8780 TL üzerine de birbirinden bağımsız bayi karları eklendiği içinde ilden ile farklı rakamlar karşımıza çıkmaktadır. Litre başına 4.62 TL ödediğimiz pompa satış fiyatının 35 kuruşuna tekabül eden %7'i de brüt payı karı olmaktadır. Başlangıç fiyatı 1.35 TL olan benzin bize 4.62 TL'ye mal olmaktadır. Yani sattığımız her bir litrede devletimize %60'a yakın katkı sağlamaktayız.

SEKTÖRÜNÜZÜN İSTİHDAMA KATKISI NEDİR?

Sektörümüzün istihdama olan katkısı küçümsenmeyecek kadar büyüktür. Çünkü Türkiye'de akaryakıt sektörü ile ilgili 13 bine yakın üyemiz vardır. Bunların istihdam gücü 80 bin ve 100 bin civarındadır. Sektörle alakalı diğer birimleri de ele alırsak bu sayı 250 bin ile 350 bin kişiye kadar çıkabilmektedir.

SEKTÖRÜNÜZÜN İHRACATI VAR MIDIR? VARSAYI HANGİ ÜLKELERE İHRACAT YAPILMAKTADIR?

Sektörümüzde ihracat vardır. Ancak akaryakıt perakendesinde değil yağ üretici firmalarımız tarafından yapılmaktadır. Genellikle Ortadoğu ve Avrasya ülkelerine yapılmaktadır.

SİZCE SEKTÖRÜNÜZÜN ÜÇ BÜYÜK SORUNU NEDİR, BU SORUNLAR NEREDEN KAYNAKLANMAKTADIR?

Sektör olarak en önemli sorumuz kaçak yollarla ülkemize gelen akaryakıttır. Akaryakıtta vergi dilimi çok yüksek olduğu için ne yazık ki bunun önüne halen geçilememiştir. Otomasyon sistemleri istasyonlara kurulmuş ama ne yazık ki dağıtıcı depolarında böyle bir zorunluluk uygulanamamıştır. Bir an önce ana dağıtıcı firmalarında bu sorunun sisteme alınması gerekmektedir.

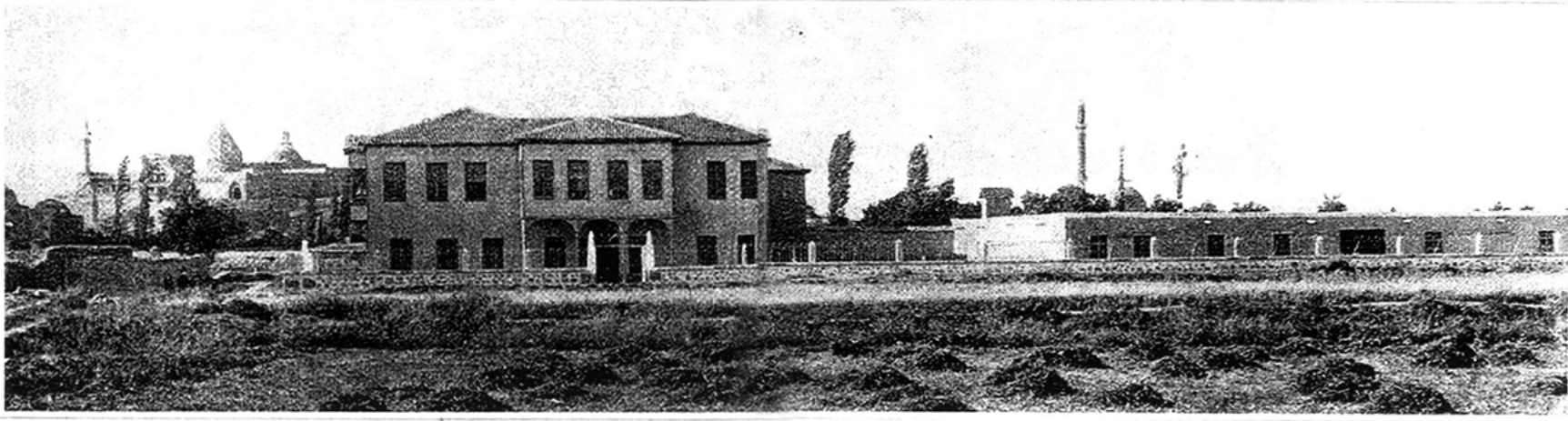
Diğer önemli bir sorumuz akaryakıt sektöründe haksız rekabetin yaşanmasıdır. Evet, rekabet geliştirici ve hizmet artırıcı bir yoldur. Ama bu sektörde adil olmayan fiyatlar görüyor ve duyuyoruz. Maliyetinin çok altında satışlar yapılıyor. Nasıl tavan fiyat uygulaması var ise aynı şekilde taban fiyat uygulaması da şarttır. Taban fiyatın altında satılan yakıtında gerekli birimlerce denetimi yapılmalıdır. Ama Konya için rekabetin asıl nedeni gereğinden fazla akaryakıt istasyonunun olmasıdır. Bunu bir örnekle açıklayabilirim; Türkiye'nin metropol şehri İstanbul yaklaşık 17 milyon nüfusa sahipken istasyon sayısı yaklaşık 850 civarında Konya'nın nüfusu ilçelerle birlikte 2,5 milyon ancak akaryakıt istasyon sayısı 550 civarındadır.

Madeni yağ satıcısı ve imalatçılarıyla ilgili çalışmalarımızdan bahsedecek olursak, özellikle sektörümüzün en önemli sorunlarından olan 10 numara veya müstehzar üretimi konusunda kapasite raporlarının verilmesi hususunda bilirkişi yaparak TOBB kriterlerine uygunluk konusunda hassasiyet göstermekteyiz. Yine bu üretimin can alıcı noktası olan fiili tüketim raporları verilmesi taleplerini Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ve TOBB kriterleri tam olarak uygulanan odalar arasında en faydalı çalışmayı yapmaktayız. Raporlarda yer alması gereken belgeler tamamlanmadan rapor verilmeyerek kaçaklar önlediği gibi sektörümüzün korunmasını sağlamaktayız. Ayrıca Konya Gümrük Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü taleplerine göre bilirkişi çalışması yapmaktayız. Son olarak bölgemizde kapasite raporlarının incelenmesi konusunda çalışma yapılmaktadır. Özet olarak madeni yağ üretiminde ürünlerin amacı dışında kullanılmaması ve bunların tespiti için yaygın çalışmalarımız ilgili kurumlar ile birlikte devam etmektedir.

SİZCE SEKTÖRÜN SORUNLARININ ÇÖZÜM ÖNERİLERİ NELERDİR?

Bu konuda kontrollerin genişletilmesi, akaryakıt kullanan araçların depolarının kontrolü, dağıtım firmalarının otomasyon sistemine dâhil edilmesi, maliye ve gelirler idaresinin daha sistemli bir şekilde çalışması ve akaryakıtın üzerinden vergi yükünün hafifletilmesi olarak sıralayabiliriz.

سابقہ مراہوبہ حضرت بادشاہیدہ فونبہدہ کناد اولوزان ذکور واماہ مخصوص غربا خستہ خانہ می

Konya Gurebâ Hastahanesi / Konya Hospital of the Poor

SULTAN II ABDÜLHAMİD VE KONYA GUREBA HASTANESİ

Fahri ÖZPARLAK
İnşaat Yüksek Mühendisi

Osmanlı'nın son döneminde Sultan II. Abdülhamit Han'ın Konya'ya hizmetlerinden Yıldız Sarayı, Yıldız Şale Köşkü ve Nadir Eserler Müzesinden telif hakkını satın aldığı Yıldız Albümünden Alâeddin Tepesi'nin kuzeydoğu kısmına düşen yolda yıkılmış, cadde yapılmış, ayrıca Konya'da Operatör Doktor Emin Beyin Hususi Hastanesi (1975 yılında yanmış), Gureba Hastanesi'nin bitişiğinde bulunmaktaydı. Mimarları II. Abdülhamid Han'ın mimarlarından (Konya Lisesi binası, Atatürk Ziraat Abidesi, Selçuk Üniversitesi Rektörlük binası vs.) ve Mimar Kemalettin tarafından aynı mahallere Gureba Hastanesi ve yanarı Emin Bey'in Hususi Hastanesi yapılmıştır.

OSMANLI'NIN SON DÖNEMİNDE SULTAN II. ABDÜLHAMİT HAN'IN KONYA'YA HİZMETLERİ ve "KONYA YILDIZ ALBÜMÜNÜ" HAZIRLATTIRMASI (1881 YILLARINDA)

Sultan Abdülhamit Han, muhteşem denilecek yatırımlar da yapmıştır. Sultan Abdülhamit Han'ın yaptığı icraatlardan bahsetmeden geçmeyeceğim.

33 yıl boyunca toprak kaybetmemiş, hasta adam denilen, yıkılmak üzere görülen Osmanlı'nın en sancılı dönemlerinde hükümlü yapılmış, bir sultan. Kimilerinin çıkarlarına ters düştüğü için hakkında asılsız laflar ürettikleri hatta, defalarca suikast tertip ettikleri, kızıl sultan dedikleri ulu bir hakan Sultan II. Abdülhamit Han.

Tanzimat reformlarının öngördüğü modernleşmeye sıkı sıkıya bağlı kaldı. Günümüzde varlığını devam ettiren birçok kurum, II. Abdülhamit Han döneminde kurulmuştur.

Sultan, modernleşmenin en önemli unsuru olarak, eğitimi görüyordu. Bu yüzden dönemde ülkede ki modern eğitim veren okulların sayısı bir hayli artmıştı. Eğitim yanında maliye, ulaşım, haberleşme, sağlık, sanayi ve ticaret, ziraat, hayır kurumları gibi konularda önemli atılımlar yapıp birçok kurumu oluşturdu. Sultan Abdülhamit Han zamanında her vilayette mektepler, hastaneler, yollar, çeşmeler yapıldı.

Sultan II. Abdülhamit Han'ın her sahada açtığı yeni müesseselerin sayısı oldukça çoktur. Sayısı 1500'ü aşan bütün eserlere 72 milyon 780 bin 129 altın harcanmıştır. Bu eserler arasında çok sayıda devlet hizmet binası, camii, hastane, mektep, fabrika, tezgâh, bakım ve şifa evleri, yol, su, çeşme ve istasyonlar vardı.

Sultan Abdülhamit Han, Anadolu ve Rumeli yakasını birbirine bağlayacak iki köprü ile denizin içinden geçecek bir tüp geçit için çalışmalar yaptırdı. Deniz altından tüp geçit için Amerikalı Mühendis, Frederik E. Strom'a proje hazırlattı. Bu projede tünel, Saray Burnu'ndan, Üsküdar-Salacak'a kadar bağlanıyordu. 16 büyük sütun üzerinde inşa edilecek olan tünelde küçük bir tren işleyecekti.

Fakat, Sultan Abdülhamit Han tahttan indirilince bu proje de yarım kaldı. Sultan Abdülhamit Han memleketin her tarafında su kanalları inşa ettirmiş ve halkın su ihtiyacını karşılamıştı. Terkos Gölü'nün suyunu Yıldız Sarayı'na kadar getiren bir kanal yaptırmıştı.

Yeni postane binasını, Medine-i Münevver'e kadar telgraf hattını, Bin-Gâzi telgraf hattını yaptırdı, İstanbul-Köstence arasına kablo döşetti. Musul ve Kerkük civarında petrol kuyuları açtırdı.

Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) ilk mimarı Sultan Abdülhamit Han'dır. Bu bölgenin ehemmiyetini ve iyi bir proje ile imar edilmesini o zaman düşünmüş ve bu mevzuda çalışmalar yaptırmıştır. Yani GAP, bir asra yakın bir zaman önce düşünülmüş bir projedir.

Yıkılmış Gureba Hastanesi (Arka Cephe)

Demiryolu yapımları başlatılmış ve 1870-1890 seneleri arasında Rumeli Demir Yolları inşaatları tamamlanarak İstanbul yolu; Paris, Viyana ve Berlin'e bağlanmıştı. İstanbul ve İslâm Memleketleri arasında yapılmasına başlanan diğer demir yol hattı ise İstanbul-Basra Demir Yolu'dur. Bu çalışmalar Haydarpaşa-İzmit hattı ile 1871 'de başlatıldı. 2 Temmuz 1890 tarihinde 50 km'lik İzmit-Adapazarı hattı merasimle Nafiâ Nâzırı Raif Paşa tarafından hizmete açıldı. 27 Kasım 1892'de Anadolu Demir Yolu Şirketi'nin treni, çiçeklerle ve Osmanlı bayrakları ile donanmış olarak Ankara İstasyonu'na ulaştı. Haydarpaşa - İzmit - Eskişehir - Ankara Demir Yolu Hattı 578 km. idi. Eskişehir - Konya 440 km., Mudanya-Bursa 40 km., İzmir-Manisa-Alaşehir ve Manisa-Soma hattı 259 km., İzmir-Aydın-Dinar 515 km., Mersin-Tarsus-Adana 45 km., Yafa-Kudüs hattı da 70 km. idi. Sultan Abdülhamit Han zamanında 1896 istatistiğine göre demiryollarının uzunluğu Avrupa Yakası'nda 1983 km, Anadolu Yakası'nda 1947 km. idi.

SULTAN II. ABDÜLHAMİT HAN'IN HAMİDİYE KÖPRÜLERİ PROJESİ

Sultan II. Abdülhamit Han zamanında İstanbul Boğazı'nın, Sarayburnu-Üsküdar ve Rumeli Hisarı-Kandilli arasında olmak üzere iki köprü ile bağlanması projesi yapılmıştı. Fransız inşaat Mühendisi F. Arnodin'e 1900 yılında çizdirilen projede köprülerin, Eyfel Kulesi'nin yapıldığı çelik teknolojisi ile yapılması hedefleniyordu. Sarayburnu-Üsküdar arasında ki aktarma köprüünün iki kara tarafından ayakları arasında ki mesafe 1700 m idi.

Projede 5 ayak üzerine kurulması planlanan köprünün orta ayağının,

32 m. derinlikteki deniz tabanına oturtulması planlanmıştı. Denizden yüksekliği 50 m. olan köprünün altından asılacak teleferiklerle vagonların taşınması hedefleniyordu. Rumeli Hisarı-Kandilli arasında yapılması planlanan köprü ise ilgili vesikasında "Cisr-i Hâmîdî" (Hamidiye Köprüsü) olarak isimlendirilmiş sabit bir köprü idi. Projede istasyonların Bakırköy ve Bostancıya kurulması böylece demir yolunun şehrin dışından geçmesi planlanıyordu. Boğaziçi'nde yapılacak olan bu köprü aynı zamanda Bağdat Demiryolu Hattı'na da bağlanacaktı.

Cisr-i Hâmîdî Projesi büyük bir bina üzerine, minarelerle ve Kuzey Afrika Mimari tarzında kubbelerle süslü, son kar-gir destekler arasında kurulu, çelik halatlarla havada asılı demirden bir bina manzarasında idi. Bu kubbelerden her biri granitten yapılmış bir sütun üzerinde olup, bunların üzerine toprak kurulmuş idi. Döner kulelerle askeri savunmaya da faydalı olacak olan köprü, aynı zamanda boğaz geçişini de kontrol altında tutacaktı. Köprüünün geceleri çok güzel bir şekilde ışıklandırılması da projenin mühim bir tarafını oluşturuyordu. Bu köprüde yani Cisr-i Hâmîdî'de tren, araba ve yayaların geçmesine mahsus yollar ve basamaklar bulunmaktaydı. Köprü bu şekilde Anadolu ve Rumeli Yakalarını birbirine bağlıyordu.

Minareleri ve kuleleri "Halife-i Müslimin olan Padişah-ı Ali-Câhın bütün kudret-i dîniye ve siyâsiyesini piş-î enzâr da tecelli ettirerek, Osmanlıların şan ve azametini irâe" ediyordu.

Bu köprü ile de icabında Medine'den trene binildiğinde, Viyanada trenden inmek mümkün olacaktı. Şimdi bu proje tatbik safhasına yeniden sokulmuştur. Dört müslüman ülkenin girişimi ile Filistin topraklarından da geçmek-

tedir.

Ve en büyük hizmeti Kudüs dahil bütün Anadolu'daki subaylarına, Yıldız Albümü'nü hazırlattırması ve buradan da Konya için telif hakkını almakla nasıpdar olduğuma şükürlerle...

KAYNAKLAR

- Konya Resimleri, Yıldız Sarayı, Yıldız Şâle Köşkü araştırmalarımla İstanbul Nâdir Eserler Müzesinden 20.04.2010 tarihli ve 0606/44782/44782285 sayılı para yatırılarak "Sultan II. Abdülhamid'in Yıldız Albümünden" telif hakları tarafımdan satın alınmıştır.
- Son Devir Osmanlı Hastaneleri, Last Period Ottoman Hospitals, Çamlıca Yayınları, İstanbul

İŞE İADE

DAVASININ SONUÇLARI (1)

Av. NESLİHAN BÜYÜKDİLLAN / KTO- Hukuk Müşaviri

İş Hukuku; bir işverene hizmet sözleşmesi ile bağımlı olarak çalışan işçilerin işverenle ve her iki tarafın da devletle olan ilişkilerini düzenleyen hukuk dalıdır. İş hukukunun temel sorunlarından birisi iş sözleşmesinin işveren tarafından feshine ilişkindir. Kanun koyucu koşulları oluşturduğu müddetçe iş ilişkisinin devam etmesini amaçlamaktadır. Fakat iş ilişkisinin işveren tarafından tek taraflı sona erdirilmesi halinde ortaya çıkması halinde kanun koyucu nasıl bir yol izleyecektir.

Hukukumuzda ilk olarak 9.8.2002 tarihli ve 4773 sayılı yasa daha sonra da 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ile iş güvencesi sistemi getirilmeden önce işçilerin iş akitlerinin feshine karşı yeterince korunduğunu söyleyebilmek mümkün değildi. (1)

Çalışmamızda işe iade davasının sonuçları, işçinin işverene işe başlatılmak üzere başvurusu veya başvurmaması, işverenin işe başlatması veya başlatmaması ve bu fiillere bağlanan hukuki ve maddi sonuçlar incelenmiştir.

I. İŞ GÜVENCESİ KAVRAMI

A) İş Güvencesi Tanımı ve Kapsamı

İş güvencesi ile ilgili yapılan tanımların ortak noktası, işçinin işinin güvence altına alınmasıdır. (2)

İşçi ve işveren arasında akdedilen sözleşmelere bakıldığında esasen iki eşit taraf arasında herkesin serbest iradesi ile bir sözleşme akdediliyor olsa dahi taraflardan birinin yani işçinin ekonomik olarak güçsüz olması ve her zaman işten çıkarılma tehdidi ile karşı karşıya kalarak geçim kaynağının sürekli tehlikede olması nedeni ile sözleşmenin bu anlamda güçsüz tarafı

olan işçinin korunmasına ihtiyaç duyulmuş ve iş güvencesi kavramı ortaya çıkmıştır.

İş güvencesi, sadece işverenin fesih serbestisinin haklı ve geçerli sebeplerin varlığı halinde sınırlandırılması ile değil, aynı zamanda haklı ve geçerli sebepler olmadan yapılmış feshlerle bağlanan hukuki, idari ve cezai sonuçlarla da sağlanmaya çalışılmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 20. maddesinde, geçerli bir neden bulunmadan veya sebep gösterilmeden yapılan feshlerin geçersiz kabul edileceği kanun maddesi haline getirilmiştir. Böylece iş ilişkisinin sürekliliği ve istikrarı sağlanmaya çalışılmıştır. Aynı İş Kanunu'nun 18, 19, 20, 21, 22 ve 29. maddeleri ile işverenin bireysel ve toplu işçi çıkarması halleri sınırlandırılmış ve kurallara bağlanmıştır. Ayrıca İş Kanunu madde 116 uyarınca, İş Kanunu'nun 18, 19, 20, 21 ve 29. maddeleri, 5953 sayılı Basın İş Kanunu'na kıyas yoluyla uygulanacaktır. Bu durumda, Basın İş Kanunu kapsamına giren gazeteciler de iş güvencesinden faydalanabilir hale getirilmişlerdir. Ancak tüm bu olumlu düzenlemelere rağmen, Deniz İş Kanunu ve Borçlar Kanunu kapsamında kalan ve iş sözleşmesi ile çalışan işçiler iş güvencesinden faydalanamamaktadır.

4857 Sayılı Kanun 18. Maddesi gereği iş güvencesinden yararlanma da ön koşullar;

1. İş Sözleşmesinin İş Kanunu'na veya Basın İş Kanunu'na Tabi Olması
2. Feshin geçerli bir sebebe dayanması
3. İş Sözleşmesinin Süresiz Olması
4. İş Sözleşmesinin İşveren Tarafından Feshedilmesi
5. İşçinin Altı Ay Kıdemine Bulunması
6. Otuz veya Daha Fazla İşçi Çalıştıran Bir İşyeri Olması
7. İşveren Vekili Statüsünde Olmamak

II. İŞE İADE DAVASININ SONUÇLARI

A) Mahkeme Kararlarının Niteliği

İş Kanunu 20. Maddesi gereğince açılan dava tespit davası niteliğindedir.(3) Bu davada mahkeme feshin geçerli nedene dayanmadığını kararlaştırmakta, geçersizliğin tespiti ile yetinmekte iş güvencesi tazminatı ile boşa geçen süre ücretinin tahsili yönünde icrai nitelikte hüküm kuramamaktadır.

Yetkili İş Mahkemesinde açılan işe iade davası, davanın kabulü veya reddi olmak üzere iki farklı şekilde sonuçlanabilir.

B) İşe İade Davasının Reddedilmesi

İşe iade davasının reddedilmesi halinde bu red kararına bağlı belli sonuçlar ortaya çıkacaktır. Öncelikle Mahkeme tarafından ret kararının hangi gerekçe ile verildiğine bakmak gerekir.

ba) İşçinin İşe İade Davasını bir aylık süre içerisinde açmamış olması nedeni ile davanın reddine karar verilmiş olabilir.

Kanunun 20. Maddesi uyarınca fesih bildiriminden tebliği tarihinden itibaren bir aylık süre içerisinde feshin geçersizliği ve işe iade istemi ile dava açılması gerekir. İşe iade davasının fe-

Dipnotlar

1) <http://www.ozderin.av.tr/tr.php?makalevarisma> , Erişim tarihi: 15/3/2015

2) <http://webb.deu.edu.tr/hukuk/dergiler/dergimiz-15-ozel/1-ishukuku/29-abbasbilgili.pdf>, Bilgili Abbas, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Cilt: 15, Özel S., 2013, s.847-868 (Basım Yılı: 2014), Erişim Tarihi:18/05/2015

3) Y9HD, 2005/11204 E - 2005/14365 K, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası (Kazancı), "4857 sayılı İş Kanununda düzenlenen ve feshin geçersizliği sonucuna bağlanan iş güvencesi tazminatı ve boşa geçen süre ücreti alacağı, davacının başvurusu ve davanın işe başlatmaması halinde uygulanması gereken tespit niteliğinde hükümlerdir".

sih bildiriminden itibaren bir aylık hak düşürücü süre içerisinde açılması zorunlu olup (İş Kn. md. 20/1), yargıcın bir dava koşulu olan bir aylık süreyi resen araştırması ve süresinde açılmadığı sonucuna ulaşırsa, başka hususları araştırmadan işe iade davasının reddine karar vermesi gerekir.(4) Görüldüğü üzere bu süre hak düşürücü süre olup resen dikkate alınması gerekmektedir. (5)

İşveren , fesih bildiriminde bulunmuş ve fakat bunu tebliğ etmemişse dahi işçinin fesih bildirimini yapıldığı tarihi kesin olarak belirleyecek bir işlem yapması halinde artık bu tarih esas alınacaktır. (6) Bunun gibi işverenin fesih bildirimini tebliğden imtina ettiğine ilişkin tutanakların tutulduğu tarih zabıt altına alınmışsa yine bu tarih tebliğ tarihi sayılacaktır. Yine eylemli fesih halinde dava açma süresi eylemli feshin yapıldığı tarihten itibaren işler.

Tüm bu açıklamalar ışığında fesih bildirimini ile yazılı yapılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.(7) İşletmelerin kendilerine ait personel yönetmeliklerinde veya sözleşme hükümlerinde idari itiraz yöntemleri düzenlense veya işçi hastalığı nedeni ile rapor olsa bile bu hususlar süreyi kesmeyeceğinden bu bir aylık süre içerisinde davanın açılması gerekir. Önel verilmiş ise dahi bu önel hak düşürücü süre bakımından geçerli değildir.

Davanın süresinde açılmamış olması nedeni ile reddi halinde bu kararın işçinin ilerde açabileceği ihbar ve kıdem tazminatı ve diğer tüm işçilik alacaklarını içerecek dava üzerinde hiçbir etkisi yoktur.

bb) İşçi iş güvencesi kapsamında kalmadığından (belirli süreli sözleşme ile çalışmamış olması , en az 6 aylık kıdem ve en az 30 kişi koşulları) davanın reddine karar verilebilir.

30 işçi kuralı: 4857 Sayılı Kanununun 18. Maddesi uyarınca işçinin iş güvencesi hükümlerinden yararlanabilmesi için fesih bildirimini yapıldığı tarihte işyerinde 30 ve daha fazla işçi çalıştırılması gerekir. Yine kanununun 2/2 maddesine göre işverenin işyerinde ürettiği mal ve hizmet ile nitelik yönünden bağlılığı bulunan ve aynı yönetim altında örgütlenen yerler (işyerine bağlı yerler) ile dinlenme, çocuk emzirme , yemek, uyku, yıkanma, muayene ve bakım, beden ve mesleki eğitim ve avlu gibi eklentiler ve araçlarda işyerinden sayılır. (8) İşverenin aynı iş kolunda birden fazla işyerinin bulunması halinde, işyerinde çalışan işçi sayısı , bu işyerlerinde çalışan işçi sayısına göre belirlenir. (Sendikalar Kanununa göre de bir işyerinde yürütülen asıl işe yardımcı işler de asıl işin dahil olduğu iş kolundan sayılır). 30 işçi sayısının belirlenmesinde belirli-belirsiz süreli, tam-kısmi süreli , daimi-mevsimlik

iş sözleşmesi ile çalışanlar arasında bir ayırım yapılamaz. Fesih bildirimini yapıldığı tarihte 30 işçi sayısının tespitinde işçinin iş sözleşmesinin devam etmesi yeterli olup ayrıca fiilen çalışıyor olması gerekmemektedir. Konumu itibari ile iş güvencesi kapsamında bulunmayan işveren vekillerinin ve yardımcılarının da işyerinde çalışan işçi sayısının belirlenmesinde dikkate alınması gerekmektedir. Yine fesih bildirim tarihinden önce iş sözleşmesi feshedilen ve feshin geçersizliği davası açan lehine karar verilen işçinin işverene işe başlatılması hususunda başvurusu halinde bu işçide 30 işçi sayısında dikkate alınacaktır. Eğer henüz karar verilmemişse bekletici mesele yapılarak sonucu beklenecektir. Sadece hastalık, iş kazası gebelik ya da normal izin vb. nedenlerle ayrılan işçi yerine bu süre için ikame işçi temin edilmişse , 30 işçi sayısında ikame edilen işçi dikkate alınmayacaktır.

Dipnotlar

5) Y22HD, 17/11/2014 tarih, 2014/29773 E – 2014/32150 K, Kazancı, “Davacı, feshin geçersizliğine ve işe iadesine karar verilmesini istemiştir. Bir aylık dava açma süresi hak düşürücü nitelikte olup, yargılamanın her aşamasında re'sen dikkate alınır. Dairemizce bir aylık dava açma süresinin başlangıcı fesih iradesinin işçiye ulaştığı tarih olarak kabul edilmektedir. Somut olayda davacı işçinin iş sözleşmesi feshedilmiştir. Davacının feshin geçersizliği ve işe iadesine ilişkin talebini içeren davasını 4857 sayılı Kanun'un 20. maddesi uyarınca bir ay içerisinde açması gerekmektedir. Mahkemece davanın açılış tarihinin bir aylık sürenin geçmesinden sonra olduğu gerekçesi ile davanın reddine karar verilmişse de, dava dilekçesi Kırşehir İş Mahkemesine gönderilmek üzere Ankara 4. Mahkemesine verilmiştir. Başvuru harcının alındığına ilişkin makbuz da aynı tarihi taşımakta olup davacı vekili süresi içerisinde davasını açmıştır. Dolayısı ile davanın esasına girilerek bir karar verilmesi gerekir.”

6) Çil Şahin, İş Hukuku Yargıtay İlke Kararları (2013-2014 Yılları), Ankara 2015, 6. Basım, s. 404, Y7HD, 03/06/2014 tarih, 2014/6862 E-2014/12291 K, “İşveren fesih bildiriminde bulunmuş ancak bunu Tebliğ etmemiş olmasına rağmen, örneğin, işçi, işvereni şikayet ederek, fesih bildirimini yapıldığı tarihi kesin olarak belirleyecek bir işlem yapmışsa, artık bu tarihin esas alınması uygun olacaktır. Bu anlamda işverenin fesih bildirimini tebliğden imtina edildiği tutanakların tutulduğu tarih, tutanak düzenleyicilerin doğrulaması halinde tebliğ tarihi sayılacaktır. Eylemli fesih halinde dava açma süresi, eylemli feshin yapıldığı tarihten itibaren işler. Fesih bildirimine karşı idari itiraz yolu öngören personel yönetmeliği ya da sözleşme hükümleri, dava açma süresini kesmeyeceği gibi, işçinin bu süre içinde hastalığı nedeni ile rapor alması da bu süreyi durdurmayacaktır. İş sözleşmesinin önel verilerek feshi halinde, dava açma süresi önelin sona ereceği tarihte değil, işverenin fesih bildirimini tebliğ tarihinde başlar.”

7) Çil Şahin, Yargıtay İlke Kararları, s. 411, Y7HD, 13/02/2014 Tarih, 2014/1001 E- 2014/3848 K, “İşçiye yapılan sözlü fesih bildirim, bir aylık dava açma süresini başlatır. Daha sonra yapılan yazılı bildirim tarihinin esas alınması doğru olmaz.”

8) ÇİL Şahin, Yargıtay İlke Kararları, s. 378-380, Y9HD, 20/05/2014 Tarih, 2014/5024 E-2014/16029 K

2015 YILI FUAR TAKVİMİ

BAŞLAMA	BİTİŞ	FUARIN ADI	FUARIN KONUSU	BAŞLICA ÜRÜN HİZMET GRUPLARI	TÜRÜ	YER	ŞEHİR
01.10.2015	04.10.2015	Endüstri 2015 Denizli Metal İşleme, Kaynak, Delme, Kesme Teknolojileri Fuarı	Metal İşleme Makineleri, Kaynak, Delme, Kesme Teknolojileri	Metal İşleme Makineleri, Kaynak, Delme, Kesme Teknolojileri	İhtisas Fuarı	EGS Fuar ve Kongre Merkezi	Denizli
01.10.2015	04.10.2015	İzmir İnovasyon ve Konut Fuarı	İnovasyon ve Konut Projeleri	İnovasyon ve Konut Projeleri	İhtisas Fuarı	Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi	İzmir
01.10.2015	04.10.2015	Doğalgaz Antalya'15	Doğalgaz ve İklimlendirme Teknolojileri	Doğal Gaz Ekipmanları, Kombi Cihazları, Klima, Radyatör, Kazanlar, Doğalgaz Bacaları,	İhtisas Fuarı	Cam Piramit Sabancı Kong	Antalya
01.10.2015	04.10.2015	Bursa Yapı ve Yaşam Fuarı ve Kongresi	Yapı Malzemeleri	Yapı ve İnşaat Malzemeleri, Dekorasyon Ürünleri Seramik, Banyo, Mutfak Ürünleri, İç ve Dış Yapı Ünite Elemanları	İhtisas Fuarı	Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi	Bursa
01.10.2015	13.09.2015	26.Uluslararası Züccaciye, Züccaciye Ev Eşyaları, Dekoratif ve Elektrikli Ev Gereçleri Fuarı	Züccaciye, Hediyeelik Eşya, Dekoratif Ev Tekstili ve Elektrikli Ev Aletleri	Cam Ürünler, Çelik Mutfak Eşyaları, Plastik Ürünler, Porselen, Küçük Elektrikli Ev Aletleri, Ev Tekstili, Dekoratif Ürünler Ve Çeyiz	İhtisas Fuarı	Tüyap Fuar ve Kongre Merkezi	İstanbul
01.10.2015	13.09.2015	11.Uluslararası LED & LED Aydınlatma Fuarı	LED Sistemleri, Teknolojileri Ekipmanları ve Uygulamaları, LED Aydınlatma	LED Sistemleri, Teknolojileri, Aydınlatma Uygulamaları, Reklamcılık Uygulamaları, LED'li Ürünler	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
01.10.2015	13.09.2015	4.Elektronist Fuarı	ElektronikYan Sanayi, Komponentler, Güç Kaynakları, Gömülü Sistemler,	Elektronik Yan Sanayi, Komponentler, Güç Kaynakları, Gömülü Sistemler,Gösterim Sistemleri, Test ve Ölçüm Sistemleri, Elektronik Dizaynlar	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
01.10.2015	13.09.2015	4.Elex Fuarı	Elektrik Malzemeleri ve Ekipmanları, Elektrik İletimi ve Dağıtım	Elektrik Malzemeleri ve Ekipmanları, Elektrik İletimi ve Dağıtım, Kumanda ve Koruma, Test Ölçü ve Bakım, Akümülatör	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
01.10.2015	13.09.2015	28.Yapı Fuarı - Turkeybuild Ankara 2015	Yapı, İnşaat Malzemeleri ve Teknolojileri	Hizmetler, Altyapı, Kaba Yapı, Bitirme İşleri, Tesizat, Elektrik-Elektronik, Bina Donanımı, Mutfak-Banyo, Çevre Düzenleme	Uluslararası İhtisas Fuarı	ATO Kongre ve Sergi Sarayı	Ankara
02.10.2015	13.09.2015	FARMAVİZYON 2015	Eczacılık	İlaç, İlaç Dışı Kozmetik, Dermokozmetik, Medikal Ürünler ve Eczane Teknolojileri	İhtisas Fuarı	İstanbul Kongre Merkezi	İstanbul
02.10.2015	13.09.2015	İstanbul Forexpo-Forex, hisse ve Türev Ürünleri Fuarı	Forex Eğitimi, Tanıtım ve Bilinçlendirme Organizasyonu	Finansal Sunumlar ve Eğitimler, Yatırım Şirketleri, Aracı Kurumlar	İhtisas Fuarı	Yapı Endüstri Merkezi	İstanbul
06.10.2015	13.09.2015	Akare Yurtdışı Eğitim Fuarları	Yurtdışı Eğitim Alternatifleri ve İmkanları	Yurtdışında Lisans, Yüksek Lisans, Doktora, Sertifika, Yabancı Dil, Yaz Okulu, Lise Eğitimi	İhtisas Fuarı	Sheraton Hotel ve Kongre Merkezi	Ankara
06.10.2015	15.09.2015	BOAT SHOW 2015 35.Uluslararası İstanbul Boat Show Fuarı	Motor ve Yelkenli Tekneler, Motor ve Motor Ekipmanları, Marin Ekipmanları, Tüketici Ürün ve Aksesuar ve Hizmetleri, İkinci El Tekne ve Ekipmanları	Motor ve Yelkenli Tekneler, Motor ve Motor Ekipmanları, Marin Ekipmanları, Tüketici Ürün ve Aksesuar ve Hizmetleri,	Uluslararası İhtisas Fuarı	Marintürk İstanbul City Port -Pendik	İstanbul
07.10.2015	17.09.2015	Aymod 15.Uluslararası Ayakkabı Moda Fuarı	Ayakkabılar, Çantalar, Kemerler, Cüzdanlar, Kurum, Mümeslilikler ve Dergiler	Ayakkabılar, Çantalar, Kemerler, Cüzdanlar, Kurum, Mümeslilikler Ve Basın	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
07.10.2015	19.09.2015	Adana Ambalaj Fuarı 2015 9.Ambalaj ve Plastik Malzeme ve Makineleri, Paketleme İşlemleri ve Kauçuk Paketleme İşlemleri ve Kauçuk Fuarı	Ambalaj ve Plastik Malzeme ve Makineleri, Paketleme İşlemleri ve Kauçuk (Etiket Özel Bölümü)	Ambalaj ve Plastik Malzeme ve Makineleri, Paketleme İşlemleri ve Kauçuk	İhtisas Fuarı	Tüyap Adana Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi	Adana
07.10.2015	20.09.2015	Çukurova Gıda / Gıda-Tek Fuarı 2015 (9.)	Gıda, İçecek Ürünleri, Gıda İşleme, Unlu Mamuller Teknolojileri, Depolama, Soğutma, Taşıma ve Mağaza -Market Ekipmanları	Gıda, İçecek Ürünleri, Gıda İşleme, Unlu Mamuller Teknolojileri, Depolama, Soğutma, Taşıma ve Mağaza -Market Ekipmanları	İhtisas Fuarı	Tüyap Adana Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi	Adana
07.10.2015	20.09.2015	YÖREX -Yöresel Ürünler Fuarı	Yöresel Ürünler	Gıda, Gıda İşleme, İçecek Teknoloji ve Endüstrileri, Hediyeelik Eşya, El Sanatları	İhtisas Fuarı	Antalya Fuar Merkezi	Antalya
08.10.2015	20.09.2015	Akare Yurtdışı Eğitim Fuarları	Yurtdışı Eğitim Alternatifleri ve İmkanları	Yurtdışında Lisans, Yüksek Lisans, Doktora, Sertifika, Yabancı Dil, Yaz Okulu, Lise Eğitimi	İhtisas Fuarı	İzmir Hilton Oteli	İzmir
08.10.2015	20.09.2015	İsviçre Eğitim Fuarı	Eğitim, Eğitim Materyalleri ve Teknolojileri	Eğitim, Materyalleri ve Teknolojileri, Sınavlar, Yurtdışı Programlar, Finansal ve Bankacılık, Sigorta, Uçak Biletleri, Vize Hizmetleri, Konsolosluk ve Dernekler,	İhtisas Fuarı	Ankara Sheraton Oteli	Ankara
08.10.2015	20.09.2015	1.Türk ve Bölgesel Kompozit Sanayi, Teknoloji ve Uygulamaları	Kompozit Ürünleri ve Teknolojileri	Kompozit Ürünleri ve Teknolojileri	İhtisas Fuarı	Gorion Hotel - Bahçelievler	İstanbul
08.10.2015	20.09.2015	ALUEXPO 2015 4.Uluslararası Alüminyum Teknolojileri, Makine ve Ürünleri İhtisas Fuarı	Alüminyum Ürünler, Üretim Teknolojileri, Makinaları, Ekipmanları	Hammaddeler, Birincil Alüminyum Ürünler, Farklı Endüstriler İçin Alüminyum Ürünler, Alüminyum Üretim Teknolojisi, Makina ve Ekipmanları, Yüzey İşlemleri	Uluslararası İhtisas Fuarı	İstanbul Fuar Merkezi Yeşilköy	İstanbul
08.10.2015	20.09.2015	Intemak'15 Doğu Marmara Yapı Teknolojileri ve Ürünleri İnşaat Makineleri Ekipmanları, Makine ve İş Makineleri Fuarı	Yapı Teknolojileri, İnşaat Makine ve Ekipmanları, Makine ve İş Makineleri	Yapı Teknolojileri, Malzemeleri, Makine ve İş Makineleri Ürünleri	İhtisas Fuarı	BB Kocaeli Uluslararası Fuar Merkezi	Kocaeli
08.10.2015	20.09.2015	2.Tarım, Seracılık, Hayvancılık ve Teknolojileri Fuarı	Tarım, Seracılık, Hayvancılık Makine ve Teknolojileri	Tarımsal Mekanizasyon ve Teknolojileri, Sera, Su ve Sulama, Gübreler, Tohum, Fide, Fidan ve Bahçecilik, Ekolojik Tarım	İhtisas Fuarı	Kahramanmaraş Belediye Fuar Merkezi	Kahramanmaraş
08.10.2015	20.09.2015	Çin Zhejiang İhraç Fuarı 2015	Çin Zhejiang İhraç Ürünleri	Tekstil, Ayakkabı, Çanta, Kozmetik, Oyuncak, Hediyeelik Eşya, Spor Ekipmanları, Züccaciye, Hırdavat, Aydınlatma, Elektronik, Plastik Ürünler, Kırtasiye&Ofis Malz.	Genel Fuar	Lütfi Kırdar Uluslararası Kongre ve Sergi Sarayı	İstanbul
08.10.2015	20.09.2015	Kent Expo '3.Şehircilik ve Kent İhtiyaçları Fuarı	Şehircilik ve Kent İhtiyaçları	Belediye Araçları, Kent Mobilyaları, Park, Bahçe Düzenleme Ekipmanları, Arıtma Ekipmanları ve Malzemeleri, Taşıma Sistemleri, Spor Tesisi Ekipman ve Donanımları	İhtisas Fuarı	Fuar İzmir	İzmir
08.10.2015	04.10.2015	Anamur Agrodays- 2.Anamur Tarım ve Gıda Fuarı	Tarım Tarım Makineleri, Gübre, Tohum, Seracılık	Tarım Tarım Makineleri, Gübre, Tohum, Gıda Makineleri, Seracılık, Hayvancılık Sulama	İhtisas Fuarı	Anamur Sehat Atanur Bal Fuar Merkezi	Mersin
09.10.2015	11.10.2015	4.Malatya İnsan Kaynakları ve İstihdam Fuarı	İnsan Kaynakları ve İstihdam	İnsan Kaynakları, Halkla İlişkiler ve Pazarlama	İhtisas Fuarı	Mışmiş Park Fuar Alanı	Malatya

HAZIR BETON

KONYA

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel: +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

DÜNYA'DAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

GIDA MADDELERİ VE İÇECEKLER

201500222-- Alım

URUGUAY

Firmanın baharat (karabiber ve beyazbiber) almak istediği bildirilmiştir. Söz konusu talep Birliğimize, T.C. Buenos Aires (Arjantin) Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği tarafından iletilmiştir.

Kayıt Tarihi: 03.08.2015

Firma Adı: Especies Puras la Trinidad Belem S.A.
Adres:Arrieta 2956, C.P. 11600, Montevideo, Uruguay, ,

Yetkili Kişi: Ms. Adriana Anon

Tel: 598..2487-2893; Faks:.. ; e-mail: adriana.anon@latrinidad.com.uy ; web: www.latrinidad.com.uy

MOTORLU TAŞIT, RÖMORK VE ARAÇ PARÇALARI

201500224-- Alım

TUNUS

T.C. Tunus Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği tarafından, Tunuslu firmanın ülkemizden Türk Malı bisiklet bileşenleri ve parçaları almak istediği bildirilmiştir.

Kayıt Tarihi: 05.08.2015

Firma Adı: INTERNATIONAL BIKE MANUFACTURE
Adres:10 rue de la chimie Z.I. Sidi Rzig 2033 Megrine, ,

Yetkili Kişi: Dominique TURCAS

Tel: 216.71.296 181; Faks:216.71.432 008 ; e-mail: dominiqueturcas@yahoo.fr ; web:

GIDA MADDELERİ VE İÇECEKLER

201500231-- Satım

PERU

Güney Amerika ülkesi olan Peru'nun başkenti Lima'da bir şirket kuran yurttaşımız; tedarik ettikleri uygun fiyatlı muz, ananas, mango, palta gibi Ekvatora özgü egzotik meyveler ve konserve balık satmak istediklerini bildiriyor.

Kayıt Tarihi: 26.08.2015

Firma Adı: ERKSAM

Adres:Manzana P Lote 3 Urbanicaion San Ignacio, Avenida San Hilarion, San Juan de Lurigancho, Lima - PERU, 036, ,

Yetkili Kişi: Nazım Kurul

Tel: 51.960.129130; Faks:.. ; e-mail: nkurulnn@gmail.com ; web:

METALİK OLMAYAN DİĞER ÜRÜNLER

201500223-- Alım

MAKEDONYA CUMHURİYETİ

"BETA Consulting LTD" Danışmanlık Şirketi tarafından, temiz elmadan meyve suyu üretimi yapan Yabolcelo Firmasının, Türkiye'den 0,2 l, 0,33 l, 0,7 l, 0,75 l ve 1 litrelik kapaklı cam şişeler temin etmek istediği bildirilmiştir. Talep miktarının bir konteynir olduğu belirtilmiştir.

Kayıt Tarihi: 05.08.2015

Firma Adı: BETA Consulting LTD
Adres:Blvd. "Iinden" 47, 1000 Skopje, R. Macedonia, ,

Yetkili Kişi: Elizabeta Kochovska ICEVA / CMC - Certified Management Consultant

Tel: 389.2.3 118 825; Faks:389.2.3 114 862 ; e-mail: elizabeta@betaconsulting.com.mk ; web: www.betaconsulting.com.mk

GIDA MADDELERİ VE İÇECEKLER

201500233-- Satım

İRAN

Firma, kuru üzüm satmak istediğini bildiriyor.

Kayıt Tarihi: 31.08.2015

Firma Adı: Iran Dried Fruit Company
Adres:KM7 SharafAbad Road, Kerman, Iran , ,

Yetkili Kişi:

Tel: 98.21.22365723-4; Faks:.. ; e-mail: farzin@irandriedfruit.com ; web: www.irandriedfruit.com

PETROL ÜRÜNLERİ VE YAKITLAR

201500232-- Satım

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ

Firma, baz yağı (base oil) SN-100,150,180,350 satmak istediğini bildiriyor. Firma ayrıca ürün teslimatı Karadeniz Rusya limanlarında FOB veya Türkiye Limanında CİF olarak gerçekleştirebileceklerini de bildiriyor.

Kayıt Tarihi: 26.08.2015

Firma Adı: "Nafta N" FZE

Adres: P.O Box:41537HFZ Sharjah UAE, ,

Yetkili Kişi: Nasreddin Aliyev

Tel: 994.55.6742524; Faks:.. ; e-mail: kapaz.nna@gmail.com ; web: www.bestoil.az

DÜNYA'DAN İŞBİRLİĞİ TEKLİFLERİ

MADENCİLİK, TAŞ OCAĞI İŞLETME VE DİĞER İLGİLİ ÜRÜNLER

201500230-- İşbirliği

PERU

Kayıt Tarihi: 26.08.2015

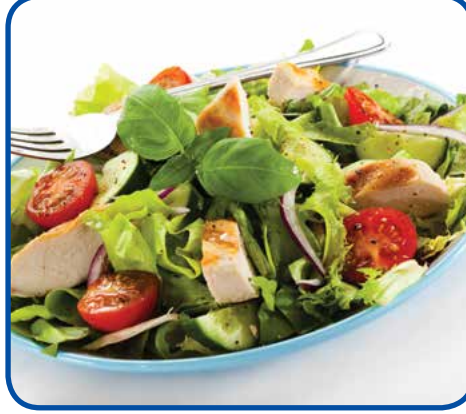
Firma Adı: ERKSAM

Adres:Manzana P Lote 3 Urbanicaion San Ignacio, Avenida San Hilarion, San Juan de Lurigancho, Lima - PERU, 036, ,

Yetkili Kişi: Nazım Kurul

Tel: 51.960.129130; Faks... ; e-mail: nkurulnn@gmail.com ; web:

Güney Amerika ülkesi olan Peru'nun başkenti Lima'da bir şirket kuran yurttaşımız; altın ve diğer minerallerin bulunduğu, fizibilite raporlarının resmi ve tam olan maden arazilerine altın metal rafinerisi satın almak isteyen bir firma adına 0 veya 2. el tekliflere açık olduklarını ve işbirliği yapmak istediklerini bildiriyor.

OTEL VE LOKANTACILIK HİZMETLERİ

201500227-- İşbirliği

MAKEDONYA CUMHURİYETİ

Kayıt Tarihi: 06.08.2015

Firma Adı: RONI MARKOVSKI

Adres:, ,

Yetkili Kişi: Roni Markovski

Tel: .; Faks... ; e-mail: roni.markovski@gmail.com ; web:

Makedonya'nın Manastır kenti şehir merkezinde, Mustafa Kemal'in askeri eğitim aldığı ve bir bölümü "Atatürk Müzesi" olarak ayrılan Manastır İdadisinin yanında bulunan tarihi orduvi binasının satılmak ya da 30 yılına kullanım hakkının devredilmek istendiği bildirilmiştir. Tarih ve kültür turizmi ile sağlık turizmi açısından önemi bir bölgede bulunan 25.000 m2 bir arsada yer alan binanın Yunanistan sınırına da 14 km uzaklıkta olduğu belirtilmiştir. Söz konusu teklif Birliğimize, Makedonya Türkiye Ticaret Odası aracılığıyla iletilmiştir.

MİMARLIK, İNŞAAT, HUKUK, MUHASEBE VE İŞLETME KONULARINDA HİZMETLER

201500198-- İşbirliği

BREZİLYA

Yıllardır Brezilya'da yatırım ve öncesi için araştırmalar, pazar araştırması ve pazarlama ile ilgili diğer çalışmalar, gümrük mevzuatı vb. konularda çalışmalar yapan yurttaşımız; Brezilya pazarında ticari faaliyette bulunmak, işyeri, şube, temsilcilik açmak, fabrika/üretim tesisi kurmak, yatırım yapmak, dağıtımçı ağı kurmak, ithalat-ihracat vs. ile uğraşmak isteyen ve yerel yönetimlerle, diğer devlet kuruluşları ve yerel piyasada faaliyet gösteren her alandaki şirketlerle temas kurmak isteyen firmalarımıza yardımcı olacağını bildirmiştir. Vedat Mutlu ile vedatmutlu06@hotmail.com e-posta adresinden de bağlantı kurulabilir.

Kayıt Tarihi: 02.09.2015

Firma Adı: VEDAT MUTLU

Adres:11 Qd.02 LT: 20 SETOR SUL CEP:77.270.000 TAQUARALTO - PALMAS - TO - BRASIL, ,

Yetkili Kişi: Vedat Mutlu

Tel: +55.63.8149 2724 +55.63.8149 2724; Faks... ; e-mail: vedatmutlu64@gmail.com ; web:

MAMUL ÜRÜN VE MALZEMELER

201500225-- İşbirliği

POLONYA

Kayıt Tarihi: 06.08.2015

Firma Adı: Erg-System S.A.

Adres:ul. Chopina 15, 43-170 Łaziska Górne, ,

Yetkili Kişi: Ksenia Dworecka / Sales Specialist

Tel: 48.32.224 35 20 wew. ; Faks:48.32.224 16 10 ; e-mail: k.dworecka@erg-rotoform.pl ; web: www.erg-rotoform.pl

Polonya'da kanalizasyon arıtma tesisleri ve septik tanklardan çıkan atık suları temizleme sistemleri ve polietilenden üretilen yağ ayırıcılar (hydrocarbon separators) ve gres yağı ayırıcıları üreten şirketin temsilcisi; ürünlerini Türkiye'de de satmak istediklerini bildirmiştir.

EMLAKÇILIK HİZMETLERİ

201500229-- İşbirliği

MAKEDONYA CUMHURİYETİ

Makedonya'nın Manastır kentinde bulunan şeker fabrikasının satılmak istendiği bildirilmiştir. 300.000 m2 bir arsada yer alan tesisin Yunanistan sınırına 12 km uzaklıkta, Arnavutluk sınırına ise 65 km uzaklıkta olduğu belirtilmiştir. Söz konusu teklif Birliğimize, Makedonya Türkiye Ticaret Odası aracılığıyla iletilmiştir.

Kayıt Tarihi: 06.08.2015

Firma Adı: RONI MARKOVSKI

Adres:, ,

Yetkili Kişi: Roni Markovski

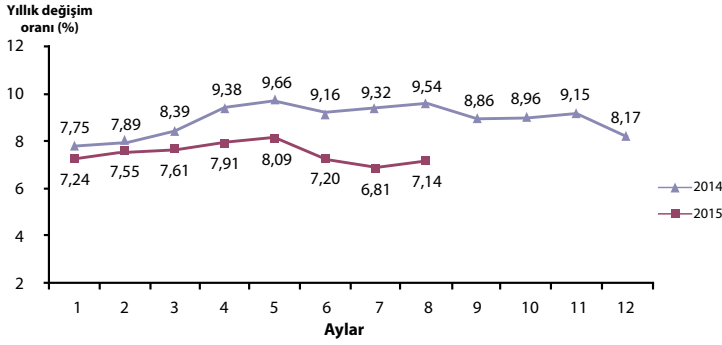
Tel: .; Faks... ; e-mail: roni.markovski@gmail.com ; web:

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

ENFLASYON

Ağustos ayında TÜFE, aylık %0,40 arttı.

2015 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,40, bir önceki yılın Aralık ayına göre %5,27, bir önceki yılın aynı ayına göre %7,14 ve on iki aylık ortalamalara göre %7,88 artış gerçekleşti.

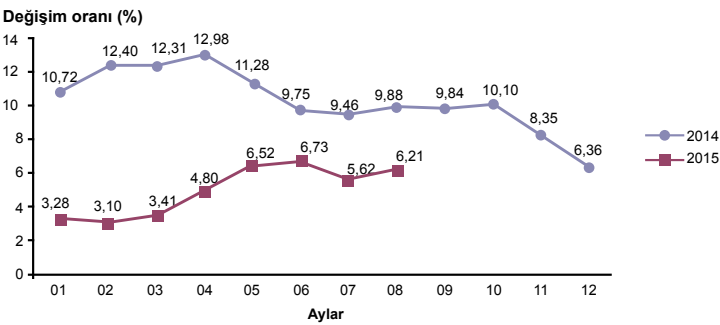

En Fazla Artan			En Fazla Azalan		
S.	Ürün Adı	Oran(%)	S.	Ürün Adı	Oran(%)
1	Salatalık	29,73	1	Armut	-19,43
2	Taze Fasulye	19,86	2	Kavun	-11,41
3	Yazıcı	11,61	3	Patates	-10,98

Yurt İçi ÜFE, aylık %0,98 arttı.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2015 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %0,98, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,19, bir önceki yılın aynı ayına göre %6,21 ve on iki aylık ortalamalara göre %6,14 artış gösterdi.

Yurt içi üretici fiyat endeksi (2003=100), 2014-2015 (Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı)

En Fazla Artan			En Fazla Düşen		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	Basım ve kayıt hizmetleri	4,09	1	Kok ve rafine petrol ürünleri	-8,75
2	Makine ve ekipmanları b.y.s.	2,91	2	Diğer ulaşım araçları	-0,64
3	Kimyasallar ve ürünleri	2,88	3	Mobilya	-0,22

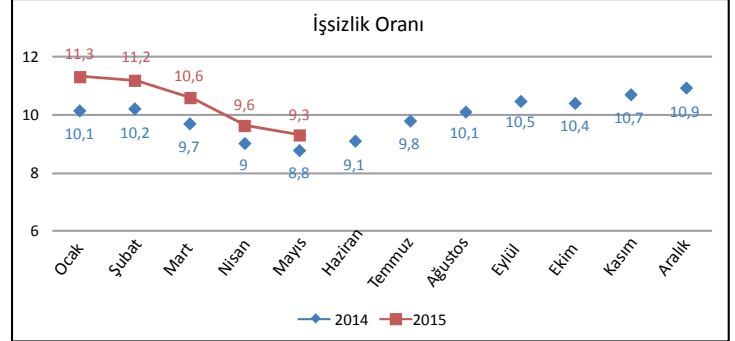
İSTİHDAM ve İŞSİZLİK

Mayıs 2015 döneminde işsizlik oranı %9,3.

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaşta kişilerde işsiz sayısı 2015 yılı Mayıs döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 238 bin kişi artarak 2 milyon 789 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,5 puanlık artış ile %9,3 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 0,7 puanlık artış ile %11,4 olarak tahmin edildi. 15-24 yaş grubunu içeren genç işsizlik oranı 1,2 puanlık artış ile %17 olurken, 15-64 yaş grubunda bu oran 0,6 puanlık artış ile %9,5 olarak gerçekleşti.

İşgücüne katılma oranı ise %46,2

İşgücü nüfusu 2015 yılı Mayıs döneminde 29 milyon 861 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise %51,7 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %71,8, kadınlarda ise %32,1 oldu.

DIŞ TİCARET

Temmuz ayında ihracat %16,2, ithalat %8,7 azaldı.

2015 yılı Temmuz ayında, 2014 yılının aynı ayına göre ihracat %16,2 azalarak 11.181 milyon dolar, ithalat %8,7 azalarak 18.209 milyon dolar olarak gerçekleşti. Temmuz ayında dış ticaret açığı %6,5 azalarak 6.596 milyon dolardan, 7.028 milyon dolara yükseldi.

2014 Temmuz ayında %66,9 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, 2015 Temmuz ayında %61,4'e düştü.

Avrupa Birliği'ne ihracat %13,8 azaldı.

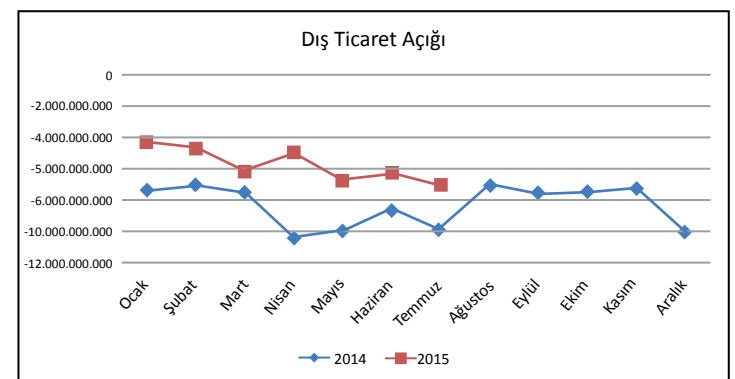
Avrupa Birliği'nin (AB-28) ihracattaki payı 2014 Temmuz ayında %45 iken, 2015 Temmuz ayında %46,3 oldu. AB'ye yapılan ihracat, 2014 yılının aynı ayına göre %13,8 azalarak 5.176 milyon dolar olarak gerçekleşti.

En çok ihracat yapılan ülke Almanya oldu

Almanya'ya yapılan ihracat 2015 yılı Temmuz ayında 1 milyar 100 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla İngiltere (810 milyon dolar), Irak (630 milyon dolar) ve ABD (605 milyon dolar) takip etti.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı

Çin'den yapılan ithalat, 2015 yılı Temmuz ayında 2 milyar 86 milyon dolar oldu. Bu ülkeyi sırasıyla Almanya (1 milyar 980 milyon dolar), Rusya (1 milyar 706 milyon dolar) ve İtalya (1 milyar 20 milyon dolar) izledi.

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

2014 yılı Temmuz ayında 5,3 milyar TL açık veren bütçe, 2015 yılı Temmuz ayında 5,4 milyar TL açık vermiştir.

- 2014 Temmuz ayında 877 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2015 yılı Temmuz ayında 350 milyar TL faiz dışı açık verilmiştir.
- Bütçe giderleri bir önceki yılın aynı ayına göre %13,8 oranında artarak 45,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.
- Bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %15,6 oranında artarak 40,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe (Milyon TL)

Milyon TL	2014			2015			Mart
	Yıl.Gerç.	Gerç.	%	Bütçe	Gerç.	%	
Bütçe Gideri	448.424	39.990	8,9	472.943	45.506	9,6	13,8
Bütçe Geliri	425.758	34.699	8,2	451.979	40.103	8,9	15,6
Bütçe Dengesi	-22.666	-5.291	22,6	-20.963	-5.403	25,8	-2,1
Faiz Dışı Denge	27.242	-877	-3,3	33.037	-350	-1,1	60,1

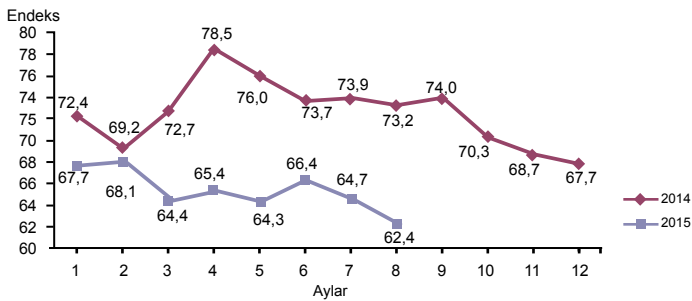
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2015 Ağustos ayında tüketici güveni azaldı.

2015 Ağustos ayında bir önceki aya göre %3,6 oranında azaldı. Temmuz ayında 64,66 olan endeks, Ağustos ayında 62,35 oldu.

Tüketici Güven endeksindeki azalış, hanenin maddi durum, genel ekonomik durum, işsiz sayısı beklentisi ve tasarruf etme ihtimali değerlendirmelerinin kötüleştiğini göstermektedir.

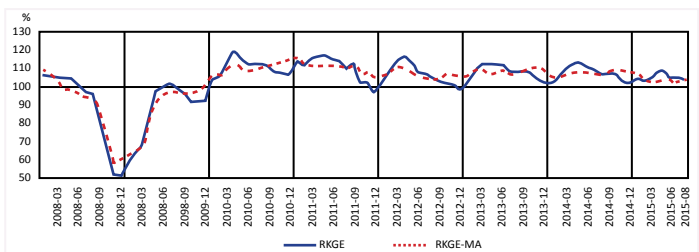
Tüketici güven endeksi, Ağustos 2015

REEL KESİM GÜVEN ENDEKSİ

2015 Ağustos ayında endeks, bir önceki aya göre 1,7 puan azalarak 103,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde sabit sermaye yatırım harcaması, gelecek üç aydaki üretim miktarı, gelecek üç aydaki toplam istihdam miktarı ve gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı endeksi artış yönünde etkilerken, genel gidişat, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku miktarı ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilemiştir.

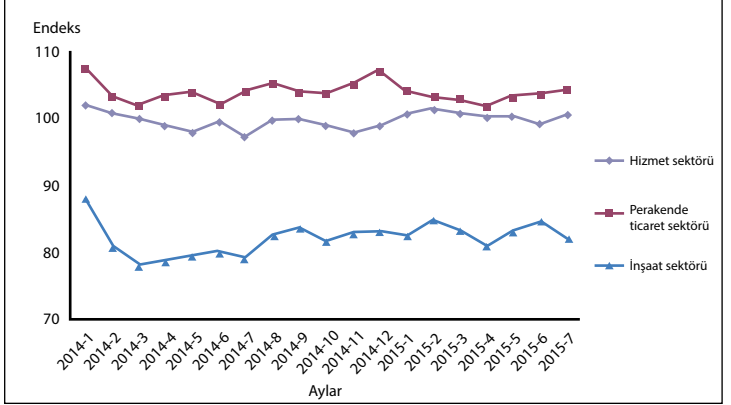

Kaynak: TCMB

SEKTÖREL GÜVEN ENDEKSLERİ

Haziran ayında hizmet ve perakende sektörlerinde artarken inşaat sektörü güven endeksi azaldı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel güven endeksleri, Temmuz 2015

Sektörel Güven Endeksleri 0-200 aralığında değer alabilmekte, endeksin 100'den büyük olması sektörün mevcut ve gelecek döneme ilişkin iyimserliğini, 100'den küçük olması ise kötümserliğini göstermektedir.

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

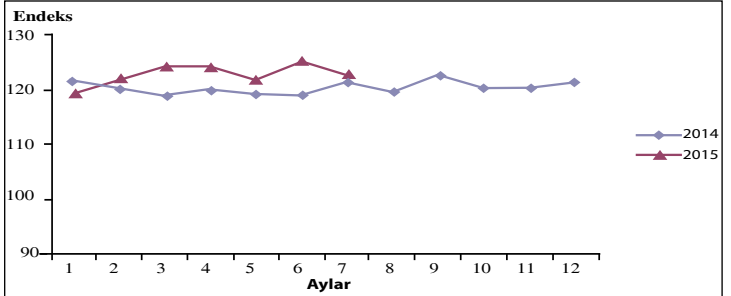
2015 Temmuz ayında sanayi üretimi azaldı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde,

2015 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre;

2015 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre;

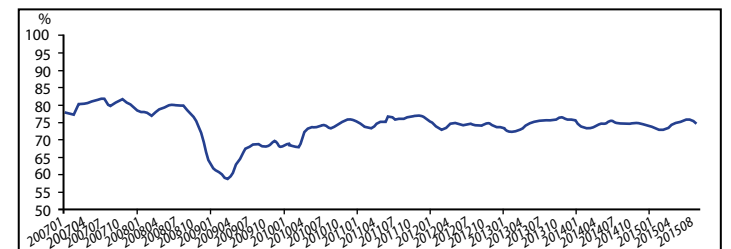
- madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %1,2 arttı,
- imalat sanayi sektörü endeksi %2,4 azaldı,
- elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %3,1 arttı.

Bu çalışma yalnızca bilgilendirme amaçlıdır. Çalışmada yer alan analiz ve değerlendirmeler yatırım tavsiyesi olarak yorumlanmamalıdır. Veriler kamuya açık ve güvenilir olduğu düşünülen kaynaklardan derlenmiştir. Çalışmadaki bilgiler Konya Ticaret Odası için bağlayıcı değildir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2015 Ağustos ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı, bir önceki aya göre 1,1 puan azalarak %74,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

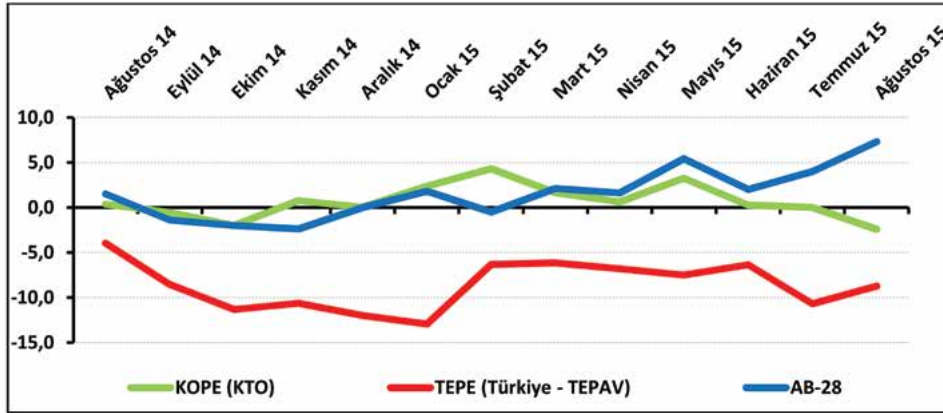

Konya Perakende güven endeksi (KOPE)

KONYA'DA PERAKENDECİLER İŞLERDEN MEMNUN DEĞİL

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) değeri geçen aya göre azaldı. Geçtiğimiz 3 aydaki işlerin durumunda geçen yıla ve geçen aya göre azalma oldu. Önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı ve tedarikçilerden sipariş beklentisinde hem Ağustos 2014'e göre hem de Temmuz 2015'e göre artışı oldu. Konya perakende sektörü, Ağustos 2015'te de Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Ağustos 2014 - Ağustos 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya Perakende Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-0,7	1,6	3,9	2,1	-0,2	-1,8	-1,7	0,9	4,4	5,0	2,0	4,2
2014	-1,4	-5,5	-7,5	-6,5	-4,3	1,6	4,8	0,4	-0,6	-2,0	0,7	0,0
2015	2,4	4,3	1,6	0,6	3,3	0,2	0,8	-2,4				

Konya'da perakende güveni düştü:

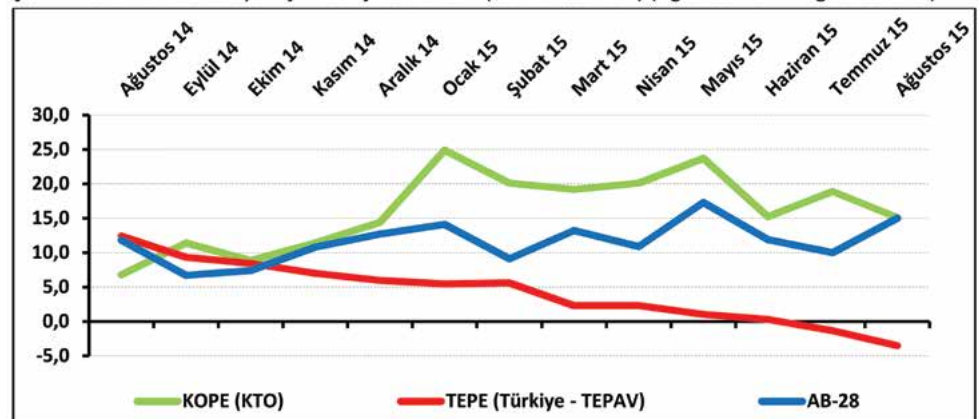
Ağustos 2015'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -8,7 değerini alırken, KOPE -2,4 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 2,8 puan, TEPE ise 4,7 puan azaldı. KOPE'de bir önceki aya göre de 2,4 puanlık bir azalma gözlemlendi. Konya perakendesi, ağustos ayında Türkiye genelinden daha iyi değer alırken, AB-28'in gerisinde kaldı. KOPE değerinin geçen yıla göre azalmasında geçtiğimiz 3 aydaki işlerin durumundaki, geçen aya göre azalmasında ise önümüzdeki 3 aydaki satış beklentilerindeki ve geçtiğimiz 3 aydaki işlerin durumundaki azalma etkili oldu.

Konyalı perakendeciler önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme bekliyor:

Ağustos 2015'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 39,7'si önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 21,7 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 38,7 olarak belirlendi.

Gelecek 3 aydaki satış beklentilerinde Ağustos 2014'e göre 8,3 puan artış, Temmuz 2015'e göre ise 3,8 puan azalış oldu. Gelecek 3 ayda ilişkin satış beklentilerinde Konya, Ağustos 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans sergiledi.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda ilişkin satış beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Ağustos 2014 - Ağustos 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda ilişkin beklenti* (%arttı - %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	8,9	19,7	19,8	16,0	12,1	13,5	17,7	15,4	20,8	18,8	14,4	18,8
2014	2,6	-4,3	-10,5	-3,6	-3,4	20,2	15,6	6,8	11,4	8,8	11,4	14,4
2015	24,9	20,1	19,2	20,1	23,7	15,2	18,9	15,1				

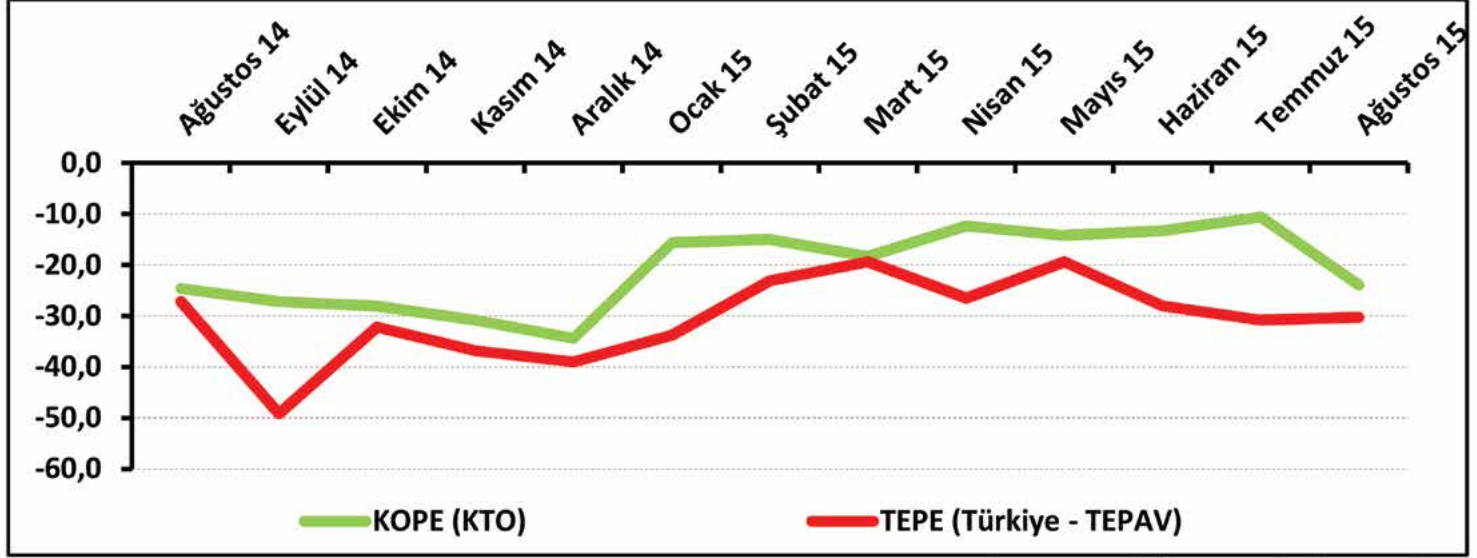
Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı:

Ağustos 2015'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 13,3 puan azalırken, geçen yılın aynı ayına göre 0,7 puan artarak -23,9 değerini aldı.

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin ora-

nı Ağustos 2015'te yüzde 17,3 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 41,7 oldu. KOPE anketine katılanların yüzde 41'i ise işlerinin Ağustos 2014'e göre değişmediğini belirtti. Ağustos ayında Konya'daki perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki perakendecilere göre daha olumlu olduğu görüldü.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

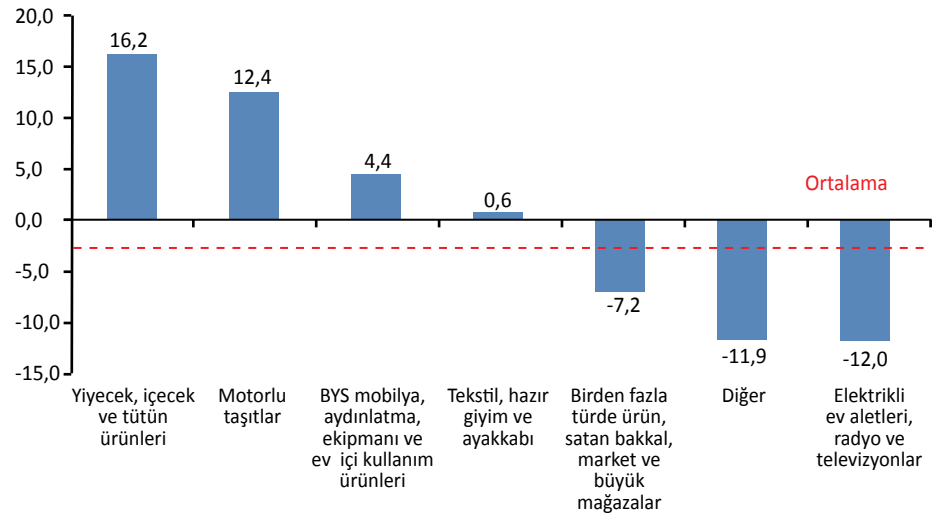
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-31,4	-29,0	-31,3	-32,2	-31,5	-25,1	-30,4	-28,6	-22,7	-20,7	-29,9	-18,3
2014	-23,4	-29,1	-24,5	-27,2	-28,2	-27,8	-27,3	-24,6	-27,2	-28,1	-30,8	-34,4
2015	-15,7	-15,0	-18,3	-12,3	-14,2	-13,3	-10,6	-23,9				

Perakendede en iyi performansı "yiyecek ve içecek" sektörü gösterdi:

Konya'da perakende sektöründe ağustos ayında en iyi performansı "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektörü sergiledi. Bu sektörü "motorlu taşıtlar", "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörleri takip etti. Bu dört sektördeki artış, ortalamasının üzerinde gerçekleşti. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar" sektörü ise geçen yılın aynı dönemine göre en fazla düşüş yaşanan sektör oldu. Bununla birlikte "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "diğer" sektörlerinde de düşüş yaşandı.

Şekil-4. Alt sektör bazında KOPE'nin Ağustos 2015'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Konya perakende sektöründe satış fiyatı beklentileri arttı:

KOPE ve TEPE değerleri sorular bazında karşılaştırıldığında, Ağustos 2015'te "gelecek yılki mağaza sayısı beklentisi" göstergesi haricindeki göstergelerde Konya'nın Türkiye'ye göre daha iyi bir performans sergilediği görüldü. Konya perakendesinde hem geçen yıla göre hem de geçen aya göre "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu" göstergesinde azalış yaşanırken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı ve tedarikçilerden sipariş beklentisinde" artış yaşandı. Konya perakendesinde "önümüzdeki 3 aydaki satış ve istihdam beklentisinde" ve "geçen yıla göre işlerin durumunda" Ağustos 2014'e göre artış olurken, Temmuz 2015'e göre azalma oldu.

Tablo-4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 08/2014	KOPE (Konya) 07/2015	KOPE (Konya) 08/2015	Bir önceki aya göre değişim 08/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2015	TEPE (Türkiye) 08/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-12,7	-23,8	-30,0	-6,2	-17,3	-40,9
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	7,0	4,9	7,7	2,8	0,7	-18,3
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,9	5,3	6,3	1,1	4,4	-16,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	6,8	18,9	15,1	-3,8	8,3	-3,6
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	5,8	6,5	6,1	-0,3	0,3	-5,2
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	10,2	28,4	29,2	0,8	19,0	26,3
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-24,6	-10,6	-23,9	-13,3	0,7	-30,3
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	8,7	8,5	4,0	4,5	-4,7	6,8

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Ağustos 2014'e göre)

Ülkeler / (Puan)	Ağustos 2014'e göre Perakende Güven Endeksin'deki Değişim
Malta	35,8
Hırvatistan	17,7
Fransa	12,9
İtalya	9,2
Romanya	8,3
Avusturya	7,6
Slovakya	7,1
Almanya	6,9
Euro Bölgesi-19	6,8
Çek Cumhuriyeti	6,6
Slovenya	6,4
AB-28	5,8
Bulgaristan	5,7
Belçika	4,9
İsveç	4,6
İspanya	4,5
Hollanda	2,9
İngiltere	2,8
Polonya	2,2
Portekiz	0,8
Finlandiya	0,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-0,2
Letonya	-2,0
Macaristan	-2,1
Litvanya	-3,4
Türkiye	-4,7
Danimarka	-7,8
Estonya	-12,5
Yunanistan	-37,6

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Perakende güveninde Türkiye, AB-28'in gerisinde kaldı:

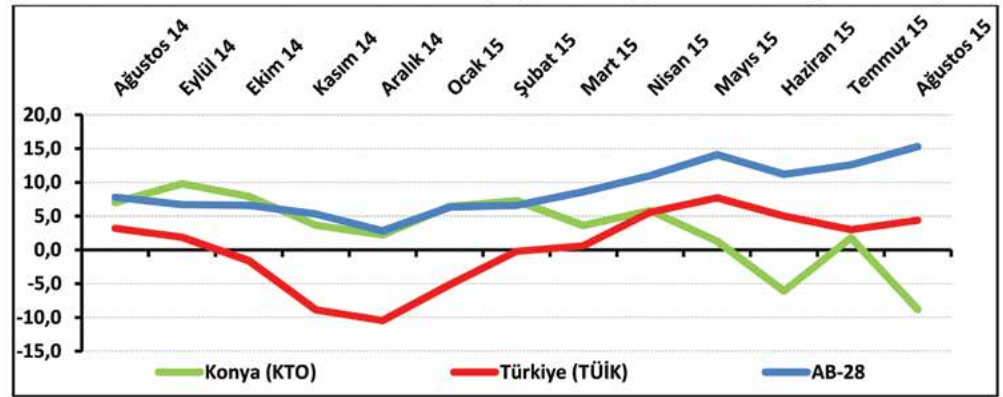
AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta'nın ağustos ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Malta'yı; Hırvatistan, Fransa ve İtalya takip etti. Yunanistan, Estonya ve Danimarka ise perakende güveninde geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Euro Bölgesi ve AB-28'de perakende güveninin geçen yıla göre arttığı gözlemlendi. Türkiye, geçen yıla göre perakende güveni değişiminde AB-28 ve Euro Bölgesine kıyasla daha kötü performans sergiledi.

Konya hizmetler sektörü güven endeksi (KOHİZ)

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yıla göre düştü. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi bir önceki aya göre 10,6 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 15,8 puan düşerek -8,8 puan değerini aldı. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Ağustos 2015'te bir önceki aya göre 1,4 puan ve geçen yılın aynı dönemine göre 1,2 puan yükselerek 4,4 puan değerini aldı. AB-28'i temsil eden hizmetler sektörü güven endeksi Ağustos 2015'te bir önceki aya göre 2,7 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 7,5 puan yükselerek 15,3 puan değerini aldı. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi; Konya'da düşerken, Türkiye geneli ve AB-28'de bir önceki aya göre yükseldi. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Ağustos ayında Türkiye geneli ve AB-28'den daha kötü performans sergiledi. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksinin bir önceki aya göre düşmesinde geçtiğimiz 3 aya göre işlerdeki düşüş ve gelecek 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin azalması etkili olmuştur.

Şekil-1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Ağustos 2014 - Ağustos 2015)

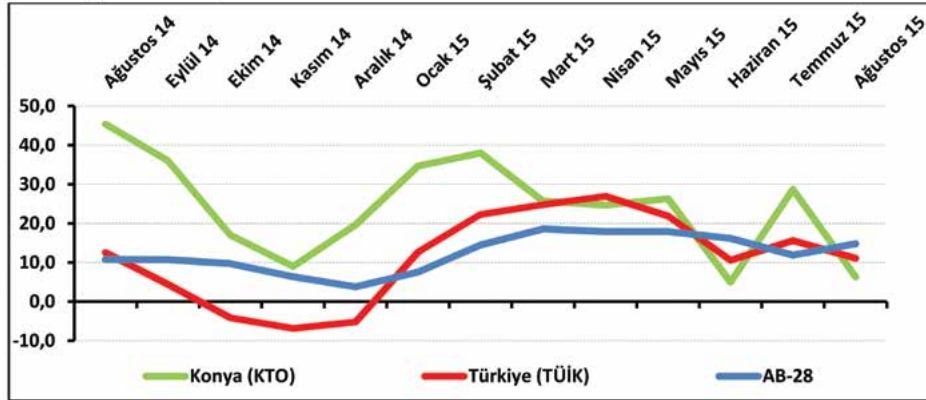

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	16,6	20,1	11,2	11,2
2014	7,3	0,1	-5,6	-2,6	-4,1	1,7	0,9	7,0	9,8	7,9	3,7	2,2
2015	6,4	7,3	3,6	5,8	1,3	-6,1	1,8	-8,8				

Şekil-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Ağustos 2014 - Ağustos 2015)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	39,0	35,3	29,0	26,7
2014	35,0	38,7	36,0	34,3	28,0	31,0	36,7	45,3	36,0	17,0	9,0	19,7
2015	34,7	38,0	25,7	24,7	26,3	5,0	28,7	6,3				

Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki dönemden beklentisi düştü:

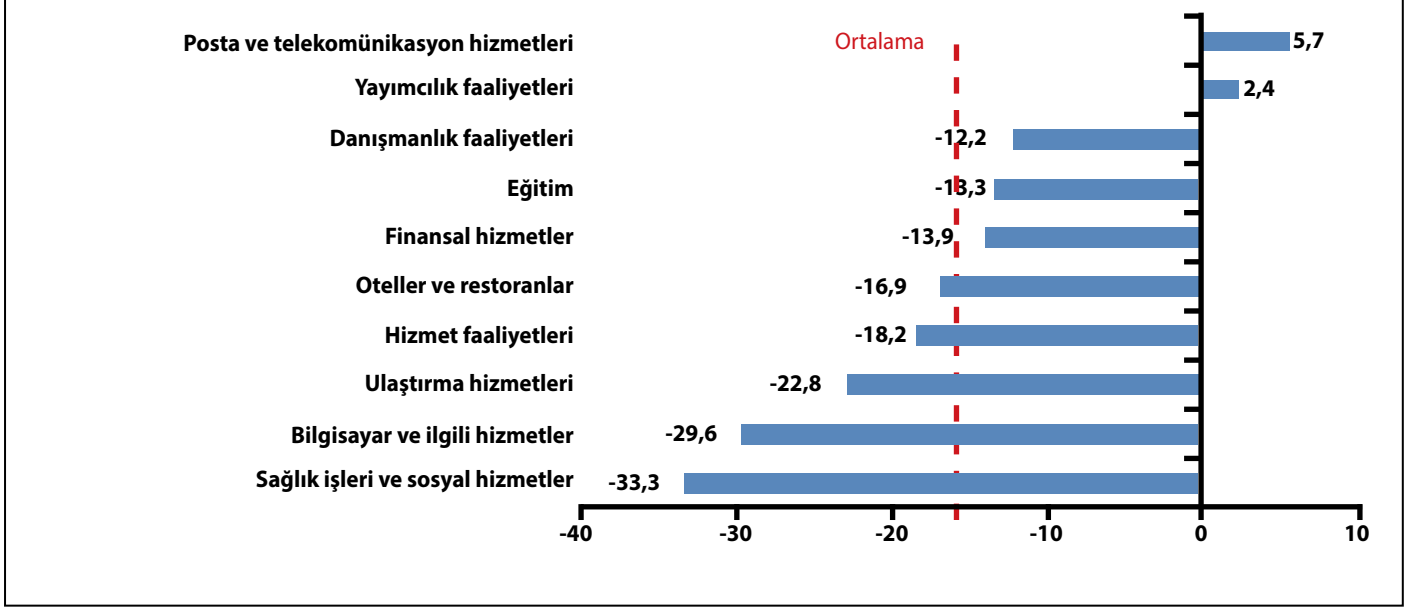
Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisinin denge değeri Ağustos 2015'te bir önceki aya göre 22,4, geçen yılın aynı dönemine göre ise 39 puan düşerek 6,3 puan değerini aldı. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisi bir önceki aya göre hem Konya'da hem de Türkiye genelinde düştü. Ağustos ayında Konya, Türkiye genelinden ve AB-28'den daha olumsuz bir performans sergiledi. Ağustos 2015'te Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 36,7'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 30,3'ü talepte düşme beklentilerini ifade etti.

Ağustos ayının lideri posta ve telekomünikasyon hizmetleri sektörü oldu:

Ağustos ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, "posta ve telekomünikasyon hizmetleri" sektörünün en iyi performans gösteren sektör olduğu görüldü. Bu sektörü "yayımcılık faaliyetleri" sektörü takip etti. Bu iki sektör haricindeki tüm sektörlerde geçen yıla göre düşüş yaşandığı görüldü. "Danışmanlık faaliyetleri", "eğitim", "finansal hizmetler", "oteller ve restoranlar", "hiz-

met faaliyetleri", "ulaştırma hizmetleri", "bilgisayar ve ilgili hizmetler" ve "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" sektörleri geçen yıla göre düşüş yaşanan sektörler oldu. "Danışmanlık faaliyetleri", "eğitim" ve "finansal hizmetler" sektörlerindeki azalma, ortalamadan daha düşük bir seviyede gerçekleşti. Endeks değerine göre bir önceki yıla göre gözlenen azalmanın en yüksek olduğu sektör, "sağlık işleri ve sosyal hizmetler" sektörü oldu.

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Ağustos 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

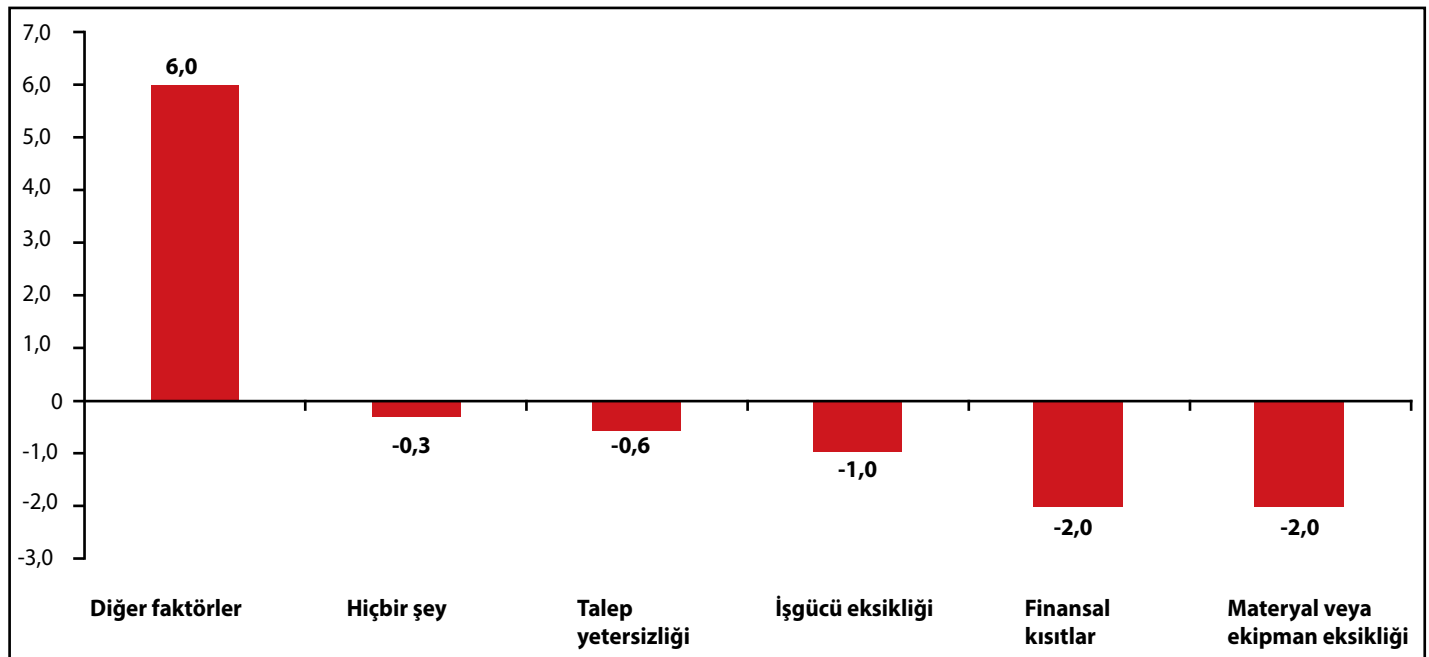

Firmaların yüzde 23,7'si talep yetersizliğinden şikâyet ediyor:

Konya'da hizmetler sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörler geçen yıla göre incelendiğinde talep yetersizliği, işgücü eksikliği, finansal kısıtlar, materyal veya ekipman eksikliği gibi unsurlardan şikâyet edenler ile faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını söyleyenlerin oranında düşüş yaşandığı görülmüştür. Buna karşın faaliyetlerinin belirtilen unsurlar dışında kalan diğer faktörlerden dolayı kısıtlandığını söyleyenlerin oranında geçen yıla göre artış yaşanmıştır.

Ağustos ayında hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 28'i faaliyetlerini kısıtlayan temel etmenin diğer faktörler olduğunu dile getirmiştir. Firmaların yüzde 23,7'si talep yetersizliğinin, yüzde 21,7'si finansal kısıtların, yüzde 4'ü işgücü eksikliğinin ve yüzde 1'i materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını vurgulamıştır. Faaliyetlerini kısıtlayan hiçbir şeyin olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 21,7 olmuştur.

Şekil-5. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Ağustos 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Konya hizmetler sektörünün gelecek döneme ilişkin talep beklentisi Türkiye genelinden daha düşük:

Konya ve Türkiye, Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi soruları bazında karşılaştırıldığında, ağustos ayında Konya'nın geçmiş dö-

nem göstergelerinde Türkiye'ye göre daha olumsuz bir performans sergilediği görüldü. "Gelecek üç ayda şirketin verdiği hizmetlerin fiyatlarında" bir önceki yıla göre artış yaşandı. Diğer tüm göstergelerde ise aynı dönemde düşüş olduğu gözlemlendi.

Tablo-2. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 08/2014	Konya (Konya TO) 07/2015	Konya (Konya TO) 08/2015	Bir önceki aya göre değişim 08/2015	Bir önceki yılın ayına göre değişim 08/2015	Türkiye (TÜİK) 08/2015
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-12,7	-12,0	-18,0	-6,0	-5,3	1,7
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-11,7	-11,3	-14,7	-3,4	-3,0	0,4
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	45,3	28,7	6,3	-22,4	-39,0	11,1
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	3,7	0,0	2,7	2,7	-1,0	-2,7
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	12,7	10,0	8,3	-1,7	-4,4	1,0
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	18,3	27,0	31,9	4,9	13,6	3,6
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-8,0	-3,0	-12,3	-9,3	-4,3	

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ağustos 2014'e göre)

Ülkeler / (Puan)	Ağustos 2014'e göre Perakende Güven Endeksindeki Değişim
İspanya	14,2
Litvanya	13,7
Almanya	13,3
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	11,9
İngiltere	10,5
Belçika	9,2
Hırvatistan	9,1
Slovenya	9,1
Bulgaristan	8,7
İtalya	8,7
Avusturya	8,0
Macaristan	7,9
AB-28	7,5
Euro Bölgesi-19	7,4
İsveç	5,7
Fransa	4,4
Hollanda	4,1
Çek Cumhuriyet	2,1
Portekiz	2,0
Türkiye	1,2
Letonya	1,1
Romanya	0,5
Polonya	-0,8
Danimarka	-1,6
Finlandiya	-2,4
Estonya	-4,1
Malta	-6,3
Slovakya	-6,7
Yunanistan	-67,4

Hizmetler sektöründe AB, Türkiye'ye göre daha iyi performans sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında, İspanya'nın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. İspanya'yı; Litvanya, Almanya, Güney Kıbrıs ve İngiltere takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise Yunanistan'da yaşandı. AB-28 ülkeleri Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, geçen yıla göre Euro Bölgesi'ne ve Türkiye'ye kıyasla daha iyi performans sergiledi.

Konya inşaat sektörü güven endeksi (KOİN)

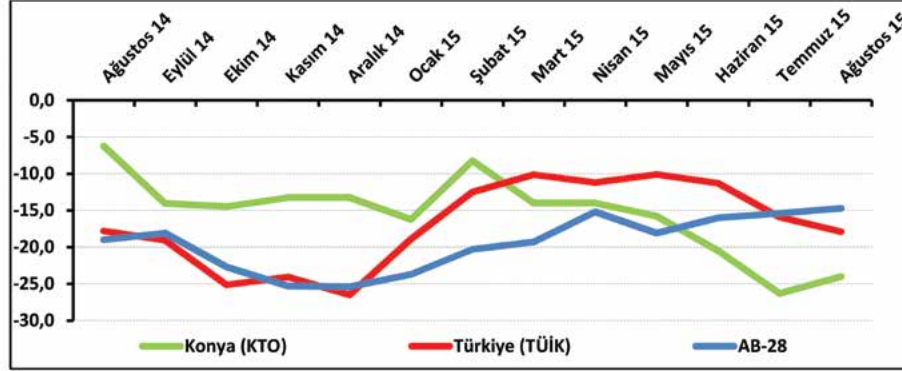
Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre yükseldi:

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Ağustos 2015'te bir önceki aya göre yükseldi, geçen yılın aynı dönemine göre düştü. Endeksin denge değeri, geçen yılın aynı dönemine göre 17,7 puan düştü, geçen aya göre 2,3 puan arttı ve -24 puan değerini aldı.

Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi Ağustos 2015'te -17,9 puan değerini aldı. Böylelikle endeks bir önceki aya göre 2 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 0,1 puan düşmüş oldu. AB-28'de inşaat sektörü güven endeksi ise -14,7 puan değerini aldı.

İnşaat sektörü güven endeksi, geçen yıla göre Konya'da düşerken, Türkiye genelinde ve AB-28'de yükseldi. Endeks, bir önceki aya göre Türkiye genelinde düştü, Konya'da ve AB-28'de ise yükseldi. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Ağustos 2015'te Türkiye geneli ve AB-28'den daha düşük değer aldı.

Şekil-1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
2014	-8,3	6,5	-0,3	-6,8	-5,0	-3,8	-10,0	-6,3	-14,1	-14,5	-11,5	-13,5
2015	-16,3	-8,3	-14,0	-14,0	-15,8	-20,5	-26,3	-24,0				

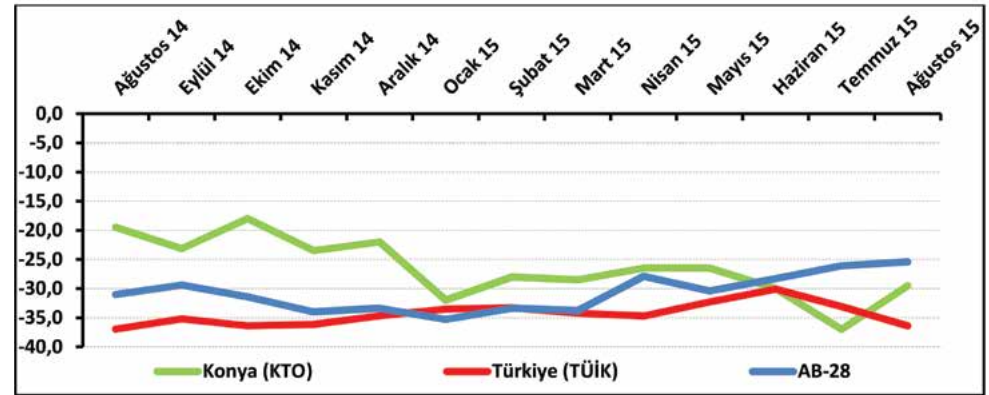
Konya'da inşaat sektörünün yüzde 56'sı mevcut siparişlerin normal seviyede olduğunu ifade etti:

Mevcut sipariş durumunun denge değeri, bir önceki aya göre yükseldi, geçen yılın aynı dönemine göre ise düştü. Böylelikle söz konusu değer, Ağustos 2015'te -29,5 puan değerini almış oldu.

Ağustos 2015'te Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 5,5'i mevcut siparişlerinin normalin üzerinde olduğunu belirtirken, yüzde 44'ü normalin altında olduğunu, yüzde 56'sı da normal seviyede olduğunu ifade etmiştir.

Mevcut siparişlerin durumu geçen yıla göre Konya'da düşerken, Türkiye genelinde ve AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründeki mevcut siparişlerin denge değeri, ağustos ayında Türkiye'den daha iyi, AB-28'den daha kötü performans gösterdi.

Şekil-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı) (Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri – %normalin altı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	-14,0	-17,0	-15,0	-27,5
2014	-31,0	-19,0	-19,0	-28,0	-26,5	-19,5	-28,0	-19,5	-23,1	-18,0	-23,5	-22,0
2015	-32,0	-28,0	-28,5	-26,5	-26,5	-30,0	-37,0	-29,5				

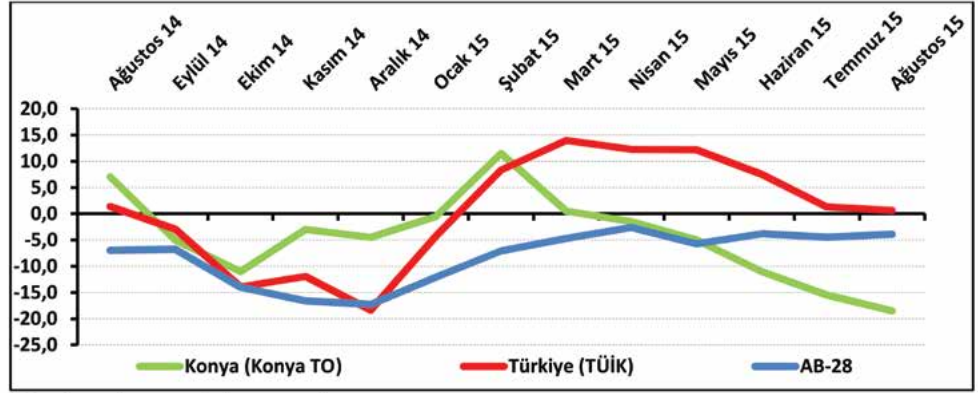
Konya'da gelecek dönemdeki istihdam beklentisi geçen yıla ve geçen aya göre düştü:

Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi Ağustos 2015'te bir önceki aya göre 3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 25,5 puan düşerek -18,5 puan değerini aldı.

Ağustos 2015'te Konya'da inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 15'i önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısında artış beklerken, çalışan sayısında düşüş bekleyenlerin oranı yüzde 33,5 oldu.

Çalışan sayısı beklentisi geçen yılın aynı dönemine göre Konya'da ve Türkiye genelinde düştü, AB-28'de yükseldi. Konya inşaat sektöründe önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisi ağustos ayında, Türkiye genelinden ve AB-28'den daha kötü performans gösterdi.

Şekil-3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)(Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

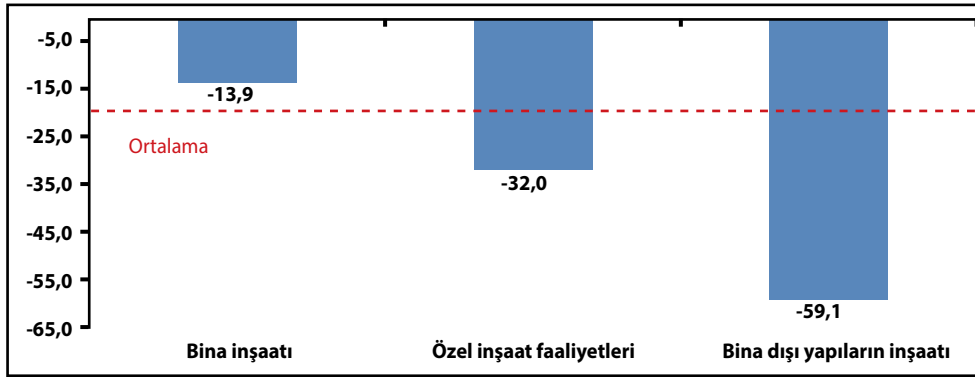

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı – %azaldı)(Ağustos 2014 – Ağustos 2015)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	---	---	---	---	---	---	---	---	1,5	-8,0	-8,0	0,5
2014	-14,5	32,0	-18,5	14,5	16,5	12,0	8,0	7,0	-5,0	-11,0	-3,0	-4,5
2015	-0,5	11,5	0,5	-1,5	-5,0	-11,0	-15,5	-18,5				

Şekil-4. Alt sektörler bazında endeksin Ağustos 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Ağustos ayında en fazla düşüş bina dışı yapıların inşaatı sektöründe oldu:

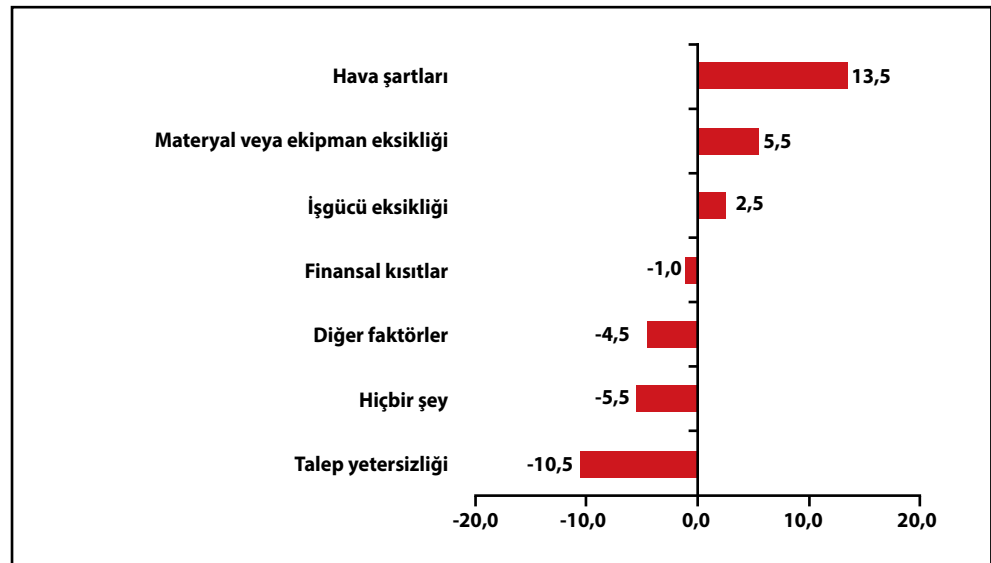
Konya'da inşaat sektörüne ait alt sektörler geçen yıl ile kıyaslandığında, Ağustos 2015'te tüm alt sektörlerde düşüş olduğu görüldü. "Bina inşaatı" sektöründe yaşanan düşüş ortalamasının altında gerçekleşirken, "özel inşaat faaliyetleri" ve "bina dışı yapıların inşaatı" sektörlerinde geçen yıla göre gerçekleşen düşüş, ortalamasının üzerinde oldu.

Hava şartları inşaat faaliyetlerini kısıtlıyor:

Konya'da inşaat sektöründe faaliyetleri kısıtlayan faktörler incelendiğinde hava şartlarının Ağustos 2015'te en önemli kısıt olduğu görülmüştür. Materyal veya ekipman eksikliği ile işgücü eksikliği de Konya'da faaliyet gösteren inşaat firmaları tarafından sıklıkla dile getirilmiştir. Finansal kısıtlar ve diğer faktörlerden dolayı inşaat faaliyetlerinin olumsuz etkilendiğini söyleyen firma sayısında ise geçen yıla göre azalma olmuştur.

Ağustos 2015'te, inşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 21,5'i finansal kısıtlardan, yüzde 21'i talep yetersizliğinden, yüzde 20,5'i hava şartlarından şikayet etmiştir. Firmaların yüzde 7,5'i faaliyetlerini kısıtlayan herhangi bir etken olmadığını belirtirken, yüzde 4'ü de faaliyetlerinin "diğer faktörler" tarafından kısıtlandığını dile getirmiştir.

Şekil-5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Ağustos 2015'te bir önceki yıla göre değişimi (puan)

Konya'da inşaat sektörüne ilişkin tüm göstergelerde bir önceki yıla göre düşüş yaşandı:

Konya ve Türkiye İnşaat Sektörü Güven Endeksi Anketi, sorular bazında karşılaştırıldığında Konya'nın sadece "mevcut siparişlerin durumu" göstergesinde daha iyi, diğer göstergelerde ise daha kötü performans sergilediği görüldü. Konya'da "geçtiğimiz üç ayda inşaat yapma faaliyetleri", "mevcut siparişlerin durumu" ve "geçen yılın aynı dönemine göre iş hacmindeki gelişme" göstergelerinde bir önceki aya göre artış yaşandı.

Tablo-4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 08/2014	Konya (Konya TO) 07/2015	Konya (Konya TO) 08/2015	Bir önceki aya göre değişim 08/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 08/2015	Türkiye (TÜİK) 08/2015
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-9,5	-30,0	-27,5	2,5	-18,0	-1,0
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-19,5	-37,0	-29,5	7,5	-10,0	-36,4
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	7,0	-15,5	-18,5	-3,0	-25,5	0,6
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	23,0	1,5	-1,0	-2,5	-24,0	8,0
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	18,5	-20,0	-23,0	-3,0	-41,5	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	-2,5	-3,5	-14,5	-11,0	-12,0	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	7,0	-33,5	-25,5	8,0	-32,5	

Tablo-5. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Ağustos 2014'e göre)

Ülkeler / (Puan)	Ağustos 2014'e göre İnşaat Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim
Malta	47,8
Finlandiya	19,0
Slovakya	16,5
Hollanda	15,2
İtalya	10,4
Hırvatistan	9,8
Portekiz	9,7
Çek Cumhuriyet	9,4
İspanya	-3,4
İsveç	-3,4
Romanya	8,5
Estonya	7,9
Bulgaristan	6,1
Euro Bölgesi-19	4,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	4,7
AB-28	4,3
İngiltere	2,7
Avusturya	2,2
Lüksemburg	1,6
Polonya	1,6
Almanya	1,5
Belçika	1,4
Türkiye	-0,1
Fransa	-1,5
Slovenya	-3,3
Danimarka	-5,6
Macaristan	-6,8
Letonya	-9,6
Litvanya	-10,5
Yunanistan	-45,1

Malta, inşaat sektörü güven endeksinde liderliğini koruyor:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta'nın bu ay da geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Malta'yı; Finlandiya, Slovakya, Hollanda ve İtalya takip etti. Geçen yıla göre en fazla düşüş ise yine Yunanistan'da yaşandı. Türkiye, geçen yıla göre Euro Bölgesi ve AB-28'e kıyasla daha olumsuz performans sergiledi.

Konya istihdam izleme bülteni

Konya, sigortalı çalışan sayısını en hızlı artıran 2. il oldu:

SGK verilerine göre Mayıs 2015'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 13 milyon 830 bin, Konya'da ise 295 bin olmuştur.

Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e sigortalı ücretli sayısı Türkiye'de 762 bin (yüzde 5,8) artarken, Konya'da 21 bin (yüzde 7,6) artmıştır. Son 5 yıllık dönem değerlendirildiğinde ise Konya'daki sigortalı çalışan sayısı artış oranı (yüzde 57,3), Türkiye genelindeki sigortalı çalışan sayısı artış oranından (yüzde 44,0) daha yüksek olmuştur.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde sigortalı ücretli istihdamı son bir ayda Türkiye'de yüzde 0,3, Konya'da ise yüzde 0,6 artmıştır.

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Mayıs 2014 ve Nisan 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mayıs 2014	273.840	13.068.558
Mayıs 2015	294.700	13.830.442
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Fark)	20.860	761.884
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Artış, %)	7,6	5,8
Mayıs 2015 - Mayıs 2013 (Artış, %)	12,5	12,0
Mayıs 2015 - Mayıs 2012 (Artış, %)	22,1	17,0
Mayıs 2015 - Mayıs 2011 (Artış, %)	38,0	28,4
Mayıs 2015 - Mayıs 2010 (Artış, %)	57,3	44,0
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Fark)*	1.855	42.124
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Artış, %)*	0,6	0,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

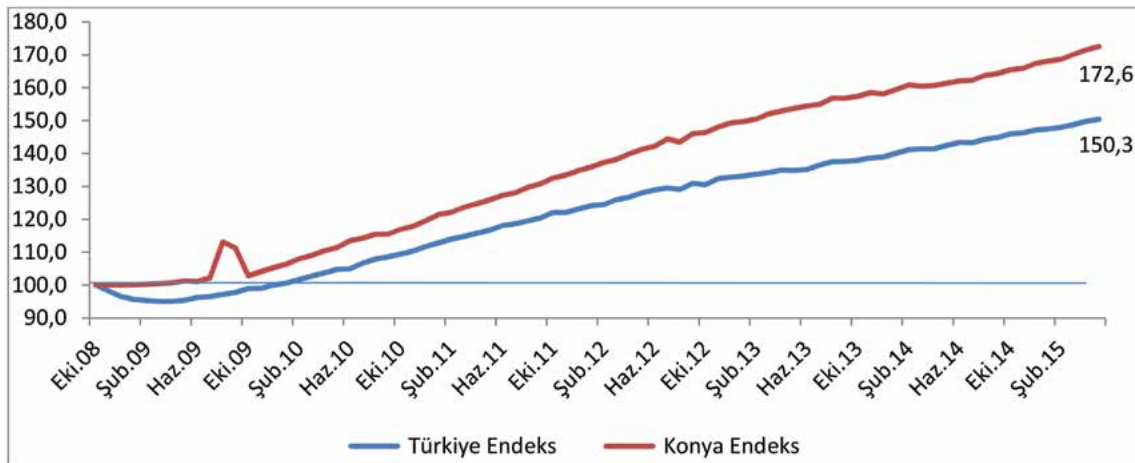
Konya, mayıs ayı verilerine göre son bir yıldaki sigortalı ücretli artışına en fazla katkı sağlayan iller arasında 7'nci sırada yer almıştır.

Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 7,6'lık artış oranı ile 81 il arasında 28'inci sıradadır. Kon-

ya, mayıs ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 2'nci sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) çalışan sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Mayıs 2015'te Türkiye için 150,3 olurken Konya için 172,6 olmuştur.

Şekil 1. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya, sigortalı ücretli kadın istihdamını en hızlı artan 2. il oldu:

SGK verilerine göre Mayıs 2015'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 3 milyon 692 bin, Konya'da ise 52 bin olmuştur. Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 320 bin (yüzde 9,5) artarken, Konya'da yaklaşık 7 bin (yüzde 14,7) artmıştır.

Son beş yıllık dönem değerlendirildiğinde ise Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı artış oranının (yüzde 100,9) Türkiye genelindeki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı artış oranından (yüzde 60,4) daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Toplam istihdam içerisinde kadın istihdamının payı Mayıs 2014'te yüzde 16,6 iken bu oranın Mayıs 2015'te yüzde 17,5'e çıktığı görülmektedir.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise Nisan 2015'e göre Konya'da sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı yüzde 1,5, Türkiye'de de yüzde 0,1 oranında artmıştır.

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Mayıs 2014 ve Nisan 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye	Konya'daki Kadın İstihdamının Konya'daki Toplam İstihdama Oranı (%)
Mayıs 2014	45.025	3.372.434	16,6
Mayıs 2015	51.634	3.692.346	17,5
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Fark)	6.609	319.912	
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Artış, %)	14,7	9,5	
Mayıs 2015 - Mayıs 2013 (Artış, %)	23,4	18,5	
Mayıs 2015 - Mayıs 2012 (Artış, %)	46,2	29,4	
Mayıs 2015 - Mayıs 2011 (Artış, %)	64,6	40,9	
Mayıs 2015 - Mayıs 2010 (Artış, %)	100,9	60,4	
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Fark)*	740	4.260	
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Artış, %)*	1,5	0,1	

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

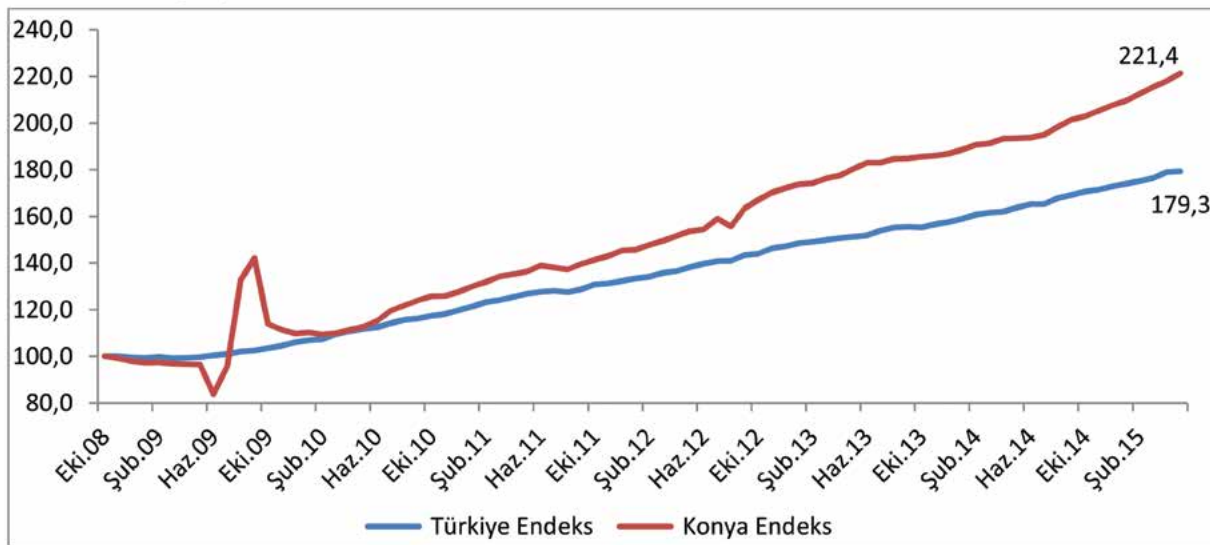
Konya, mayıs ayı verilerine göre son bir yıldaki sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı artışına en fazla katkı sağlayan iller arasında 7'nci sırada yer almıştır.

Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 14,7'lik artış oranı ile 81 il arasında 36'ncı sıradadır. Konya, mayıs ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en

fazla olan iller arasında 13'üncü sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında ise sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan 15 il arasında 2'nci sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Mayıs 2015'te Türkiye için 179,3 olurken, Konya için 221,4 olmuştur.

Şekil 2. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da son bir yılda 2 bin yeni işyeri açıldı:

Mayıs 2015'te işyeri sayısı Türkiye genelinde 1 milyon 716 bin olurken, Konya'da yaklaşık 42 bin olmuştur. Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e işyeri sayısındaki artış, Türkiye'de 79 bin (yüzde 4,8), Konya'da ise yaklaşık 2 bin (yüzde 4,5) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki işyeri sayısı yüzde 36,8 artarken, Konya'da yüzde 39,2 artmıştır. Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda işyeri sayısı Konya'da ve Türkiye'de yüzde 0,4 artmıştır.

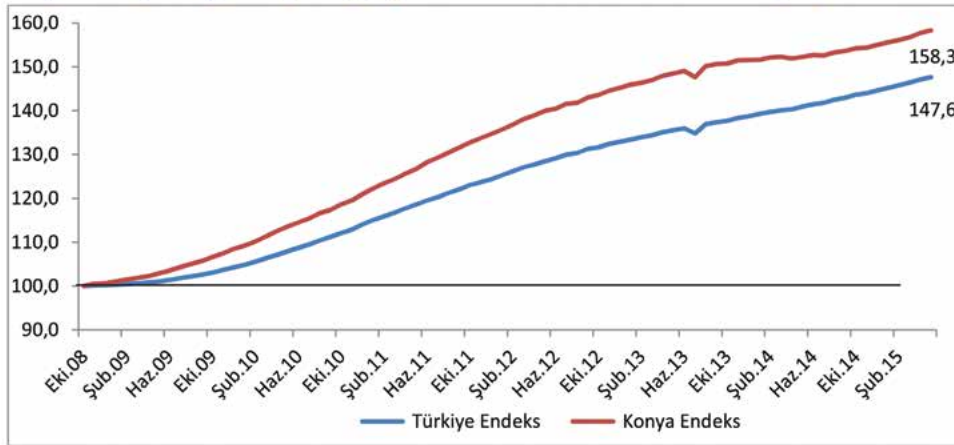
Tablo 3. İşyeri Sayısı (4/a) (Mayıs 2/14 ve Nisan 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mayıs 2014	39.765	1.636.934
Mayıs 2015	41.558	1.716.259
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Fark)	1.793	79.325
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Artış, %)	4,5	4,8
Mayıs 2015 - Mayıs 2013 (Artış, %)	6,5	8,6
Mayıs 2015 - Mayıs 2012 (Artış, %)	12,4	14,3
Mayıs 2015 - Mayıs 2011 (Artış, %)	24,4	24,0
Mayıs 2015 - Mayıs 2010 (Artış, %)	39,2	36,8
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Fark)*	155	6,195
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Artış, %)*	0,4	0,4

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Şekil 3. Aylara İşyeri Sayıları (4/a) (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya'da esnaf sayısı son bir yılda yüzde 6 arttı:

SGK verilerine göre Mayıs 2015'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 27 bin olurken, Konya'da 59 bin olmuştur. Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e kayıtlı esnaf sayısındaki artış, Türkiye'de 122 bin (yüzde 6,4), Konya'da ise 3 binden fazla (yüzde 6,2) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'deki kayıtlı esnaf sayısı yüzde 9,5 artarken, Konya'da yüzde 3,8 artmıştır. Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kayıtlı esnaf sayısı Konya'da 3,5, Türkiye'de ise 4,1 oranında artmıştır.

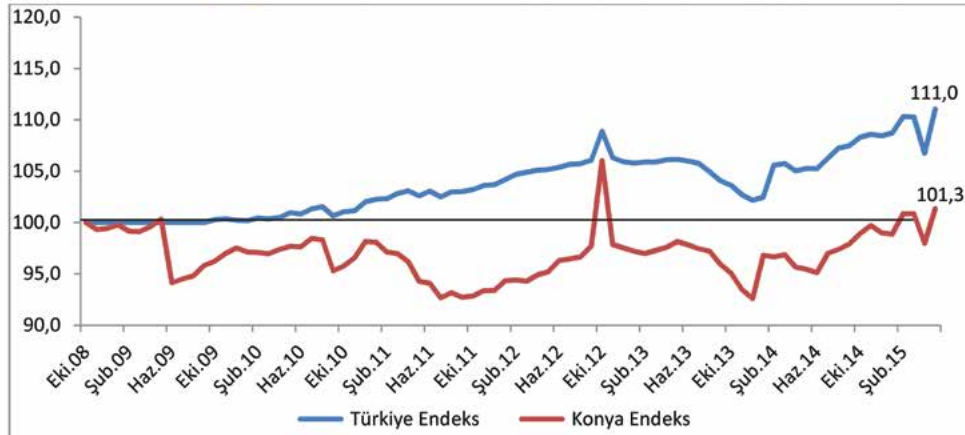
Tablo 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Mayıs 2014 ve Nisan 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mayıs 2014	55.360	1.904.808
Mayıs 2015	58.761	2.026.587
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Fark)	3.421	121.779
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Artış, %)	6,2	6,4
Mayıs 2015 - Mayıs 2013 (Artış, %)	3,3	3,5
Mayıs 2015 - Mayıs 2012 (Artış, %)	6,5	4,9
Mayıs 2015 - Mayıs 2011 (Artış, %)	7,5	7,5
Mayıs 2015 - Mayıs 2010 (Artış, %)	3,8	9,5
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Fark)*	1.957	79.132
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Artış, %)*	3,5	4,1

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Şekil 4. Aylara Göre Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan) (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya, kayıtlı çiftçi sayısı azalmaya devam ediyor:

SGK verilerine göre Mayıs 2015'te tarım kapsamında çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde 848 bin, Konya'da ise 47 bin olmuştur. Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 63 bin kişi (yüzde 6,9) azalırken, Konya'da 2 binden fazla (yüzde 4,7) azalmıştır. Son 5 yılda Türkiye'de kayıtlı çiftçi sayısı yüzde 19 oranında, Konya'da ise yüzde 12,9 oranında azalmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kayıtlı çiftçi sayısı Konya'da yüzde 0,3 azalmış, Türkiye'de ise yüzde 0,1 oranında artmıştır.

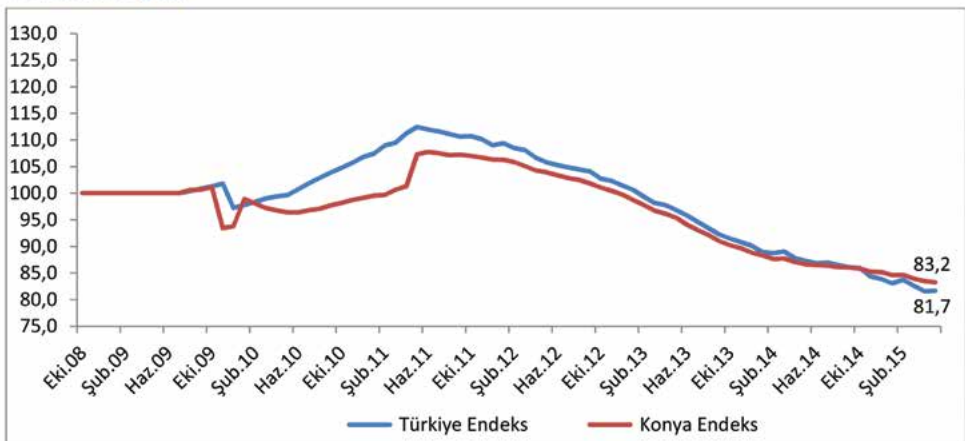
Tablo 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Mayıs 2014 ve Nisan 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mayıs 2014	49.848	911.396
Mayıs 2015	74.765	848.248
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Fark)	-2.360	-63.148
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Artış, %)	-4,7	-6,9
Mayıs 2015 - Mayıs 2013 (Artış, %)	-14,6	-1,1
Mayıs 2015 - Mayıs 2012 (Artış, %)	-20,7	-23,8
Mayıs 2015 - Mayıs 2011 (Artış, %)	-23,6	-30,4
Mayıs 2015 - Mayıs 2010 (Artış, %)	-12,9	-19,0
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Fark)*	-154	1,197
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Artış, %)*	-0,3	0,1

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Şekil 5. Aylara Göre Kayıtlı Çiftçi (Tarım) (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

Konya, Mayıs 2015 verilerine göre son bir yıldaki kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı artışına katkıda bulunan iller arasında 11'inci sırada yer almıştır.

Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 6,2'lik artış ile 81 il arasında 25'inci sıradadır. Konya, mayıs ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan 15 il arasında ise 8'inci sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Mayıs 2015'te Türkiye için 110 olurken, Konya için 101,3 olmuştur.

Konya, kayıtlı çiftçi sayısı en fazla olan iller arasında 47 bin çiftçi ile 1'inci sıradadır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Mayıs 2015 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 5,6'sını oluşturmaktadır.

Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,7'lik azalış ile 81 il arasında 28'inci sırada yer almıştır. Kayıtlı çiftçi sayısında son bir yıldaki azalış oranında Konya, kayıtlı çiftçi sayısının en fazla olduğu 15 il arasında 6'ncı sıradadır.

Türkiye ve Konya'daki kayıtlı çiftçi sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Mayıs 2015'te Türkiye için 81,7 olurken, Konya için 83,2 olmuştur.

Tablo 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Mayıs 2014 ve Nisan 2015'e göre yüzde değişim)

	Konya	Türkiye
Mayıs 2014	71.235	2.849.314
Mayıs 2015	74.765	2.928.677
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Fark)	3.530	79.363
Mayıs 2015 - Mayıs 2014 (Artış, %)	5,0	2,8
Mayıs 2015 - Mayıs 2013 (Artış, %)	12,1	10,5
Mayıs 2015 - Mayıs 2012 (Artış, %)	16,5	13,8
Mayıs 2015 - Mayıs 2011 (Artış, %)	29,3	26,7
Mayıs 2015 - Mayıs 2010 (Artış, %)	33,8	31,9
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Fark)*	267	8.185
Mayıs 2015 - Nisan 2015 (Artış, %)*	0,4	0,3

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO hesaplamaları

Konya, son bir yıldaki kamu çalışanı artışında en fazla paya sahip iller arasında 4'üncü sırada yer almıştır.

Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 5'lik artış ile 81 il arasında 14'üncü sıradadır. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır. Son bir yıldaki artış oranında kamu çalışanı sayısı en fazla olan 15 il

Konya'da bir yılda kamu çalışanı sayısı yüzde 5 arttı:

SGK verilerine göre Mayıs 2015'te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 2 milyon 929 bin olurken, Konya'da 75 bin olmuştur.

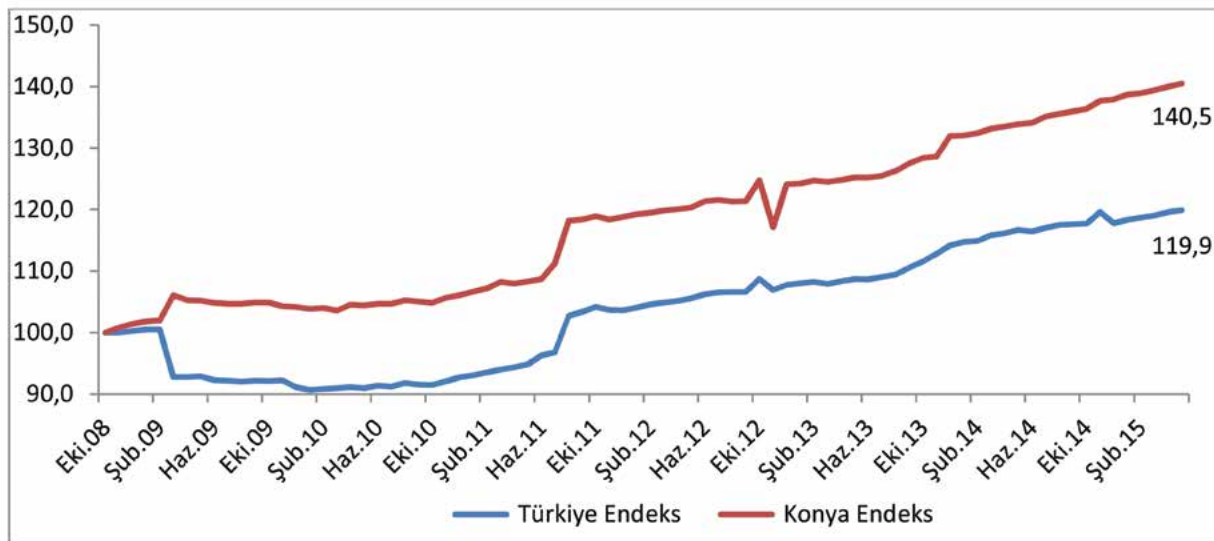
Mayıs 2014'ten Mayıs 2015'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 79 bin (yüzde 2,8) artarken, Konya'daki artış 3 binden fazla (yüzde 5) olmuştur. Son beş yılda Türkiye'de kamu çalışanı sayısı yüzde 31,9 oranında, Konya'da ise yüzde 33,8 oranında artmıştır.

Mevsimsellikten arındırılmış serilerde ise son bir ayda kamu çalışanı sayısı Konya'da yüzde 0,4 artarken, Türkiye genelinde yüzde 0,3 artmıştır.

Konya'da işsizlik sigortasına başvurular geçen yıla göre arttı:

Mayıs 2015'te Konya'da işsizlik sigortası ödeneği almak için İŞKUR'a başvuru yapanların sayısı 1.123 kişi olmuştur. Başvuru sayısı geçen yılın aynı döneminde 931 kişi iken geçen ay başvuru yapanların sayısı 1.121 kişi olarak gerçekleşmiştir. Mayıs 2015'te Konya'da işsizlik sigortası ödeneği alan kişi sayısı ise 318'tir. Konya'da işsizlik sigortası

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), KTO Hesaplamaları

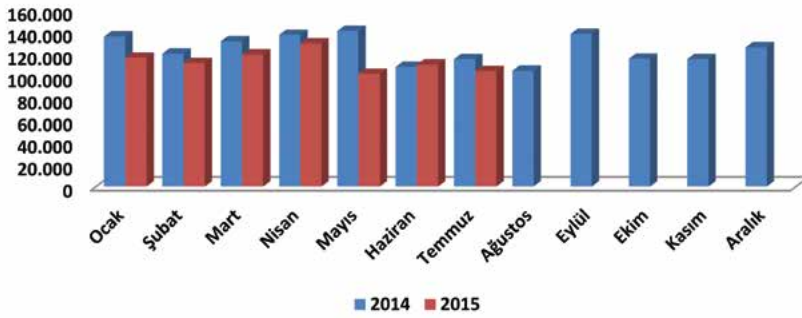
arasında ise 3'üncü sırada yer almaktadır.

Türkiye ve Konya'daki kamu çalışanı (4/c) sayısı Ekim 2008'de 100 kabul edildiğinde söz konusu değer, Mayıs 2015'te Türkiye için 119,9 olurken, Konya için 140,5 olmuştur.

ödeneği alanlar, Türkiye'de işsizlik sigortası ödeneği alanların yüzde 1'ini oluşturmaktadır. Konya, Mayıs 2015 verilerine göre işsizlik sigortasına en fazla başvuru yapılan iller arasında 12'nci sırada yer almaktadır. Konya, en fazla işsizlik sigortası ödeneği alan iller arasında ise 17'nci sıradadır.

Konya Dış Ticaret Bülteni

Şekil-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2014-2015 (1000\$)

Tablo-1: Aylara Göre Konya'nın İhracatı (2014-2015) (1000\$)

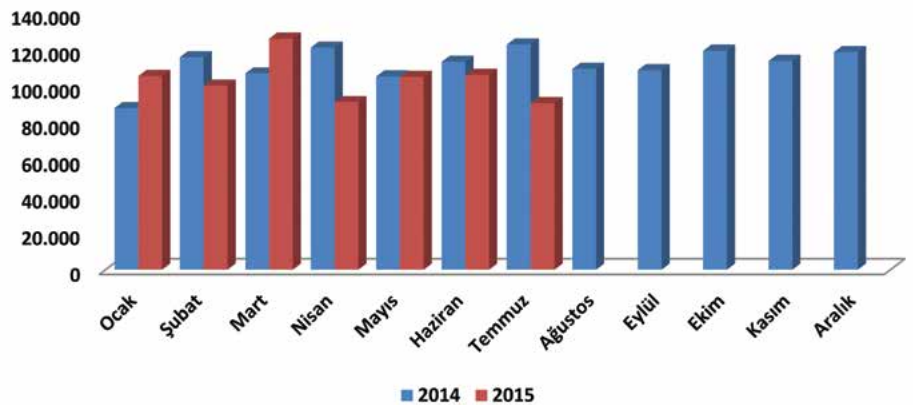
	İthalat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	135.922	120.457	131.585	137.418	140.947	108.443	115.435	104.817	138.267	115.860	115.507	126.064
2015	116.700	111.855	119.500	129.570	102.112	110.554	104.581					

Kaynak: TÜİK

Konya, ihracat fazlası verme eğilimli bir şehir olmasına rağmen; bu durum, 2014 yılında dönemsel değişikliklere uğradı. 2015 yılına da ihracat fazlası vererek giren Konya, mart ayında tekrar dış ticaret açığı verdi. Böylece kasım ayından beri devam eden ihracat fazlası verme eğilimi 2015 Mart ayında sona ermişti. Dış ticaret rakamlarına bakıldığında Konya; bir önceki ay dış ticaret açığı vermesine rağmen, temmuz ayında tekrar ihracat fazlası verdi.

Konya'nın ithalat rakamları, 2015 yılına düşüş ile başladı ve nisan ayında yılın en düşük seviyesine indi. Nisan ayından sonra başlayan toparlanma sürecinin haziran ayında da devam etmesiyle; haziran ayı ithalat rakamları, 2015 Ocak seviyesini yakaladı. Fakat Temmuz ayı ithalat rakamları Nisan ayı ile benzerlik göstererek 90 milyon dolarda kaldı. 2015 Haziran ayında 105 milyon dolar olan ithalat seviyesi Temmuz ayında 90 milyon dolara düştü. Bir önceki yılın aynı ayı ile kıyaslandığında ise; 2014 Temmuz ayında 122 milyon dolar olan ithalat seviyesi, yaklaşık yüzde 26 azalarak 90 milyon seviyesine geriledi.

Şekil-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2014-2015 (1000\$)

Tablo-2: Aylara Göre Konya'nın İthalatı (2014-2015) (1000\$)

	İthalat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	87.958	115.699	106.853	120.897	105.142	112.121	122.611	109.298	108.626	119.191	113.648	118.477
2015	105.390	100.161	125.767	91.214	104.945	105.982	90.705					

Kaynak: TÜİK

Konya'nın 2015 Temmuz ayı ihracatı, Türkiye'nin 11,1 milyar dolarlık ihracatının yüzde 0,94'ünü oluşturmaktadır. Konya'nın 91 milyon dolarlık ithalatı ise Türkiye'nin 2015 Temmuz ayı ithalatının yüzde 0,50'sini oluşturmaktadır. Türkiye 2015 Temmuz ayı itibari ile 7 milyar dolarlık dış ticaret açığı verirken, Konya ise 14 milyon dolarlık ihracat

fazlası vermiştir. Konya'nın temmuz ayı dış ticaret hacmi 196 milyon dolar ile Türkiye'nin toplam dış ticaret hacminin yüzde 0,67'sini oluşturmaktadır. Haziran ayında Türkiye için ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 61 iken Konya için bu oran yüzde 115 olmuştur.

Tablo-3: Türkiye – Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri – 2015 Temmuz (milyon \$)

	İhracat (milyon \$)	İthalat (milyon \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyon \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat (Haziran; 2014-2015) Fark (%)	İthalat (Haziran; 2014-2015) Fark (%)
Türkiye	11.181	18.209	-7.028	29.390	% 61	- % 16	- % 8.7
Konya	105	91	14	196	% 115	% 9.4	- % 26

Konya'nın temmuz ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayına göre yaklaşık yüzde 9 artarken, Türkiye'nin ihracatı ise yaklaşık yüzde 16 azalmıştır. Öte yandan Konya'nın temmuz ayı ithalatı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 26 azalırken, Türkiye'nin temmuz ayı ithalatı da yüzde 8 azalmıştır. Konya'nın dış ticaret verilerine göre, bir önceki aya oranla

2015 Temmuz ayı ithalatında yüzde 14'lük bir düşüş gözlenirken, ihracatında da yüzde 5'lik bir düşüş yaşanmıştır. Türkiye'nin bir önceki aya oranla 2015 Temmuz ayı ithalatında yüzde 0.03'lük bir artış gözlenirken ihracatında da yüzde 6'lık bir düşüş yaşanmıştır. Temmuz ayında, dış ticaret dengesi açısından Konya; Türkiye geneline göre ve

geçen yılın aynı ayına göre daha iyi bir performans göstermiştir.

Tablo-4: İhracatın Sektörel Dağılımı (Temmuz; 2014-2015)

	Haziran-İhracat (\$)			Değişim	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Pay (%) - Haziran 2015
	2015	2014			
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	40.637.062	36.700.967	10.7%	38.9%	
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	18.436.163	19.559.995	-5.7%	17.6%	
Demir veya çelikten eşya	5.561.797	5.457.607	1.9%	5.3%	
Plastikler ve mamulleri	5.294.311	4.895.776	8.1%	5.1%	
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	4.657.632	13.508.210	-65.5%	4.5%	
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	4.231.431	3.416.486	23.9%	4.0%	
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	2.644.007	2.771.596	-4.6%	2.5%	
İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	2.565.980	4.378.156	-41.4%	2.5%	
Kakao ve kakao müstahzarları	2.482.476	2.623.526	-5.4%	2.4%	
Elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	1.734.920	1.361.163	27.5%	1.1%	
Tüm Sektörlerin Toplamı	104.581.214	115.417.730	-9.4%	100.0%	

Sektörlere göre ihracat verileri incelendiğinde, 2015 Haziran ayında da Konya'nın en fazla ihracat yaptığı ilk 10 sektör, aynı yılın bir önceki ayına göre pek değişmemiştir. "Elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" sektörü aynı yılın bir önceki ayına göre listeye yeni girmiştir. "Kazanlar, makineler, mekanik cihaz ve aletler" sektörü 38 milyon dolarlık ihracatı ile Temmuz ayında Konya'nın ihracatının yüzde 38.9'unu oluşturmaktadır ve geçen yılın aynı ayına göre sektörün ihracatı yüzde 10.7 artmıştır. Geçen yılın aynı ayına göre listedeki ürünler arasında ihracatı en çok artan ürün grubu ise "Elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" sektörü olmuştur. Bu sektörü yüzde 23.9'luk artış ile "Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri" sektörü takip etmektedir.

Tablo-5: İhracat Partnerleri (Temmuz-2015)

Partner	İhracat (\$)	Pay
1 Irak	12.346.282	12%
2 Cezayir	10.305.041	10%
3 Almanya	6.207.372	6%
4 İran	5.516.348	5%
5 Suudi Arabistan	4.811.004	5%
6 İtalya	4.098.719	4%
7 ABD	3.405.035	3%
8 Rusya Federasyonu	3.024.359	3%
9 Mısır	2.134.739	2%
10 Azerbaycan	2.022.143	2%
Diğer	50.710.172	52%
Toplam	104.581.214	100%

Konya'nın İthalatında Çin'in Payı Yüzde 25'e ulaştı

Ülkeler bazında Konya ihracatına bakıldığında Temmuz 2015'te, ilk sırada 12,3 milyon dolarlık ihracatı hacmi ile Irak yer almaktadır. Konya'nın Irak'a olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık 2 milyon dolar azalarak 12,3 milyon dolar seviyesinden 10,3 milyon dolara düşmesine rağmen; halen Konya'nın toplam ihracatının yüzde 12'sini oluşturmaktadır.

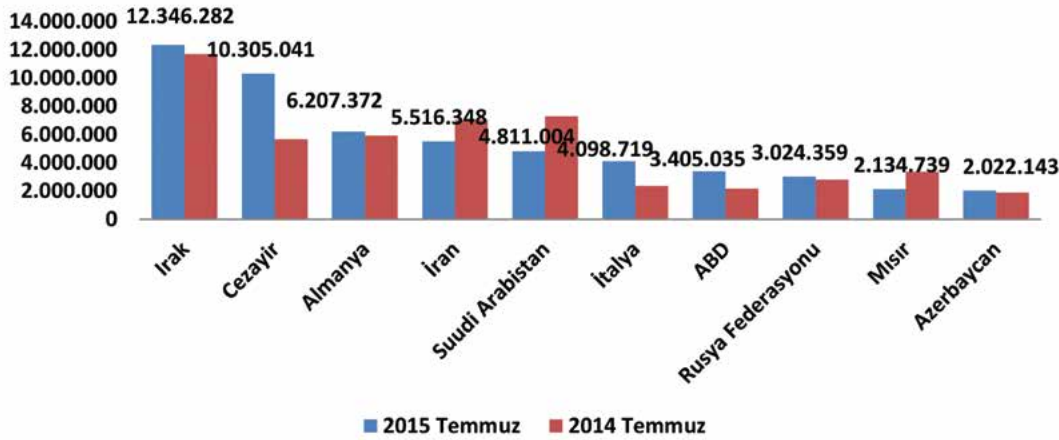
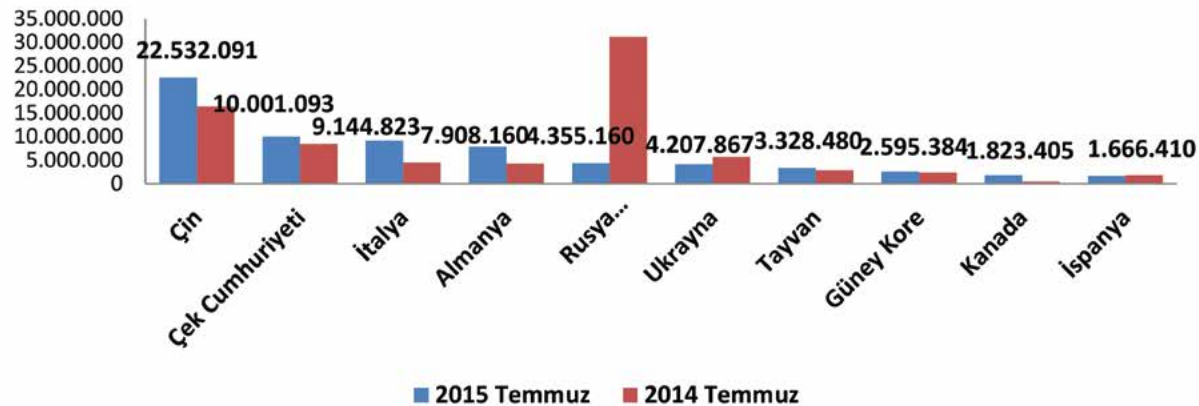
Irak'ın ardından 10,3 milyon dolarlık ihracat hacmi ile Cezayir gelmektedir. Cezayir'e yapılan ihracat, geçen yılın aynı ayına göre yak-

Tablo-6: İthalat Partnerleri (Temmuz-2015)

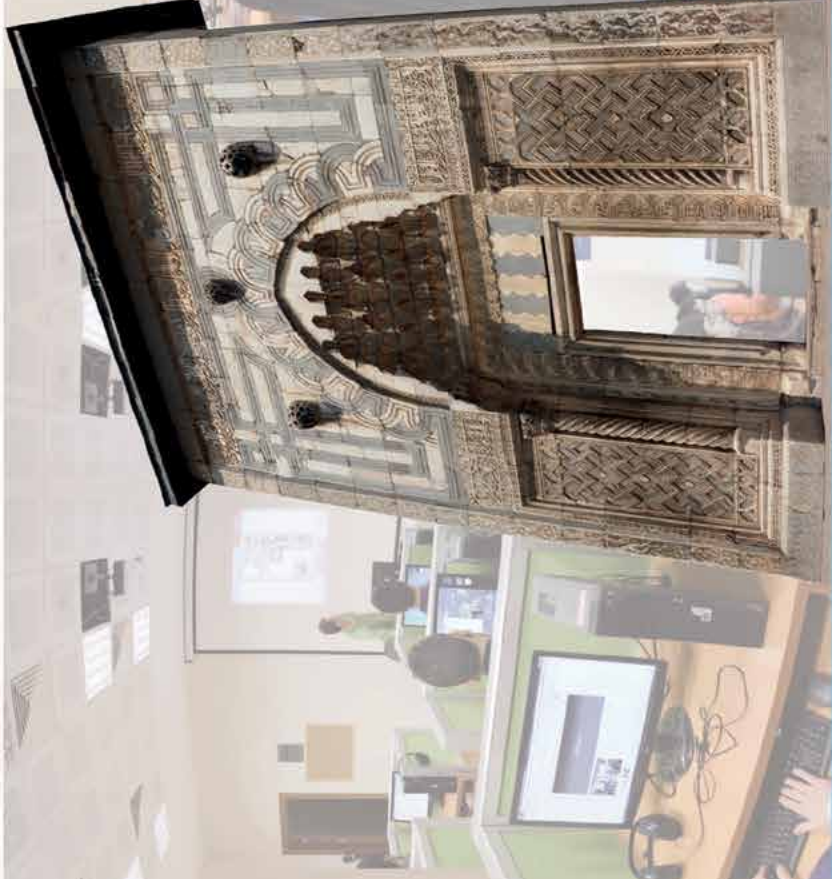
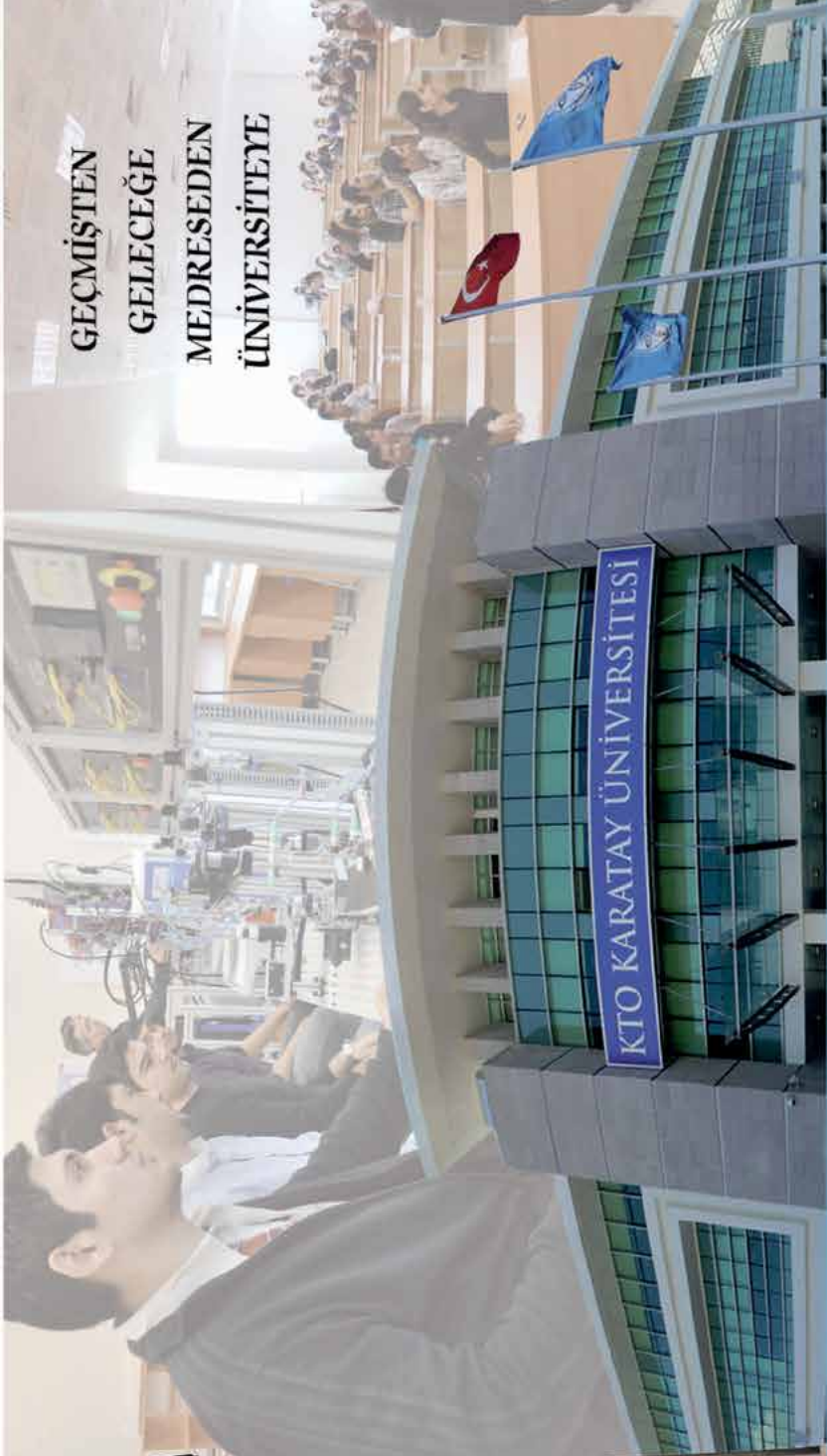
Partner	İthalat (\$)	Pay
1 Çin	22.532.091	25%
2 Çek Cumhuriyeti	10.001.093	11%
3 İtalya	9.144.823	10%
4 Almanya	7.908.160	9%
5 Rusya Federasyonu	4.355.160	5%
6 Ukrayna	4.207.867	5%
7 Tayvan	3.328.480	4%
8 Güney Kore	2.595.384	3%
9 Kanada	1.823.405	2%
10 İspanya	1.666.410	2%
Diğer	23.142.497	26%
Toplam	90.705.370	100%

laşık 4 milyon dolar artmıştır. Cezayir'i sırasıyla Almanya, İran, Suudi Arabistan, İtalya, ABD, Rusya Federasyonu, Mısır ve Azerbaycan takip etmektedir.

Konya, Temmuz ayında en fazla ithalatı ise; Çin'den yapmıştır. Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat, yaklaşık 22,5 milyon dolar seviyesine yükselmiştir ve yapılan toplam ithalatın yüzde 25'ini oluşturmaktadır. Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke ise bir önceki yıl Rusya iken 2015'te Çek Cumhuriyeti olmuştur. Konya'nın Çek Cumhuriyeti'nden yaptığı ithalat, 10 milyon dolar seviyesindedir ve toplam ithalatın yüzde 11'ini oluşturmaktadır.

Şekil-3: Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı (\$) - İlk 10 Ülke (Temmuz - 2015)**Şekil-4: Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı (\$) - İlk 10 Ülke (Temmuz - 2015)**

GEÇMİŞTEN
GELECEĞE
MEDRESEDEN
ÜNİVERSİTEYE

MÜHENDİSLİK
FAKÜLTESİ

İKTİSADİ İDARİ VE
SOSYAL BİLİMLER
FAKÜLTESİ

GÜZEL SANATLAR VE
TASARIM
FAKÜLTESİ

HUKUK
FAKÜLTESİ

ADALET MESLEK
YÜKSEKOKULU

Bilgisayar
Mühendisliği

Elektrik-Elektronik
Mühendisliği

Mekatronik
Mühendisliği

Makine
Mühendisliği

İnşaat
Mühendisliği

Malzeme Bilimi ve
Nanoteknoloji
Mühendisliği

İşletme

Uluslararası
Ticaret

Sosyal Hizmet

Sigortacılık ve
Sosyal Güvenlik

Enerji Yönetimi

İç Mimarlık ve Çevre
Tasarımı

Mimarlık

Grafik Tasarım

Geleneksel Türk
Sanatları

HUKUK

ADALET MESLEK
YÜKSEKOKULU

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

Konya ve Türkiye'de demir firmalarının başında gelen Işık Demir gün geçtikçe değerlerine bir değer daha katmaya devam ediyor. Sizi yeni yerimize bekliyor ve sloganımızı, tekrar dile getiriyoruz.

Modern Yapılara Işık Oluyoruz.

1 ışık demir®

isikprofil.com / info@isikprofil.com

Merkez <

Fevzi Çakmak Mahallesi
Gülistan Caddesi No:70
F: 0332 503 05 17

Şube <

Meram Sanayi
Nilüfer Sk. No:31
F: 0332 320 58 51

iletişim
444 4 805